

หลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้

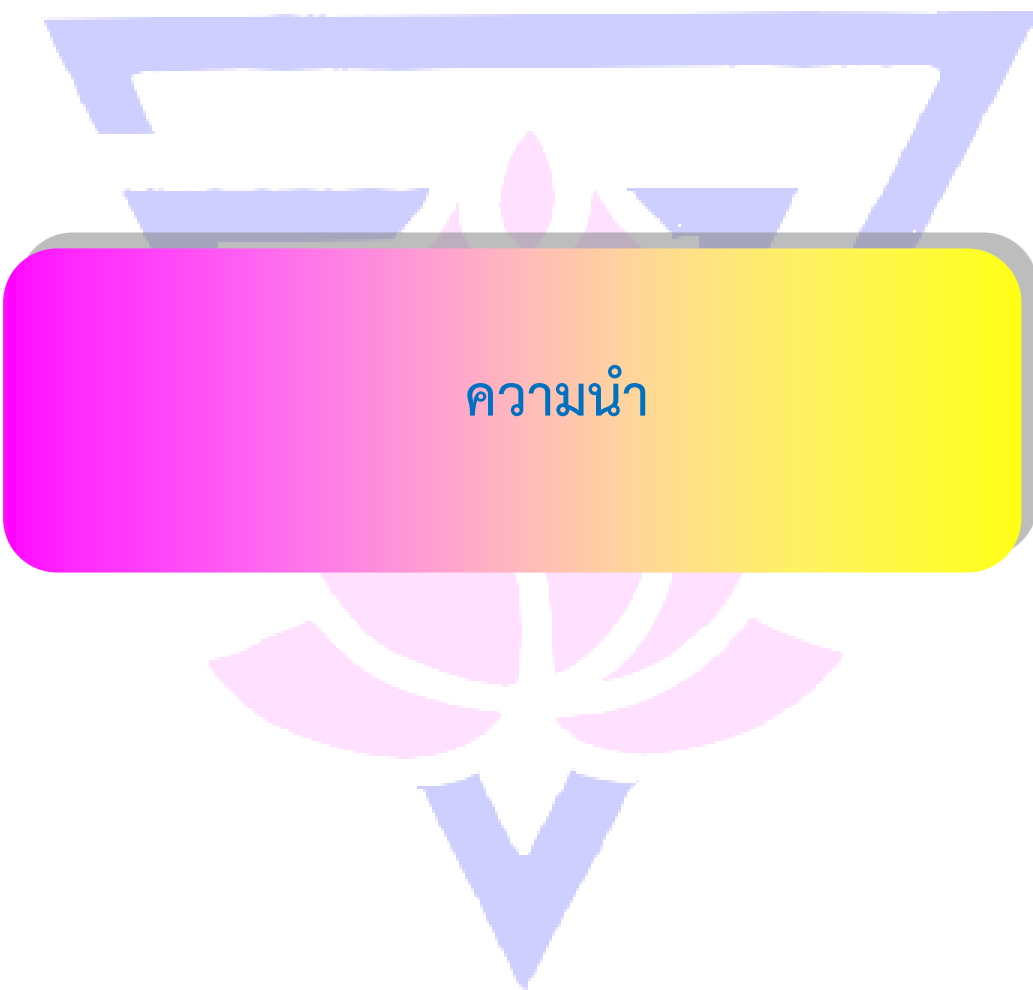
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

Social studies, Religion and Culture Curriculum

โรงเรียนอนุบาลนครปฐม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

ความนำ

บทที่ 1 ความนำ

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และสารະภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ. 1239/2560 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2560 และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ 30/2561 ลงวันที่ 5 มกราคม 2561 ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยมีคำสั่งให้โรงเรียนดำเนินการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2561 โดยใช้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 เป็นต้นมา ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนอนุบาลนครปฐม เป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยึดองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน คือ หลักสูตรแกนกลางการพัฒนาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรท้องถิ่น และจุดเน้นของโรงเรียน พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พุทธศักราช 2563 จัดขึ้นเพื่อเป็นกรอบและทิศทางการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดมวลประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพในการแข่งขัน ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย ตามลักษณะสำคัญของหลักสูตรโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรเฉพาะของโรงเรียนอนุบาลนครปฐม สำหรับจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. มีความเป็นเอกภาพ หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พุทธศักราช 2563 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นหลักสูตรของโรงเรียนสำหรับให้ครูผู้สอนนำไปจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย โดยกำหนดสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและ สาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจ

2.1 มีสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.2 มีสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพการคิดและการทำงาน ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และภาษาอังกฤษ

2.3 มีสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติมตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

2.4 มีสาระเพิ่มเติมที่มีความเป็นสากล คือ วิชาการศึกษาเพื่อเรียนรู้(Knowledge Inquiry) โดยใช้กระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวัง เรียกว่า บันได 5 ขั้นของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ

2.4.1 การตั้งประเด็นคำถาม/สมมติฐาน(Hypothesis Formulation)

2.4.2 การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ(Searching for Information)

2.4.3 การสรุปองค์ความรู้(Knowledge Formation)

2.4.4 การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ(Effective Communication)

2.4.5 การบริการสังคมและจิตสาธารณะ(Public Service)

ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามบันได 5 ขั้น สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี โรงเรียนอนุบาลนครปฐม กำหนดให้ผู้เรียนได้ **ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง** (Independent Study : IS) จัดแบ่งเป็นสาระการเรียนรู้ 3 สาระ ประกอบด้วยสาระดังต่อไปนี้

IS 1- การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้ และฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้

IS 2- การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับ มาพัฒนาวิธีการการถ่ายทอด/สื่อสารความหมาย/แนวคิด ข้อมูลและองค์ความรู้ ด้วยวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ และมีประสิทธิภาพ

IS 3- การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียน นำ/ประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดบริการสาธารณะ (Public Service)

2.5 กำหนดมาตรฐานของโรงเรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หลักสูตรโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พุทธศักราช 2563 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา

3.1 มาตรฐานหลักสูตร เป็นมาตรฐานด้านผู้เรียนหรือผลผลิตของหลักสูตรสถานศึกษา อันเกิดจากการได้รับการอบรมสั่งสอนตามโครงสร้างของหลักสูตรทั้งหมดใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณภาพโดยรวมของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรในทุกระดับ และสถานศึกษาต้องใช้ในการประเมิน ตนเองเพื่อจัดทำรายงานประจำปีตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการกำหนดแนวปฏิบัติในการส่งเสริม กำกับ ติดตาม ดูแล และปรับปรุงคุณภาพ เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

3.2 มีตัวชี้วัดชั้นปีเป็นเป้าหมาย ระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะ ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจง และมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการ วัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ตรวจสอบพัฒนาการผู้เรียน

ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ และเป็นหลักในการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จาก การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

3.3 มีความเป็นสากล ความเป็นสากลของหลักสูตรสถานศึกษา คือมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ การจัดการสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาท้องถิ่น มี คุณลักษณะที่จำเป็นในการอยู่ในสังคมได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา การเสียสละ การเอื้อเฟื้อ โดยอยู่บนพื้นฐานของความพอดีระหว่างการเป็นผู้นำ และผู้ตามการทำงานเป็นทีม และการทำงานตามลำพัง การแข่งขัน การรู้จักพอ และการร่วมมือกันเพื่อสังคม วิทยาการสมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น การรับวัฒนธรรมต่างประเทศ และการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย การฝึกฝนทักษะเฉพาะทาง และการบูรณาการในลักษณะที่เป็นองค์รวม

4. มีความยืดหยุ่น หลากหลาย หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม เป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ขึ้นเอง โดยยึดโครงสร้างหลักที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นขอบข่ายในการจัดทำ จึงทำให้หลักสูตรของสถานศึกษา มีความยืดหยุ่น หลากหลาย สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีความเหมาะสมกับตัวผู้เรียน

5. การวัดและประเมินผลเน้นหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการ เรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้เป็นสถานศึกษาในชุมชน ที่มีการบริหารจัดการด้านการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ รักความเป็น ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย อาเซียนและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพ การศึกษาตลอดชีวิต และพัฒนาตามศักยภาพจนถึงขีดสุดในด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ด้วยสื่อเทคโนโลยี อีเล็คทรอนิกส์ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสุขในสถานศึกษาด้วยระบบดูแลช่วยเหลือ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองและชุมชน โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ ตรงตามมาตรฐานสากล มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตร ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข
6. มีความเป็นผู้นำ รักความเป็นไทย เรียนรู้อาเซียนศึกษา มีศักยภาพเป็นพลโลกที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คือ คุณภาพผู้เรียนด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ข้อ ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร หมายถึง ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด หมายถึง รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา หมายถึง เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคมแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ รวมทั้งตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต หมายถึง ใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เรียนรู้ด้วยตนเองต่อเนื่อง ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล จัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รู้จักปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสภาพแวดล้อมและหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี หมายถึง รู้จักเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

โรงเรียนอนุบาลนครปฐม มุ่งเน้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพความเป็นพลโลก โดยเชื่อมโยงกับหลักการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ได้แก่

R1. Reading - อ่านออก

R2. (W) Riting - เขียนได้

R3. (A) Rithmatic - มีทักษะในการคำนวณ

C1. Critical Thinking and Problem Solving : มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้

C2. Creativity and Innovation : คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรม

C3. Collaboration Teamwork and Leadership : ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ

C4. Communication Information and Media Literacy : ทักษะในการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ

C5. Cross-cultural Understanding : ความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม

กระบวนการคิดข้ามวัฒนธรรม

C6. Computing and ICT Literacy : ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ซึ่งเยาวชนในยุคปัจจุบันมีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอย่างมากหรือเป็น Native Digital ส่วนคนรุ่นเก่าหรือผู้สูงอายุเปรียบเสมือนเป็น Immigrant Digital แต่เราต้องไม่อายุที่จะเรียนรู้แม้ว่าจะสูงอายุแล้วก็ตาม

C7. Career and Learning Skills : ทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้

C8. Compassion : มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมดและเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทย จำเป็นต้องมีทักษะการค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้ ทักษะการเสาะแสวงหาความรู้การแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ คือ

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

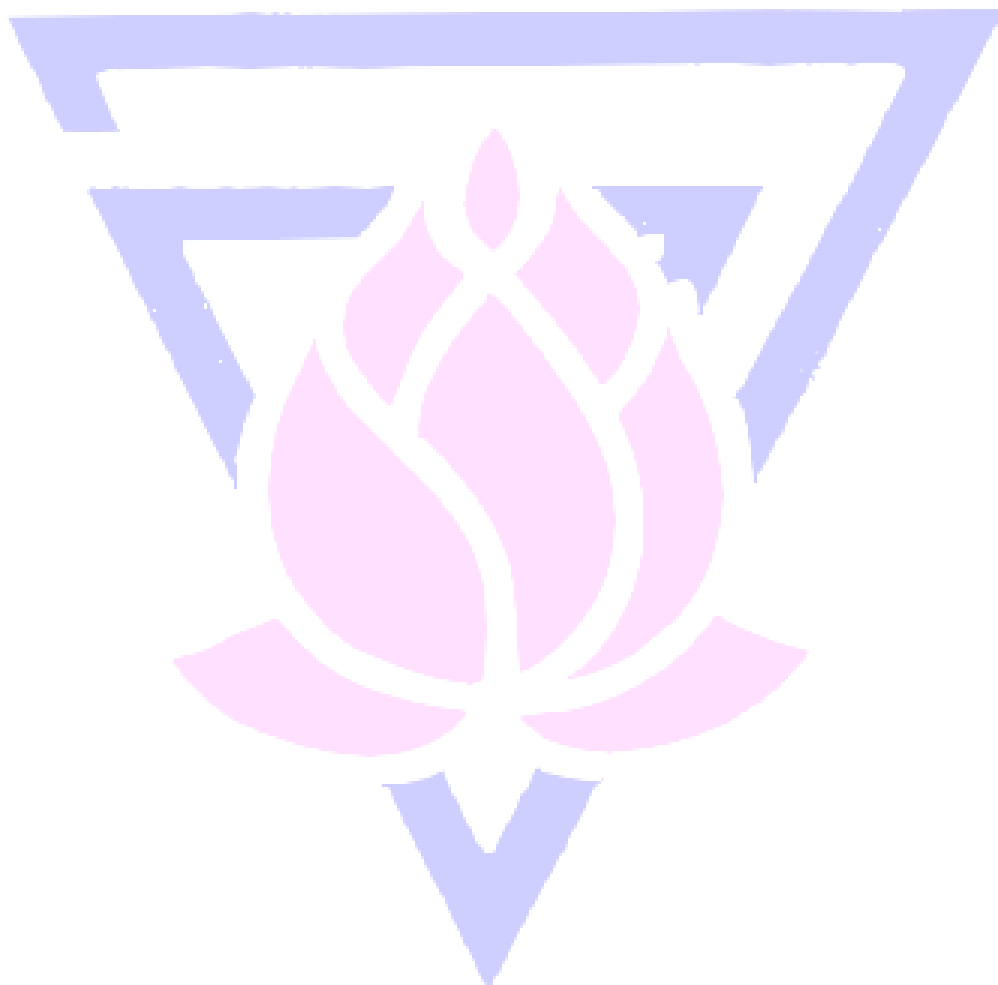
ค่านิยม 12 ประการ

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และ พร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมและมีภูมิคุ้มกันที่ดี

11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่างหรือกิเลส มีความ
ละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

วิสัยทัศน์โรงเรียนอนุบาลอนุบาลนครปฐม

“โรงเรียนอนุบาลนครปฐมเป็นโรงเรียนคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีความเป็นเลิศทาง
วิชาการ รักความเป็นไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง”

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พุทธศักราช 2565 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษามีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. ระดับการศึกษา กำหนดหลักสูตรเป็น 2 ระดับ ตามโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และตามภารกิจหลักของการจัดการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

1. ระดับก่อนประถมศึกษา (ชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3) เน้นพัฒนาเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม ให้เกิดคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุล โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. สาระการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พุทธศักราช 2563 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน 8 กลุ่ม คือ

- 2.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 2.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
- 2.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
- 2.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้าง ให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

3.1 กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

3.2 กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

3.2.1 กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

3.2.2 กิจกรรมชมรม

3.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

3. รายวิชา / กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม

โรงเรียนอนุบาลนครปฐม จัดการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาบนพื้นฐานความเป็นไทยและมีศักยภาพในระดับสากล เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ได้จัดรายวิชาเพิ่มเติม ได้แก่ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication) ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร คอมพิวเตอร์ อัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science) อัจฉริยภาพคณิตศาสตร์ (Gifted Math) การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (Independent Study) สัทอักษรจีน ไวยากรณ์จีน วิทยาศาสตร์พลังสิบ Science และ Intensive English และจัดรายวิชากิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ สุนทรียนาฏดนตรี คณิตศาสตร์เพิ่มเติม คณิตศาสตร์เสริม วัฒนธรรมจีน และ Reading and Writing **หมายเหตุ** การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องพัฒนาทักษะและคุณลักษณะ 5 G ประกอบด้วย

G1.สุขภาพที่ดี (Good Health) ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้มีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพด้วยวิธีการที่หลากหลาย

G2.คุณธรรมที่ดี (Good Moral) ให้ความสำคัญของการพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ที่มีความสำคัญกับผู้เรียนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส แสดงอารมณ์ความรู้สึก ได้เหมาะสม รู้จักยับยั้งชั่งใจอดทนในการรอคอยยอมรับและพอใจในความสามารถผลงานของตนเอง และผู้อื่นมีจิตสำนึกและค่านิยมที่ดีมีความมั่นใจกล้าพูดกล้าแสดงออกช่วยเหลือแบ่งปันเคารพสิทธิรู้หน้าที่รับผิดชอบอดทนอดกลั้นซื่อสัตย์สุจริต

G3.ทักษะชีวิตที่ดี (Good Life Skill) พัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคม ทางด้านอารมณ์ จิตใจที่ดี เหมาะสมกับวัยสามารถควบคุมอารมณ์และแสดงออกได้อย่างถูกต้องโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเรียนปนเล่น

G4.ทักษะการคิดที่ดี (Good Thinking & Technology) ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบโครงการ Project Approach BBL ↔ DLP ในโครงการพัฒนาการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยและนำกระบวนการเรียนรู้แบบ Three Model จัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน

G5. ทักษะทางภาษาที่ดี (Good Language) พัฒนาผู้เรียนทางด้านด้านสติปัญญาด้านภาษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ปีการศึกษา 2565
(ภาคปกติ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80	80	80	120	120	120
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	40	40	40	80	80	80
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	80	80	80	80	80	80
ศิลปะ	40	40	40	80	80	80
การทำงานอาชีพ	40	40	40	40	40	40
ภาษาอังกฤษ	120	120	120	80	80	80
รวมเวลาเรียนรายวิชาพื้นฐาน	840	840	840	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติม (สถานศึกษาจัดตามความพร้อมและจุดเน้น)						
คอมพิวเตอร์	40	40	40	40	40	40
วิทยาศาสตร์พลังสิบ	-	-	-	40	-	-
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร(English for communication)	80	80	80	80	80	80
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	80	80	80	80	80	80
การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (Independent Study)	-	-	-	-	40	-
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม	200	200	200	240	240	200
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน	70	70	70	70	70	70
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร	1,120	1,120	1,120	1,160	1,160	1,120
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	40	40	40	40	40	40
คณิตศาสตร์เสริม	-	-	-	40	40	40
สุนทรียนาฏดนตรี	40	40	40	-	-	-
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	1,200	1,200	1,200	1,240	1,240	1,200

- หมายเหตุ** 1. ชั้น ป.1 – 4 และ ป.6 บูรณาการรายวิชา IS ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ชั้น ป.1-6 บูรณาการรายวิชาหน้าที่พลเมืองกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาด้านทุจริตในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาเพศวิถีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
5. รายวิชาเพิ่มเติม วิทยาศาสตร์พลังสิบ เรียนในระดับชั้นป.4

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ปีการศึกษา 2565
(ห้องเรียนอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ : GS)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	-	-	-	160	160	160
คณิตศาสตร์	-	-	-	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	120	120	120
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	-	-	-	80	80	80
ประวัติศาสตร์	-	-	-	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	-	-	-	80	80	80
ศิลปะ	-	-	-	80	80	80
การทำงานอาชีพ	-	-	-	40	40	40
ภาษาอังกฤษ	-	-	-	80	80	80
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	-	-	-	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติม (สถานศึกษาจัดตามความพร้อมและจุดเน้น)						
อัจฉริยภาพคณิตศาสตร์ (Gifted Math)	-	-	-	80	80	80
อัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science)	-	-	-	80	80	80
คอมพิวเตอร์	-	-	-	40	40	40
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร(English for communication)	-	-	-	80	80	80
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	-	-	-	80	80	80
การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (IS)	-	-	-	-	40	-
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม	-	-	-	360	400	360
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	-	-	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว	-	-	-	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน	-	-	-	70	70	70
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	-	-	-	10	10	10
รวมเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร	-	-	-	1,320	1,360	1,320
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	-	-	-	40	40	40
คณิตศาสตร์เสริม	-	-	-	40	40	40
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	-	-	-	1,360	1,400	1,360

- หมายเหตุ** 1. ชั้น ป.1 – 4 และ ป.6 บูรณาการรายวิชา IS ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ชั้น ป.1-6 บูรณาการรายวิชาหน้าที่พลเมืองกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาด้านทุจริตในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาเพศวิถีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ปีการศึกษา 2565

หลักสูตร English Program (ภาค EP)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	200	200	200	160	160	160
คณิตศาสตร์/ Mathematics	200	200	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	80	80	80	120	120	120
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	40	40	40	80	80	80
ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา/Health	80	80	80	80	80	80
ศิลปะ/Art	40	40	40	80	80	80
การงานอาชีพ/Occupation	40	40	40	40	40	40
ภาษาอังกฤษ/English	120	120	120	80	80	80
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	840	840	840	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติม (สถานศึกษาจัดตามความพร้อมและจุดเน้น)						
Science	80	80	80	40	40	40
คอมพิวเตอร์/Computer	40	40	40	40	40	40
Intensive English	120	120	120	120	120	120
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	40	40	40	40	40	40
การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (IS)	-	-	-	-	40	-
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม	280	280	280	240	280	240
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120	120	120	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว/Guidance	40	40	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน/Club	70	70	70	70	70	70
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10	10	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร	1,240	1,240	1,240	1,200	1,240	1,200
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	160	160	160	240	240	240
คณิตศาสตร์เสริม	-	-	-	80	80	80
Reading & Writing	160	160	160	160	160	160
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	1,400	1,400	1,400	1,440	1,480	1,440

- หมายเหตุ** 1. ชั้น ป.1 – 4 และ ป.6 บูรณาการรายวิชา IS ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ชั้น ป.1-6 บูรณาการรายวิชาหน้าที่พลเมืองกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาต้านทุจริตในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาเพศวิถีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
5. วิชาที่ครูต่างชาติสอนได้แก่ วิชา คณิตศาสตร์ สุขศึกษา การงานอาชีพ ภาษาอังกฤษ Intensive English Science คอมพิวเตอร์ Reading and Writing กิจกรรมแนะแนว และชมรม รวม 18 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม ปีการศึกษา 2565
หลักสูตร Chinese Program (ห้องเรียนCP)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	-	-	200	160	160	160
คณิตศาสตร์	-	-	200	160	160	160
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	80	120	120	120
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	-	-	40	80	80	80
ประวัติศาสตร์	-	-	40	40	40	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	-	-	80	80	80	80
ศิลปะ	-	-	40	80	80	80
การงานอาชีพ	-	-	40	40	40	40
ภาษาอังกฤษ	-	-	120	80	80	80
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน			840	840	840	840
รายวิชาเพิ่มเติม (สถานศึกษาจัดตามความพร้อมและจุดเน้น)						
คอมพิวเตอร์	-	-	40	40	40	40
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร(English for communication)	-	-	80	80	80	80
ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	-	-	80	80	80	80
สัทอักษรจีน	-	-	120	80	80	80
ไวยากรณ์จีน	-	-	80	80	80	80
การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (IS)	-	-	-	-	40	-
รวมเวลาเรียนรายวิชาเพิ่มเติม			400	360	400	360
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	-	120	120	120	120
กิจกรรมแนะแนว	-	-	40	40	40	40
กิจกรรมนักเรียน	-	-	70	70	70	70
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	-	-	10	10	10	10
รวมเวลาเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร			1,360	1,320	1,360	1,320
กิจกรรมเสริมหลักสูตร			40	80	80	80
คณิตศาสตร์เสริม	-	-	-	40	40	40
วัฒนธรรมจีน	-	-	40	40	40	40
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	-	-	1,400	1,400	1,440	1,400

- หมายเหตุ** 1. ชั้น ป.1 – 4 และ ป.6 บูรณาการรายวิชา IS ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ชั้น ป.1-6 บูรณาการรายวิชาหน้าที่พลเมืองกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
3. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาต้านทุจริตในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
4. ชั้นป.1-6 บูรณาการรายวิชาเพศวิถีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
5. ระดับชั้น ป.5, ป.6 เปิดสอนในปีการศึกษา 2566 และ 2567
6. วิชาที่ครูต่างชาติสอนได้แก่ วิชา สุขศึกษาพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ สัทอักษรจีน ไวยากรณ์จีน ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร คอมพิวเตอร์ และวัฒนธรรมจีน รวม 11 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (ภาคปกติ)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 11101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 11101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 11101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 11101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 11102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 11101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 11101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 11101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 11101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 11203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 11201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 11201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			5	160	
13	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 14.1 กิจกรรมแนะแนว 14.2 กิจกรรมนักเรียน 14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี 14.2.2 กิจกรรมชมรม 14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		1 1 1 10	40 30 40 10	กิจกรรม
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
14	สุนทรียนาฏดนตรี		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม		-	30	1,200	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โครงการ English Program (ภาคEP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวน ชั่วโมงเรียน/ ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 11101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์/ Mathematics	ค 11101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ Science	ว 11101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 11101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 11102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา/ Health and Physical Education	พ 11101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ/Art	ศ 11101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การทำงานอาชีพ/ Occupation	ง 11101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ/English	อ 11101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	Science	ว 11202	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
11	คอมพิวเตอร์/Computer	ว 11203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	Intensive English	อ 11202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 11201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			7	280	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	13.1 กิจกรรมแนะแนว/Guidance		1	40	
	13.2 กิจกรรมนักเรียน				
	13.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	13.2.2 กิจกรรมชมรม/Club		1	40	
	13.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	Reading & Writing		4	160	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			4	160	
รวม			35	1,400	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (ภาคปกติ)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 12101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 12101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 12101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศีลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 12101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 12102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 12101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 12101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 12101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 12101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 12203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 12201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 12201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			5	200	
13	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	14.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	14.2 กิจกรรมนักเรียน				
	14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	14.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
14	สุนทรียนาฏดนตรี		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม		-	30	1,200	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โครงการ English Program (ภาคEP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 12101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์/ Mathematics	ค 12101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ Science	ว 12101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 12101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 12102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา/ Health and Physical Education	พ 12101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 12101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 12101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 12101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	Science	ว 12202	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
11	คอมพิวเตอร์	ว 12203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	Intensive English	อ 12202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 12201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			7	280	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	13.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	13.2 กิจกรรมนักเรียน				
	13.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	13.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	13.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	Reading & Writing		4	160	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			4	160	
รวม			35	1,400	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (ภาคปกติ) ประจำปีการศึกษา 2565

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 13101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 13101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 13101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศีลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 13102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 13101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 13101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 13203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 13201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 13201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			5	200	
13	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	14.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	14.2 กิจกรรมนักเรียน				
	14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	14.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
14	สุนทรียนาฏดนตรี		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม		-	30	1,200	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการEnglish Program (ภาคEP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวน ชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 13101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์/ Mathematics	ค 13101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ Science	ว 13101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 13102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา/ Health and Physical Education	พ 13101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 13101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	Science	ว 13202	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
11	คอมพิวเตอร์	ว 13203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	Intensive English	อ 13202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 13201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			7	280	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	13.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	13.2 กิจกรรมนักเรียน				
	13.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	13.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	13.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	Reading & Writing		4	160	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			4	160	
รวม			35	1,400	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โครงการ Chinese Program (ห้องเรียนCP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวน ชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 13101	5	200	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 13101	5	200	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 13101	2	80	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศีลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 13102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 13101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 13101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 13101	3	120	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 13203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	อ 13201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 13201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
13	สัทอักษรจีน	จ 13202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
14	ไวยากรณ์จีน	จ 13203	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			10	400	
15	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	13.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	13.2 กิจกรรมนันทนาการ				
	13.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	13.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	13.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
16	วัฒนธรรมจีน		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม			35	1,400	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (ภาคปกติ)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 14101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 14102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 14101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 14203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	วิทยาศาสตร์พลังสิบ	ว 14204	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			6	240	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	14.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	14.2 กิจกรรมนักเรียน				
	14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	14.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม		-	30	1,240	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ห้องเรียนอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science : GS)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 14101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 14102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 14101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	อัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ (Gifted Math)	ค 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
11	อัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science)	ว 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	คอมพิวเตอร์	ว 14203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
14	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			9	360	
15	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	15.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	15.2 กิจกรรมนักเรียน				
	15.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	15.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	15.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
16	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม			34	1,360	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โครงการ English Program(ภาคEP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์/ Mathematics	ค 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี/ Science	ว 14101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 14102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา/ Health and Physical Education	พ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 14101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	Science	ว 14202	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	คอมพิวเตอร์	ว 14203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	Intensive English	อ 14202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 14201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			6	240	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	14.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	14.2 กิจกรรมนักเรียน				
	14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	14.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	คณิตศาสตร์เสริม		2	80	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
16	Reading & Writing		4	160	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			6	240	
รวม			36	1,440	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โครงการ Chinese Program (ห้องเรียนCP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 14101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 14101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 14102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 14101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 14101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 14203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 14201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
13	สัทอักษรจีน	จ 14202	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
14	ไวยากรณ์จีน	จ 14203	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			9	360	
15	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	14.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	14.2 กิจกรรมนักเรียน				
	14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	14.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
16	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
17	วัฒนธรรมจีน		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			2	80	
รวม			35	1,400	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (ภาคปกติ)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 15101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 15101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 15101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 15102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 15101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 15203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 15201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 15201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
13	การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (Independent Study)	ล 15201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			6	240	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	15.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	15.2 กิจกรรมนักเรียน				
	15.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	15.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	15.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริม
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม		-	31	1,240	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ห้องเรียนอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science : GS)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 15101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 15101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 15101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 15102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 15101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	อัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ (Gifted Math)	ค 15201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
11	อัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science)	ว 15201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	คอมพิวเตอร์	ว 15203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 15201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
14	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 15201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
15	การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (Independent Study)	ล 15201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			10	400	
16	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	16.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	16.2 กิจกรรมนักเรียน				
	16.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	16.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	16.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
17	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม			35	1,400	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โครงการ English Program (ภาคEP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 15101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์/ Mathematics	ค 15101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 15101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 15102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 15101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 15101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	Science	ว 15202	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	คอมพิวเตอร์	ว 15203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	Intensive English	อ 15202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 15201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
14	การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ (Independent Study)	ล 15201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			7	280	
15	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	15.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	15.2 กิจกรรมนักเรียน				
	15.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	15.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	15.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
16	คณิตศาสตร์เสริม		2	80	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
17	Reading & Writing		4	160	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			6	240	
รวม		-	37	1,480	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ภาคปกติ)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 16101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 16101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 16101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 16102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 16101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	คอมพิวเตอร์	ว 16203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 16201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 16201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			5	200	
13	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 14.1 กิจกรรมแนะแนว 14.2 กิจกรรมนักเรียน 14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี 14.2.2 กิจกรรมชมรม 14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		1 1 1	40 30 40	กิจกรรม
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
14	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม		-	30	1,200	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้องเรียนอัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science : GS)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 16101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 16101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 16101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 16102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 16101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	อัจฉริยภาพทางคณิตศาสตร์ 6(Gifted Math)	ค 16201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
11	อัจฉริยภาพวิทยาศาสตร์ (Gifted Science)	ว 16201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
12	คอมพิวเตอร์	ว 16203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (English for communication)	อ 16201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
14	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 16201	2	80	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			9	360	
15	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	15.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	15.2 กิจกรรมนักเรียน				
	15.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	15.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	15.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
16	คณิตศาสตร์เสริม		1	40	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			1	40	
รวม			34	1,360	

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2565
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โครงการ English Program (ภาคEP)

ที่	ชื่อสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	จำนวนชั่วโมง เรียน/สัปดาห์	จำนวนชั่วโมง เรียน/ปี	หมายเหตุ
1	ภาษาไทย	ท 16101	4	160	วิชาพื้นฐาน
2	คณิตศาสตร์	ค 16101	4	160	วิชาพื้นฐาน
3	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ว 16101	3	120	วิชาพื้นฐาน
4	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม(ศาสนา ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์)	ส 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
5	ประวัติศาสตร์	ส 16102	1	40	วิชาพื้นฐาน
6	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
7	ศิลปะ	ศ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
8	การงานอาชีพ	ง 16101	1	40	วิชาพื้นฐาน
9	ภาษาอังกฤษ	อ 16101	2	80	วิชาพื้นฐาน
รวมรายวิชาพื้นฐาน			21	840	
10	Science	ว 16202	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
11	คอมพิวเตอร์	ว 16203	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
12	Intensive English	อ 16202	3	120	รายวิชาเพิ่มเติม
13	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	จ 16201	1	40	รายวิชาเพิ่มเติม
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			6	240	
14	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				กิจกรรม
	14.1 กิจกรรมแนะแนว		1	40	
	14.2 กิจกรรมนักเรียน				
	14.2.1 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี		1	30	
	14.2.2 กิจกรรมชมรม		1	40	
	14.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์			10	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			3	120	
15	คณิตศาสตร์เสริม		2	80	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
16	Reading & Writing		4	160	กิจกรรมเสริมหลักสูตร
รวมกิจกรรมเสริมหลักสูตร			6	240	
รวม			36	1,440	

ส่วนที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความสำคัญของสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆ ไว้ ดังนี้

- **ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม** แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

- **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต** ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลูกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

- **เศรษฐศาสตร์** การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- **ประวัติศาสตร์** เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

- **ภูมิศาสตร์** ลักษณะทางกายภาพของโลก การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ปัญหาทางกายภาพและภัยพิบัติ ความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ การใช้ภูมิสารสนเทศ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคม ความร่วมมือด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศและระหว่างประเทศ และการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

- มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

- มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข
- มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

- มาตรฐาน ส.3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ
- มาตรฐาน ส.3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

- มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์
- มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและชุมชน และสามารถปรับตัวเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว
- ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง
- ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ภัยพิบัติ ลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัด ภาค และประเทศไทย สามารถเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพกับภัยพิบัติต่าง ๆ ในประเทศไทย และหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
- ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาและปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น
- ได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจ ในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออก และตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีตสู่ปัจจุบัน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกพุทธประวัติ หรือประวัติของ ศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป	☐ พุทธประวัติ ◆ ประสูติ ◆ ตรัสรู้ ◆ ปรีณิพพาน
	2. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	◆ สามเณรบัณฑิต ◆ วัณณุปถชาดก ◆ สุวัณณสามชาดก ◆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ◆ เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม)
	3. บอกความหมาย ความสำคัญ และ เคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรม โอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	☐ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ☐ โอวาท 3 ◆ ไม่ทำชั่ว ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี ○ เบญจธรรม ○ สังคหวัตถุ 4 ○ กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่ และครอบครัว ○ มงคล 38 - ทำตัวดี - วาง่าย - รับผิดชอบ ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ☐ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ อตตานิ อตตโน นาโถ - ตนแลเป็นที่พึ่งของตน ◆ มาตา มิตตํ สเก ฆเร มารดาเป็นมิตรในเรือนของตน
	4. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	➤ ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ ◆ ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ ◆ เล่นและทำงานอย่างมีสติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน
ป.2	1. บอกความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ	◆ พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย
	2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวชหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	☐ สรุปพุทธประวัติ ◆ ประสูติ ○ เหตุการณ์หลังประสูติ ○ แรกนาขวัญ ○ การศึกษา ○ การอภิเษกสมรส ○ เทวทูต 4 ○ การออกผนวช
	3. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	◆ สามเณรราहुล ◆ วรุณชาดก ◆ วานรินทชาดก ◆ สมเด็จพระญาณสังวร (ศุข ภาณีเถร) ◆ สมเด็จพระญาณสังวร ◆ สมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน)
	4. บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	☐ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา ☐ โอวาท 3 ◆ ไม่ทำชั่ว ○ เบญจศีล ◆ ทำความดี ○ เบญจธรรม ○ หิริ-โอตตปปะ ○ สังคหวัตถุ 4 ○ ฆราวาสธรรม 4 ○ กตัญญูกตเวทิต่อครู อาจารย์ และโรงเรียน ○ มงคล 38 - กตัญญู - สงเคราะห์ญาติพี่น้อง ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์(บริหารจิตและเจริญปัญญา) ☐ พุทธศาสนสุภาษิต

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ นิमितต์ สาธูรูปานํ กตญญู กตเวทิตา ความกตัญญู กตเวทิตเป็นเครื่องหมาย ของคนดี ◆ พรหมาติ มาตาปิโตร มารดาบิดาเป็นพรหมของบุตร
	5. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนา	□ ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว และในโรงเรียน (ตามสาระในข้อ 4)
	6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	□ ฝึกสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้น ◆ ฝึกสติเบื้องต้นด้วยกิจกรรมการเคลื่อนไหวอย่างมีสติ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	7. บอกชื่อศาสนา ศาสดา และความสำคัญของคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นๆ	□ ชื่อศาสนา ศาสดา และคัมภีร์ของศาสนาต่างๆ □ พระพุทธศาสนา ○ ศาสดา : พระพุทธเจ้า ○ คัมภีร์ : พระไตรปิฎก ◆ ศาสนาอิสลาม ○ ศาสดา : มุฮัมมัด ○ คัมภีร์ : อัลกุรอาน ◆ คริสต์ศาสนา ○ ศาสดา : พระเยซู ○ คัมภีร์ : ไบเบิล ◆ ศาสนาฮินดู ○ ศาสดา : ไม่มีศาสดา ○ คัมภีร์ : พระเวท พราหมณะ อูปนิษัท อารัณยกะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย	◆ ความสัมพันธ์ของพระพุทธศาสนากับการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น การสวดมนต์ การทำบุญ ใส่บาตร การแสดงความเคารพ การใช้ภาษา ◆ พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยอันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาพวาด พระพุทธรูป วรรณคดี สถาปัตยกรรมไทย
	2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ การบำเพ็ญเพียร ◆ ฌกญมาร ◆ ตรัสรู้ ◆ ปฐมเทศนา ◆ ปรินิพพาน
	3. ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	◆ สามเณรสังกัจจาย ◆ อารามทูลศกชาดก ◆ มหาวาณิชชาดก ◆ สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรสี) ◆ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
	4. บอกความหมาย ความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	◆ ความสำคัญของพระไตรปิฎก เช่น เป็นแหล่งอ้างอิง ของหลักธรรมคำสอน
	5. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	☐ พระรัตนตรัย ◆ ศรัทธา ☐ โอวาท 3 ◆ ไม่ทำชั่ว ◦ เบญจศีล ◆ ทำความดี ◦ เบญจธรรม ◦ สติ-สัมปชัญญะ ◦ สังคหวัตถุ 4 ◦ ฆราวาสธรรม 4 ◦ อัตถะ 3 (อัตตัตถะ, ปรัตถะ, อุภยัตถะ) ◦ กตัญญูกตเวทีต่อชุมชน, สิ่งแวดล้อม ◦ มงคล 38 - รู้จักให้

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- พุทไฟเราะ - อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) □ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ ทพมานะ ปิโย โหติ ผู้ให้ยอมเป็นที่รัก ◆ โมกโข กลยาณียา สาธุ - เปล่งวาจาไพเราะให้สำเร็จประโยชน์
	6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด 7. บอกชื่อ ความสำคัญและปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถาน และศาสนบุคคลของศาสนาอื่นๆ	□ ฝึกสวดมนต์ ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายและประโยชน์ของสติและสมาธิ ◆ รู้ประโยชน์ของการฝึกสติ ◆ ฝึกสมาธิเบื้องต้นด้วยการนับลมหายใจ ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอน อย่างมีสติ □ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน □ ชื่อและความสำคัญของศาสนวัตถุ ศาสนสถานและ ศาสนบุคคลในพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม คริสต์ศาสนา ศาสนาฮินดู □ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อศาสนวัตถุ ศาสนสถานและศาสนบุคคลในศาสนาอื่น ๆ
ป.4	1. อธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน	◆ พระพุทธศาสนา ในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ◆ เป็นศูนย์รวมการทำความดี และพัฒนาจิตใจ เช่น ฝึกสมาธิ สวดมนต์ ศึกษาหลักธรรม ◆ เป็นที่ประกอบศาสนพิธี (การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน การทำบุญ) ◆ เป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม เช่น การจัดประเพณีท้องถิ่น การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ชุมชน และการส่งเสริมพัฒนาชุมชน
	2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานถึงประกาศธรรม หรือประวัติศาสตร์ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	□ สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) □ ตรัสรู้ □ ประกาศธรรม ได้แก่ ○ โปรดขุฎิ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◦ โปรดพระเจ้าพิมพิสาร ◦ พระอัครสาวก ◦ แสดงโอวาทปาฏิโมกข์
	3. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	◆ พระอรุณเวลกัสสปะ ◆ กุฎิทุสกชาดก ◆ มหาอุกกุสชาดก ◆ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ◆ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
	4. แสดงความเคารพ พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	□ พระรัตนตรัย ◦ ศรีทธา 4 ◆ พระพุทธ ◦ พุทธคุณ 3 ◆ พระธรรม ◦ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ □ ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา □ โอวาท 3 ◆ ไม่ทำชั่ว ◦ เบญจศีล ◦ ทุจจิต 3 ◆ ทำความดี ◦ เบญจธรรม ◦ สุจิต 3 ◦ พรหมวิหาร 4 ◦ กตัญญูทศเวทีต่อประเทศชาติ ◦ มงคล 38 - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้ก่อน ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) □ พุทธศาสนสุภาษิต

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ สุขา สงฆสส สามัคคี - ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข ◆ โลโกปตมภิกขา เมตตา - เมตตาธรรม คำจุนโลก
	5. ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	□ ตัวอย่างการทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว ในโรงเรียน และในชุมชน
	6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	□ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา □ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา □ รู้วิธีปฏิบัติของการบริหารจัดการและเจริญปัญญา ฝึกการย่น การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ □ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัส สิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์ □ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	7. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์	□ หลักธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ○ เบญจศีล – เบญจธรรม ○ ทุจจิต 3 – สุจจิต 3 ○ พรหมวิหาร 4 ○ มงคล 38 - เคารพ - ถ่อมตน - ทำความดีให้พร้อมไว้มาก่อน ○ พุทธศาสนสุภาษิต : ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข เมตตาธรรมคำจุนโลก ◆ กตัญญูทเวทิต่อประเทศชาติ
	8. อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป	◆ ประวัติศาสดา ○ พระพุทธเจ้า ○ มุฮัมมัด ○ พระเยซู

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติไทย	☐ มรดกทางวัฒนธรรมที่ได้รับจากพระพุทธศาสนา ○ มรดกทางด้านรูปธรรม เช่น ศาสนสถาน โบราณวัตถุสถาปัตยกรรม ○ มรดกทางด้านจิตใจ เช่น หลักธรรม คำสั่งสอน ความเชื่อ และคุณธรรมต่าง ๆ ◆ การนำพระพุทธศาสนาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาชาติไทย ○ พัฒนาด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม เช่น ภาวนา 4 (กาย ศีล จิต ปัญญา) ไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) และอริยสัจสี่ ○ พัฒนาจิตใจ เช่น หลักโอวาท 3 (ละความชั่ว ทำดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์) และการบริหารจัดการและเจริญปัญญา
	2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์จนถึงพุทธกิจสำคัญหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ โปรดพระพุทธบิดา (เสด็จกรุงกบิลพัสดุ์) ◆ พุทธกิจสำคัญ ได้แก่ โลกัตถจริยา ญาตถจริยา และพุทธัตถจริยา
	3. เห็นคุณค่า และประพัตติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ตามที่กำหนด	◆ พระโสณโกฬวิริยะ ◆ จูฬเสฏฐิชาดก ◆ วัณณาโรหชาดก ◆ สมเด็จพระสังฆราช (สา) ◆ อาจารย์เสถียร โพธิ์นันทะ
	4. อธิบายองค์ประกอบ และความสำคัญของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ	☐ องค์ประกอบของพระไตรปิฎก ◆ พระสุตตันตปิฎก ◆ พระวินัยปิฎก ◆ พระอภิธรรมปิฎก ☐ ความสำคัญของพระไตรปิฎก
	5. แสดงความเคารพพระรัตนตรัย และปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	☐ พระรัตนตรัย ○ ศรัทธา 4 ◆ พระพุทธ ○ พุทธจริยา 3 ◆ พระธรรม ○ อริยสัจ 4 ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ ☐ ไตรสิกขา

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		◆ ศีล สมาธิ ปัญญา □ โอวาท 3 ◆ ไม่ทำชั่ว ○ เบญจศีล ○ อบายมุข 4
		◆ ทำความดี ○ เบญจธรรม ○ บุญกิริยาวัตถุ 3 ○ อคติ 4 ○ อิทธิบาท 4 ○ กตัญญูทศเวทต่อพระพุทธศาสนา ○ มงคล 38 - ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน - การงานไม่อาภูล - อดทน ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) □ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ วิริเยน ทุกขมจเจติ คนจะล่วงทุกข์ได้เพราะความเพียร ◆ ปญญา โลกสฺมิ ปชโชโต ปัญญา คือ แสงสว่างในโลก
	6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิใน พระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตาม แนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่ กำหนด	□ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญ คุณพระรัตนตรัย และแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและ ปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของ การ บริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และ การนอน อย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึก เมื่อตา เห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบใจรับรู้ธรรมารมณ์ ◆ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถามและการเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	7. ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อการพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อม	☐ โอวาท 3 (ตามสาระการเรียนรู้ข้อ 5)
ป.6	1. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ หรือความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ	☐ พระพุทธศาสนาในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เช่น เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐานทางวัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทย และเป็นหลัก ในการพัฒนาชาติไทย
	2. สรุปพุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	◆ สรุปพุทธประวัติ (ทบทวน) ◆ ปลงอายุสังขาร ◆ ปิณธุสวาท ◆ ปริณิพพาน ◆ การถวายพระเพลิง ◆ แจกพระบรมสารีริกธาตุ ◆ สังเวชนียสถาน 4
	3. เห็นคุณค่าและประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	◆ พระราธะ ◆ ทีฆติโกสลชาดก ◆ สัพพทาฐิชาดก ◆ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ◆ สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรม-พระปรมาภิไธยชิโนรส
	4. วิเคราะห์ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	☐ พระรัตนตรัย ○ ศรัทธา 4 ◆ พระพุทธ ○ พุทธกิจ 5 ◆ พระธรรม ○ อริยสัจ 4 ○ หลักกรรม ◆ พระสงฆ์ ☐ ไตรสิกขา ◆ ศีล สมาธิ ปัญญา ☐ โอวาท 3 ◆ ไม่ทำชั่ว ○ เบญจศีล ○ อบายมุข 6 ○ อกุศลมูล 3 ◆ ทำความดี ○ เบญจธรรม ○ กุศลมูล 3 ○ พลละ 4

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		○ คารวะ 6 ○ กตัญญูกตเวทีต่อพระมหากษัตริย์ ○ มงคล 38 - มีวินัย - การงานไม่มีโทษ - ไม่ประมาทในธรรม ◆ ทำจิตให้บริสุทธิ์ (บริหารจิตและเจริญปัญญา) ☐ พุทธศาสนสุภาษิต ◆ สัจเจน กิตติ ปบโปติ คนจะได้เกียรติด้วยสัจจะ ☐ ยถาวาที ตถาการี พูดเช่นไร ทำเช่นนั้น
	5.ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนาพร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต	◆ ตัวอย่างการทำความดีของบุคคลในประเทศ
	6. เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตาและบริหารจิตเจริญปัญญา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนา ที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด	◆ สวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณพระรัตนตรัยและแผ่เมตตา ◆ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและปัญญา ◆ รู้วิธีปฏิบัติและประโยชน์ของการบริหารจิตและเจริญปัญญา ◆ ฝึกการยืน การเดิน การนั่ง และการนอนอย่างมีสติ ◆ ฝึกการกำหนดรู้ความรู้สึกเมื่อตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส กายสัมผัสสิ่งที่มากระทบ ใจรับรู้ธรรมารมณ์
		☐ ฝึกให้มีสมาธิในการฟัง การอ่าน การคิด การถาม และการเขียน
	7.ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อแก้ปัญหาวาจาบวมและสิ่งเสพติด	☐ หลักธรรม : อริยสัจ 4 หลักกรรม ☐ โอวาท 3 : เบญจศีล – เบญจธรรม อบายมุข 6 อกุศลมูล 3 กุศลมูล 3
	8. อธิบายหลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่น ๆ โดยสังเขป	☐ หลักธรรมสำคัญของศาสนาต่าง ๆ ☐ พระพุทธศาสนา : อริยสัจ 4 โอวาท 3 ฯลฯ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		□ ศาสนาอิสลาม : หลักศรัทธา หลักปฏิบัติ หลักจริยธรรม □ คริสต์ศาสนา : บัญญัติ 10 ประการ
	9.อธิบายลักษณะสำคัญของศาสนพิธี พิธีกรรมของศาสนาอื่นๆ และปฏิบัติตน ได้อย่างเหมาะสมเมื่อต้องเข้าร่วมพิธี	☐ ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ □ พระพุทธศาสนา ○ ศาสนพิธีที่เป็นพุทธบัญญัติ เช่น บรรพชา อุปสมบท ○ ศาสนพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เช่น ทำบุญพิธีเนื่องในวันสำคัญทางศาสนา ○ ศาสนาอิสลาม เช่น การละหมาด การถือศีลอด การบำเพ็ญฮัจญ์ ฯลฯ ○ คริสต์ศาสนา เช่น ศีลล้างบาป ศีลภัยบาป ศีลกำลัง ศีลมหาสนิท ฯลฯ ○ ศาสนาฮินดู เช่น พิธีศราทธ์ พิธีบูชาเทวดา

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	☐ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัด หรือศาสนสถาน ◆ การพัฒนาทำความสะอาด ◆ การบริจาค ◆ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา
	2. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	☐ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ชั้นเตรียมการ ◆ ชั้นพิธีการ
	3. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	☐ ประวัติโดยสังเขปของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ◆ วันมาฆบูชา ◆ วันวิสาขบูชา ◆ วันอาสาฬหบูชา ◆ วันอัฐมีบูชา ☐ การบูชาพระรัตนตรัย
ป.2	1. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	☐ การฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ ◆ การพนมมือ ◆ การไหว้ ◆ การกราบ ◆ การนั่ง ◆ การยืน การเดิน
	2. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆ การเข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรม ที่เกี่ยวเนื่องกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา ◆ ระเบียบพิธีการบูชาพระรัตนตรัย ◆ การทำบุญตักบาตร
ป.3	1. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวก ศาสนสถาน ศาสนวัตถุของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	☐ ฝึกปฏิบัติมรรยาทชาวพุทธ ◆ การลุกขึ้นยืนรับ ◆ การต้อนรับ ◆ การรับ – ส่งสิ่งของแก่พระภิกษุ ◆ มรรยาทในการสนทนา ◆ การสำรวมกิริยามรรยาท การแต่งกายที่เหมาะสมเมื่อ ◆ อยู่ในวัดและพุทธสถาน ◆ การดูแลรักษาศาสนวัตถุและ ศาสนสถาน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. เห็นคุณค่า และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆ การอาราธนาศีล ◆ การสมาทานศีล ◆ เครื่องประกอบโต๊ะหมู่บูชา การจัดโต๊ะหมู่บูชา
	3. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	☐ ความเป็นมาของการแสดงตนเป็น พุทธมามกะ ☐ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ◆ ชั้นเตรียมการ
		◆ ชั้นพิธีการ
ป.4	1. อภิปรายความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ	◆ ความรู้เบื้องต้นและความสำคัญของ ศาสนสถาน ◆ การแสดงความเคารพต่อศาสนสถาน ◆ การบำรุงรักษาศาสนสถาน
	2. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อพระภิกษุ ◆ การยืน การเดิน และการนั่งที่เหมาะสมในโอกาสต่าง ๆ
	3. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	◆ การอาราธนาศีล ◆ การอาราธนาธรรม ☐ การอาราธนาพระปริตร ◆ ระเบียบพิธีและการปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะ
ป.5	1. จัดพิธีกรรมตามศาสนาที่ตนนับถืออย่างเรียบง่าย มีประโยชน์ และปฏิบัติตนถูกต้อง	◆ การจัดพิธีกรรมที่เรียบง่าย ประหยัด มีประโยชน์ และถูกต้องตามหลักทางศาสนาที่ตนนับถือ
	2. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และอภิปรายประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	◆ การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียมสถานที่ประกอบศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา ◆ พิธีถวายสังฆทาน เครื่องสังฆทาน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานมงคล ◆ ประโยชน์ของ การเข้าร่วมศาสนพิธี พิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรม ในวันสำคัญทางศาสนา
	3. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามที่กำหนด	◆ การกราบพระรัตนตรัย ◆ การไหว้บิดา มารดา ครู/อาจารย์ ผู้ที่เคารพนับถือ ◆ การกราบศพ
ป.6	1. อธิบายความรู้เกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ในศาสนสถาน และปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม	◆ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด เช่น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส ◆ การปฏิบัติตนที่เหมาะสมภายในวัด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด	◆ การถวายของแก่พระภิกษุ ◆ การปฏิบัติตนในขณะฟังธรรม ◆ การปฏิบัติตนตามแนวทางของพุทธศาสนิกชนเพื่อประโยชน์ต่อศาสนา
	3. อธิบายประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี พิธีกรรม และกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา ตามที่กำหนด และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	◆ ทบทุนการอาราธนาศีล อาราธนาธรรม และอาราธนาพระปริตร ◆ พิธีทอดผ้าป่า ◆ พิธีทอดกฐิน ◆ ระเบียบพิธีในการทำบุญงานอวมงคล ◆ การปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา เช่นวันมาฆบูชาวันวิสาขบูชา วันอัฐมิบูชา วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ ◆ ประโยชน์ของการเข้าร่วมในศาสนพิธี/พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา
	4. แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	☐ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ○ ชั้นเตรียมการ ○ ชั้นพิธีการ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและดำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกประโยชน์และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน	◆ การเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน เช่น ☐ กตัญญูกตเวทีและเคารพรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ และครู ☐ รู้จักกล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ การไหว้ผู้ใหญ่ ☐ ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบของครอบครัวและโรงเรียน ☐ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและโรงเรียน ☐ มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ☐ มีระเบียบ วินัย มีน้ำใจ ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนเป็นสมาชิก ที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน
	2. ยกตัวอย่างความสามารถและความคิดของตนเอง ผู้อื่นและบอกผลจากการกระทำนั้น	◆ ลักษณะความสามารถและลักษณะ ความคิดของตนเองและผู้อื่น เช่น - ความกตัญญูกตเวที - ความมีระเบียบวินัย - ความรับผิดชอบ - ความขยัน - การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือผู้อื่น - ความซื่อสัตย์สุจริต - ความเมตตากรุณา
		◆ ผลของการทำความดี เช่น - ภาคภูมิใจ - มีความสุข - ได้รับการชื่นชม ยกย่อง
ป.2	1. ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	◆ ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานที่สาธารณะ เช่น โรงภาพยนตร์โบราณสถาน ฯลฯ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. ปฏิบัติตนตามมารยาทไทย	◆ มารยาทไทย เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การนอน การทักทาย การรับประทาน
	3. แสดงพฤติกรรมในการยอมรับความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจากอคติ	◆ การยอมรับความแตกต่างของคนในสังคม ในเรื่อง ความคิด ความเชื่อ ความสามารถและการปฏิบัติตนของบุคคลอื่นที่แตกต่างกัน เช่น - บุคคลย่อมมีความคิดที่มีเหตุผล - การปฏิบัติตนตามพิธีกรรมตามความเชื่อของบุคคล - บุคคลย่อมมีความสามารถแตกต่างกัน - ไม่พูดหรือแสดงอาการดูถูกรังเกียจผู้อื่นในเรื่องของรูปร่างหน้าตา สีผิว สีผิว ที่แตกต่างกัน
	4. เคารพในสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น	◆ สิทธิส่วนบุคคล เช่น - สิทธิแสดงความคิดเห็น - สิทธิเสรีภาพในร่างกาย - สิทธิในทรัพย์สิน
ป.3	1. สรุปประโยชน์และปฏิบัติตาม ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น	◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว เช่น การแสดงความเคารพและการเชื่อฟังผู้ใหญ่ การกระทำกิจกรรมร่วมกัน ในครอบครัว
		◆ ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมประเพณีทางศาสนา ประเพณีเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น
	2. บอกพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของตนเอง และผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย	◆ พฤติกรรมของตนเองและเพื่อน ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การทักทาย การทำความเคารพ การปฏิบัติตามศาสนพิธี การรับประทานอาหาร การใช้ภาษา (ภาษาถิ่นกับภาษาราชการ และภาษาอื่นๆ ฯลฯ) ◆ สาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของนักเรียน และผู้อื่นแตกต่างกัน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายความสำคัญของวันหยุดราชการที่สำคัญ	◆ วันหยุดราชการที่สำคัญ เช่น - วันหยุดเกี่ยวกับชาติและพระมหากษัตริย์ เช่น วันจักรี วันรัฐธรรมนูญ วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา - วันหยุดราชการเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรม เช่น วันสงกรานต์ วันพีชมงคล
	4. ยกตัวอย่างบุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน	◆ บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่นของตน ◆ ลักษณะผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและท้องถิ่น
ป.4	1. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน	◆ การเข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยของชุมชน เช่น การรณรงค์การเลือกตั้ง ◆ แนวทางการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน เช่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สาธารณสมบัติ โบราณวัตถุและโบราณสถาน การพัฒนาชุมชน
	2. ปฏิบัติตนในการเป็นผู้นำและผู้ตาม ที่ดี	◆ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้นำ - บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ตามหรือสมาชิก - การทำงานกลุ่มให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ และประโยชน์ของการทำงานเป็นกลุ่ม
	3. วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย	◆ สิทธิพื้นฐานของเด็ก เช่น สิทธิที่จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิที่จะมีส่วนร่วม
	4. อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น	◆ วัฒนธรรมในภาคต่างๆ ของไทย ที่แตกต่างกัน เช่น การแต่งกาย ภาษา อาหาร
	5. เสนอวิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน	◆ ปัญหาและสาเหตุของการเกิดความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน ◆ แนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. ยกตัวอย่างและปฏิบัติตาม สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดี	◆ สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ ◆ หน้าที่ของพลเมืองดี เช่น เคารพ เคารพ สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ปฏิบัติตามกฎหมาย ◆ คุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มี ความรับผิดชอบ เสียสละ
	2. เสนอวิธีการปกป้องคุ้มครองตนเอง หรือผู้อื่นจากการละเมิดสิทธิเด็ก	◆ เหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทย ◆ แนวทางการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่น จากการละเมิดสิทธิเด็ก ◆ การปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กในสังคมไทย
	3. เห็นคุณค่าวัฒนธรรมไทยที่มีผลต่อการ ดำเนินชีวิตในสังคมไทย	◆ วัฒนธรรมไทย ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคน ในสังคมไทย ◆ คุณค่าของวัฒนธรรมกับการดำเนินชีวิต
	4. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	◆ ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ของตน ◆ การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของ ชุมชน
ป.6	1. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน	◆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเช่น - กฎหมายจราจร - กฎหมายทะเบียนราษฎร - กฎหมายยาเสพติดให้โทษ - เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. ◆ ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังกล่าว
	2. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ตามกาลเวลาและธำรงรักษาวัฒนธรรม อัน ดีงาม	◆ ความหมายและประเภทของวัฒนธรรม ◆ การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่มีผล ต่อตนเองและสังคมไทย ◆ แนวทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย
	3. แสดงออกถึงมารยาทไทยได้เหมาะสมถูก กาลเทศะ	◆ ความหมายและความสำคัญของมารยาทไทย ◆ มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การ แสดงความเคารพ การยืน การเดิน การนั่ง การ นอน การรับของส่งของ การรับประทานอาหาร การแสดงกิริยาอาการ การทักทาย การสนทนา การใช้คำพูด

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	4. อธิบายคุณค่าทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มคนในสังคมไทย	◆ ประโยชน์และคุณค่าทางวัฒนธรรม ◆ ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่างๆ ในสังคมไทย ◆ แนวทางการรักษาวัฒนธรรม
	5. ติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารในการเรียนรู้ได้เหมาะสม	◆ ข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์จริง ◆ ประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่างๆ ◆ หลักการเลือกรับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน

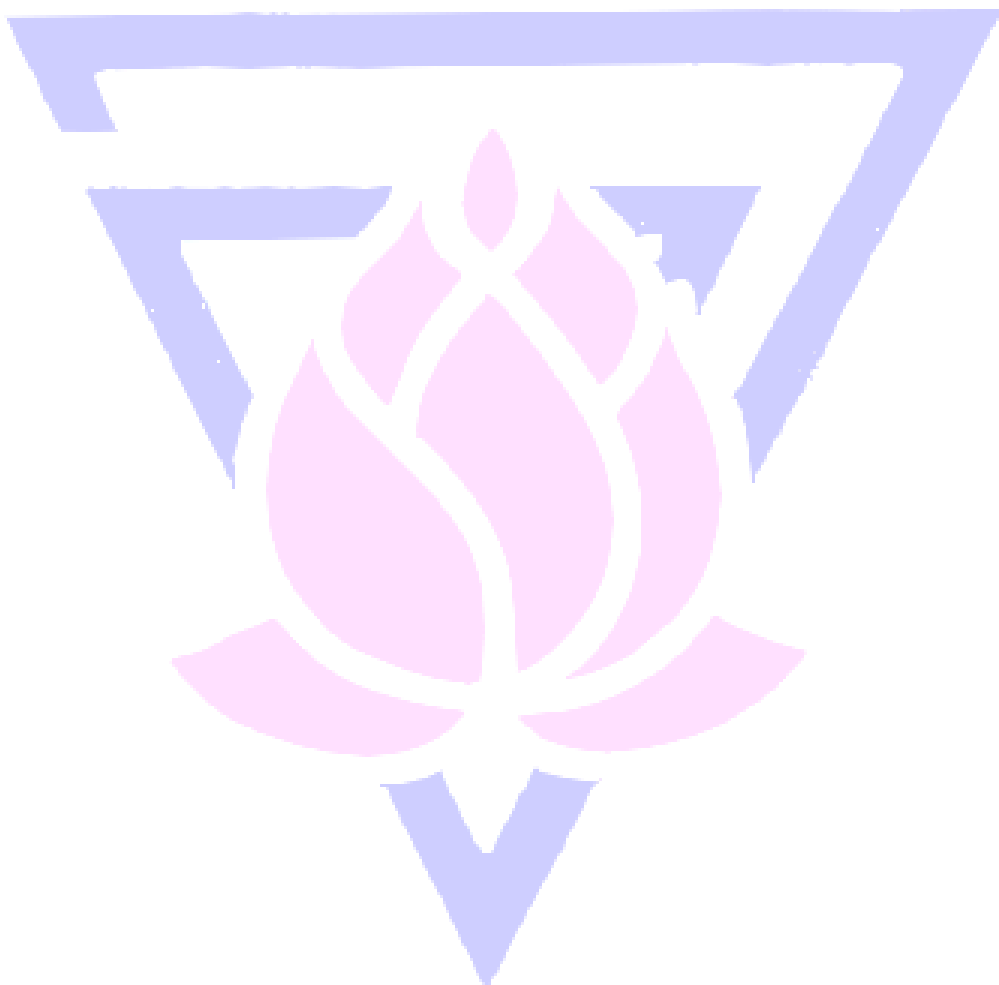
สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธาและธำรงรักษา ไว้ซึ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกโครงสร้าง บทบาทและหน้าที่ของ สมาชิกในครอบครัวและโรงเรียน	☐ โครงสร้างของครอบครัวและความสัมพันธ์ ของบทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว ☐ โครงสร้างของโรงเรียน ความสัมพันธ์ของ บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียน
	2. ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองใน ครอบครัวและโรงเรียน	☐ ความหมายและความแตกต่างของอำนาจตาม บทบาท สิทธิ หน้าที่ในครอบครัวและ โรงเรียน ☐ การใช้อำนาจในครอบครัวตามบทบาท สิทธิ หน้าที่
	3. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรม ในครอบครัวและโรงเรียนตามกระบวนการ ประชาธิปไตย	☐ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยใน ครอบครัว เช่น การแบ่งหน้าที่ความ รับผิดชอบในครอบครัว การรับฟังและแสดง ความคิดเห็น ☐ กิจกรรมตามกระบวนการประชาธิปไตยใน โรงเรียน เช่น เลือกหัวหน้าห้อง ประธาน ชุมนุม ประธานนักเรียน
ป.2	1. อธิบายความสัมพันธ์ของตนเอง และ สมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของ ชุมชน	☐ ความสัมพันธ์ของตนเอง และสมาชิกใน ครอบครัวกับชุมชน เช่น การช่วยเหลือ กิจกรรมของชุมชน
	2. ระบุผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจใน โรงเรียน และชุมชน	☐ ผู้มีบทบาท อำนาจในการตัดสินใจ ในโรงเรียน และชุมชน เช่น ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ป.3	1. ระบุบทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนใน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตาม กระบวนการประชาธิปไตย	☐ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกในชุมชน ☐ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตาม กระบวนการประชาธิปไตย
	2. วิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการการ ตัดสินใจในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนโดย วิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทน ออกเสียง	☐ การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทน ออกเสียง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน/โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม	☐ การตัดสินใจของบุคคลและกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน - การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าห้อง การเลือกคณะกรรมการห้องเรียน - การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน เช่น เลือกประธานนักเรียน เลือกคณะกรรมการนักเรียน ☐ การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. อบจ.
ป.4	1. อธิบายอำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย	☐ อำนาจอธิปไตย ☐ ความสำคัญของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย
	2. อธิบายบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง	☐ บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง ทั้งก่อนการเลือกตั้ง ระหว่างการเลือกตั้ง หลังการเลือกตั้ง
	3. อธิบายความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	☐ สถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย ☐ ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ในสังคมไทย
ป.5	1. อธิบายโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น	☐ โครงสร้างการปกครองในท้องถิ่น เช่น อบต. อบจ. เทศบาล และการปกครองพิเศษ เช่น พัทยา กทม. ☐ อำนาจหน้าที่และความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น
	2. ระบุบทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น	☐ บทบาทหน้าที่ และวิธีการเข้าดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น เช่นนายก อบต. นายกเทศมนตรี นายก อบจ. ผู้ว่าราชการ กทม.
	3. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ชุมชน จะได้รับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	☐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับบริการสาธารณประโยชน์ในชุมชน
ป.6	1. เปรียบเทียบบทบาท หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล	☐ บทบาท หน้าที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล
	2. มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศ	☐ กิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริม ประชาธิปไตย ในท้องถิ่นและประเทศ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อภิปรายบทบาท ความสำคัญในการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย	☐ การมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย ระเบียบ กติกา การเลือกตั้ง ☐ สอดส่องดูแลผู้มีพฤติกรรมกระทำความผิดการเลือกตั้ง และแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ☐ ตรวจสอบคุณสมบัติ ☐ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ระบุสินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	◆ สินค้าและบริการที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ ยาสีฟัน ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาโดยไม่ใช้เงิน เช่น มีผู้ให้ หรือการใช้ของแลกของ ◆ สินค้าและบริการที่ได้มาจากการใช้เงินซื้อ ◆ ใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการให้คุ้มค่า
	2. ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม	◆ การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ◆ ประโยชน์ของการใช้จ่ายเงินที่ไม่เกินตัว ◆ ประโยชน์ของการออม ◆ โทษของการใช้จ่ายเงินเกินตัว ◆ วางแผนการใช้จ่าย
	3. ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด	◆ ทรัพยากรที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ดินสอ กระดาษ เสื้อผ้า อาหาร ◆ ทรัพยากรส่วนรวม เช่น โต๊ะ เก้าอี้ นักเรียน สาธารณูปโภคต่าง ๆ ◆ วิธีการใช้ทรัพยากรทั้งของส่วนตัวและส่วนรวมอย่างถูกต้อง และประหยัดและคุ้มค่า
ป.2	1. ระบุทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	◆ ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียน เช่น ดินสอและกระดาษที่ผลิตจากไม้ รวมทั้งเครื่องจักรและแรงงานการผลิต ◆ ผลของการใช้ทรัพยากรในการผลิตที่หลากหลายที่มีต่อราคา คุณค่าและประโยชน์ของสินค้าและบริการ รวมทั้งสิ่งแวดล้อม
	2. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	◆ การประกอบอาชีพของครอบครัว ◆ การแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม ◆ รายได้และรายจ่ายในภาพรวมของครอบครัว ◆ รายได้และรายจ่ายของตนเอง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. บันทึกการรับรายจ่ายของตนเอง	◆ วิธีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายของตนเองอย่างง่าย ๆ ◆ รายการของรายรับที่เป็นรายได้ที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม ◆ รายการของรายจ่ายที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม
	4. สรุปผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม	◆ ที่มาของรายได้ที่สุจริต ◆ การใช้จ่ายที่เหมาะสม ◆ ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ ◆ การออมและผลดีของการออม ◆ การนำเงินที่เหลือมาใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือสาธารณกุศล
ป.3	1. จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต	◆ สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่ เรียกว่าปัจจัย 4 ◆ สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์อาจ เป็นสินค้าที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ◆ ประโยชน์และคุณค่าของสินค้าและบริการ ที่สนองความต้องการของมนุษย์ ◆ หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น ◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค
	2. วิเคราะห์การใช้จ่ายของตนเอง	◆ ใช้บัญชีรับจ่ายวิเคราะห์การใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสม ◆ วางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเอง ◆ วางแผนการแสวงหารายได้ที่สุจริตและเหมาะสม ◆ วางแผนการนำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้อย่างเหมาะสม
	3. อธิบายได้ว่าทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	◆ ความหมายของผู้ผลิตและผู้บริโภค ◆ ความหมายของสินค้าและบริการ ◆ ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความหายากของทรัพยากรกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด

ป.4	1. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	◆ สินค้าและบริการที่มีอยู่หลากหลายในตลาดที่มีความแตกต่างด้านราคาและคุณภาพ ◆ ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่มีมากมาย ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้ซื้อ ผู้ขาย และ ตัวสินค้า เช่น ความพึงพอใจของผู้ซื้อ ราคาสินค้า การโฆษณา คุณภาพของสินค้า
	2. บอกสิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค	◆ สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค ◆ สินค้าและบริการที่มีเครื่องหมายรับรองคุณภาพ ◆ หลักการและวิธีการเลือกบริโภค
	3. อธิบายหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	◆ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย
ป.5	1. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ	◆ ความหมายและประเภทของปัจจัยการผลิต ประกอบด้วย ที่ดิน แรงงานทุนและผู้ประกอบการ ◆ เทคโนโลยีในการผลิตสินค้าและบริการ ◆ ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ราคาน้ำมัน วัตถุดิบ ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภค ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือแหล่งผลิตสินค้าและบริการในชุมชน
	2. ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน	◆ หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ◆ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน เช่น การประหยัดพลังงานและค่าใช้จ่ายในบ้าน โรงเรียน การวางแผนการผลิตสินค้าและบริการเพื่อลดความสูญเสียทุกประเภท การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ◆ ตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน เช่น หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือโอท็อป
	3. อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์	◆ หลักการและประโยชน์ของสหกรณ์ ◆ ประเภทของสหกรณ์โดยสังเขป ◆ สหกรณ์ในโรงเรียน (เน้นฝึกปฏิบัติจริง) ◆ การประยุกต์หลักการของสหกรณ์มาใช้ในการชีวิตประจำวัน

ป.6	1. อธิบายบทบาทของผู้ผลิตที่มีความรับผิดชอบ	◆ บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่น คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อสังคม วางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อลดความผิดพลาดและการสูญเสีย ฯลฯ ◆ ทักษะในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ◆ ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ
	2. อธิบายบทบาทของผู้บริโภคที่รู้เท่าทัน	◆ คุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี ◆ พฤติกรรมของผู้บริโภคที่บกพร่อง ◆ คุณค่าและประโยชน์ของผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม
	3. บอกวิธีและประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน	◆ ความหมาย และความจำเป็นของทรัพยากร ◆ หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสียทุกประเภท) ◆ วิธีการสร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ◆ วางแผนการใช้ทรัพยากร โดยประยุกต์เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ และทันกับสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. อธิบายเหตุผลความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต	◆ ความหมาย ประเภทและความสำคัญของการทำงาน ◆ เหตุผลของการทำงาน ◆ ผลของการทำงานประเภทต่าง ๆ ที่มีต่อครอบครัวและสังคม ◆ การทำงานอย่างสุจริตทำให้สังคมสงบสุข
ป.2	1. อธิบายการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ	◆ ความหมายและความสำคัญของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ◆ ลักษณะของการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยไม่ใช้เงิน รวมทั้ง การแบ่งปัน การช่วยเหลือ ◆ ลักษณะการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยการใช้เงิน
	2. บอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย	◆ ความหมายและบทบาทของผู้ซื้อและผู้ขาย ผู้ผลิตและผู้บริโภคพอสังเขป ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ทำให้สังคมสงบสุข และประเทศมั่นคง
ป.3	1. บอกสินค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน	◆ สินค้าและบริการที่ภาครัฐทุกระดับจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน เช่น ถนน โรงเรียน สวนสาธารณะ การสาธารณสุข การบรรเทาสาธารณภัย
	2. บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี	◆ ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้างความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน ◆ ตัวอย่างของภาษี เช่น ภาษีรายได้บุคคลธรรมดา ภาษีมูลค่าเพิ่ม ฯลฯ ◆ บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี
	3. อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	◆ ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. อธิบายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน	◆ อาชีพ สินค้าและบริการต่างๆ ที่ผลิต ในชุมชน ◆ การพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทาง ด้านเศรษฐกิจ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อ ผู้ขาย การกู้หนี้ยืมสิน ◆ การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนด้วยการใช้สิ่งของที่ผลิตในชุมชน
	2. อธิบายหน้าที่เบื้องต้นของเงิน	◆ ความหมายและประเภทของเงิน ◆ หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ ◆ สกุลเงินสำคัญที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ
ป.5	1. อธิบายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร	◆ บทบาทหน้าที่ของธนาคารโดยสังเขป ◆ ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม ◆ การฝากเงิน / การถอนเงิน
	2. จำแนกผลดีและผลเสียของการกู้ยืม	◆ ผลดีและผลเสียของการกู้ยืมเงินทั้งนอกระบบและในระบบที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ เช่น การเสียดอกเบี้ย การลงทุน การซื้อของอุปโภคเพิ่มขึ้น ที่นำไปสู่ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เป็นต้น
ป.6	1. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาล ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจอย่างสังเขป เช่น การแลก เปลี่ยนสินค้าและบริการ รายได้ และรายจ่าย การออมกับธนาคาร การลงทุน ◆ แผนผังแสดงความสัมพันธ์ของ หน่วยเศรษฐกิจ ◆ ภาษีและหน่วยงานที่จัดเก็บภาษี ◆ สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย ◆ การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และรัฐบาล
	2. ยกตัวอย่างการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น	◆ การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1.บอกวัน เดือน ปี และการนับช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวัน	◆ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ปรากฏในปฏิทิน ☐ ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบจันทรคติในปฏิทิน ☐ ช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น เช้าวันนี้ ตอนเย็น
	2. เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น	☐ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น รับประทานอาหารเช้า นอน เข้านอน เรียน หนังสือ เล่นกีฬา ฯลฯ ☐ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดงลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้
	3. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยสอบถามผู้เกี่ยวข้อง	☐ วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ ☐ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างสั้น ๆ
ป.2	1. ใช้คำระบุเวลาที่แสดงเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต	☐ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือนนี้ เดือนหน้า เดือนก่อน ☐ วันสำคัญที่ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน ☐ ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน อนาคต แสดงเหตุการณ์ได้
	2. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตของตนเองโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง	☐ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ผ่านมาแล้ว ที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย ☐ สุนัข ตั๋วรถเมล์ บ้าน ☐ ใช้คำที่บอกช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือในชีวิตตนเอง ☐ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. เติบยศักรากทึสาคัญตามปฏิทินทึใช้ในชีวิตรประจำวัน	☐ ทึมาของศักรากทึปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราก คริสต์ศักรากอยางสังเขป (ถาเป็นมุสลิมควรเรียนอิจเราะห์ศักรากด้วย) ☐ วิธีการเทียบ พ.ศ. เป็น ค.ศ. หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. ☐ ตัวอย่างการเทียบศักราก ในเหตุการณ์ ทึเกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน เป็นต้น
	2. แสดงลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยระบุหลักฐานและแหล่งข้อมูลทึเกี่ยวข้อง	☐ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐาน และแหล่งข้อมูล ทึเกี่ยวข้อง ☐ ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ทึเกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน
ป.4	1. นับช่วง เวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ	☐ ความหมายและช่วงเวลาของทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ☐ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษเพื่อทาความเข้าใจช่วงเวลาในเอกสารเช่น หนังสือพิมพ์
	2. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป	☐ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ทึแบ่งเป็นยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ☐ ยุคสมัยทึใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยเช่น สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์
	3. แยกแยะประเภทหลักฐานทึใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น	☐ ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทึแบ่งเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ☐ ตัวอย่างหลักฐานทึใช้ในการศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่นของตน ☐ การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานชั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง
ป.5	1. สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานทึหลากหลาย	☐ วิธีการสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น ☐ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ทึมียูในท้องถิ่นทึเกิดขึ้นตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ อาวุธ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ☐ การนำเสนอความเป็นมาของท้องถิ่นโดยอ้างอิงหลักฐานทึหลากหลายด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่องการเขียนอยางง่าย ๆ การจัดนิทรรศการ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ อย่างมีเหตุผล	☐ การตั้งคำถามทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น เช่น มีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นในช่วงเวลาใด เพราะสาเหตุใดและมีผลกระทบอย่างไร ☐ แหล่งข้อมูลและหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นเพื่อตอบคำถามดังกล่าว เช่น เอกสาร เรื่องเล่า ตำนานท้องถิ่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ ฯลฯ ☐ การใช้ข้อมูลที่พบเพื่อตอบคำถามได้อย่างมีเหตุผล
	3. อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น	☐ ตัวอย่างเรื่องราวจากเอกสารต่างๆ ที่สามารถแสดงนัยของความคิดเห็นกับข้อมูล เช่น หนังสือพิมพ์ บทความจากเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น ☐ ตัวอย่างข้อมูลจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่นที่แสดงความจริงกับข้อเท็จจริง ☐ สรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในท้องถิ่น ☒ อิทธิพลที่หลากหลายในกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติต่อสังคมไทยในปัจจุบัน
ป.6	1. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	☒ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ☒ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป ☒ ตัวอย่างความเหมือนและความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	2. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	☒ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป ☒ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ☒ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย	◆ ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและใกล้ตัวเด็ก เช่น การใช้ควาย ไถนา รถไถนา เตารีด ถนน เกวียน - รถอีแต๋น ◆ สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา
	2. บอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน	◆ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสียบุคคลในครอบครัว
ป.2	1. สืบค้นถึงการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตประจำวันของคนในชุมชนของตนจากอดีตถึงปัจจุบัน	◆ วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ ◆ วิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบอาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณีในชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน ◆ สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน
	2. อธิบายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน	◆ การเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้านต่าง ๆ ◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน
ป.3	1. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการของชุมชน	◆ ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยี การคมนาคม ความปลอดภัย ◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของชุมชน ทั้งปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม
	2. สรุปลักษณะที่สำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	◆ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนของตนที่เกิดจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม
	3. เปรียบเทียบความเหมือนและความต่างทางวัฒนธรรมของชุมชนตนเองกับชุมชนอื่น ๆ	◆ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนอื่น ๆ ที่มีความเหมือนและความต่างกับชุมชนของตนเอง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป	◆ พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย โดยสังเขป ◆ หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป
	2. ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ	◆ หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยโดยสังเขป
ป.5	1. อธิบายอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป	◆ การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป ◆ อิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทยและคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนาและความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย อาหาร
	2. อภิปรายอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยปัจจุบันโดยสังเขป	◆ การเข้ามาของวัฒนธรรมต่างชาติในสังคมไทย เช่น อาหาร ภาษา การแต่งกาย ดนตรี โดยระบุลักษณะสาเหตุและผล
ป.6	1. อธิบายสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน	◆ ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ◆ สภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยโดยสังเขป ◆ ตัวอย่างความเหมือนและ ความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง
	2. บอกความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป	◆ ความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป ◆ สมาชิกของอาเซียนในปัจจุบัน ◆ ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบันโดยสังเขป

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. อธิบายความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง	◆ ความหมายและความสำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (ธงชาติ เพลงชาติ พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์) ◆ การเคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนวัตถุ ศาสนสถาน ◆ เอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศไทย ประเพณีไทย อาหารไทย (อาหารไทยที่ต่างชาติดียกย่อง เช่น ต้มยำกุ้ง ผัดไทย) ที่มีความภาคภูมิใจ และมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้
	2. บอกสถานที่สำคัญซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน	◆ ตัวอย่างของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชน ที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น วัด ตลาด พิพิธภัณฑ์ มัสยิด โบสถ์คริสต์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ◆ คุณค่าและความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมในชุมชนในด้านต่างๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้
	3. ระบุสิ่งที่ตนรัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่น	◆ ตัวอย่างสิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เช่น สิ่งของ สถานที่ ภาษาถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรม ฯลฯ ที่เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียน และเป็นรูปธรรมชัดเจน ◆ คุณค่าและประโยชน์ของสิ่งต่างๆเหล่านั้น
ป.2	1. ระบุบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติ	◆ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำคุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติในอดีตที่ควรนำไปเป็นแบบอย่าง ◆ ผลงานของบุคคลในท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ
	2. ยกตัวอย่างวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้	◆ ตัวอย่างของวัฒนธรรมประเพณีไทย เช่น การทำความเคารพ อาหารไทย ภาษาไทย ประเพณีสงกรานต์ ฯลฯ ◆ คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทย ที่มีต่อสังคมไทย ◆ ภูมิปัญญาของคนไทยในท้องถิ่นของนักเรียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.3	1. ระบุพระนามและพระราชกรณียกิจ โดยสังเขปของพระมหากษัตริย์ไทยที่เป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย	◆ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขป ของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรไทย สุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ ◆ อาณาจักรไทยอื่นๆที่ผนวกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของชาติไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช
	2. อธิบายพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบัน โดยสังเขป	◆ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และ สมเด็จพระบรมราชินีนาถโดยสังเขป
	3. เล่าวีรกรรมของบรรพบุรุษไทย ที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ	◆ วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ เช่น ท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ป.4	1. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป	◆ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป ◆ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยทางด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจโดยสังเขป
	2. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย	◆ ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญ สมัยสุโขทัย เช่น พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชา ที่ 1 (พระยาลิไทยโดยสังเขป)
	3. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์	◆ ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก เครื่องสังคโลก ◆ คุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีโดยสังเขป	◆ การสถาปนาอาณาจักรอยุธยา โดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของอาณาจักรอยุธยา ◆ พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาการด้านการเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสังเขป ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา เช่น สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม
	2. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของอาณาจักรอยุธยา	
	3. บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ	
	4. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญ สมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	◆ การกอบกู้เอกราชและการสถาปนาอาณาจักรธนบุรีโดยสังเขป ◆ พระราชประวัติ และผลงานของพระเจ้าตากสินมหาราชโดยสังเขป ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยธนบุรีโดยสังเขป เช่น ศิลปกรรม การค้า วรรณกรรม
ป.6	1. อธิบายพัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป 2. อธิบายปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครองของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ 3. ยกตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญด้านต่างๆสมัยรัตนโกสินทร์ 4. อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้	◆ การสถาปนาอาณาจักรรัตนโกสินทร์โดยสังเขป ◆ ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ และการปกครองของไทย ในสมัยรัตนโกสินทร์ ◆ พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยสังเขป ตามช่วงเวลาต่างๆ เช่น สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูปประเทศและสมัยประชาธิปไตย ◆ ผลงานของบุคคลสำคัญทางด้านต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ฯลฯ ◆ ภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ศิลปกรรม วรรณกรรม

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. จำแนกสิ่งต่างๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	♦ สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นที่บ้านและโรงเรียน
	2. ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศ ของสิ่งต่างๆ	♦ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่างๆ รอบตัว เช่น ที่อยู่อาศัย บ้านของเพื่อน บ้าน ถนน ต้นไม้ พุ่มไม้ ไร่ สวน ที่ราบ ภูเขา แหล่งน้ำ ♦ ทิศหลัก (เหนือ ตะวันออก ใต้ ตะวันตก) และ ที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
	3. ใช้แผนผังแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน	♦ แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่างๆในห้องเรียน
	4. สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศรอบวัน	♦ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน เช่น กลางวัน กลางคืน ความร้อนของอากาศ ฝน - เมฆ - ลม
ป.2	1. ระบุสิ่งต่างๆ ที่เป็นธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน	♦ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งปรากฏระหว่างโรงเรียนกับบ้าน
	2. ระบุตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ รูปถ่าย และลูกโลก	♦ ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ รูปถ่ายและลูกโลก เช่น ภูเขา ที่ราบ แม่น้ำ ต้นไม้ ทะเล
	3. สังเกตและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์	♦ ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ เช่น ข้างขึ้น ข้างแรม ฤดูกาลต่างๆ
ป.3	1. สืบหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียน และชุมชนโดยใช้แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง	♦ ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน ♦ แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย ♦ ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง
	2. วาดแผนที่เพื่อแสดงตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน	♦ ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน เช่น สถานที่ราชการ ตลาด โรงพยาบาล ไปรษณีย์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	1. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในจังหวัดของตน ด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง
	2. ระบุแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตน
	3. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด	◆ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด
ป.5	1. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตนด้วยแผนที่และรูปถ่าย	◆ ลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตน
	2. อธิบายลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน	◆ ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน
ป.6	1. สืบค้นและอธิบายข้อมูลลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยด้วยแผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม	◆ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ รูปถ่ายทางอากาศ ภาพจากดาวเทียม) ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย
	2. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติในประเทศไทย เพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ	◆ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติของประเทศไทย เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วาตภัย สึนามิ ภัยแล้ง ดินถล่ม และโคลนถล่ม ◆ การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ

าระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจภูมิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิด

การสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร
และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. บอกสิ่งแวดล้อมที่เกิดตามธรรมชาติที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์	♦ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ เช่น ภูมิอากาศที่มีผลต่อลักษณะที่อยู่อาศัยและเครื่องแต่งกาย
	2. สังเกตและ เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมเพื่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม	♦ การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ♦ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม
	3. มีส่วนร่วมในการดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและห้องเรียน	♦ การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและห้องเรียน
ป.2	1. อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น	♦ ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต
	2. จำแนกและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วไม่หมดไป ที่ใช้แล้วหมดไป และสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้อย่างคุ้มค่า	♦ ประเภททรัพยากรธรรมชาติ - ใช้แล้วไม่หมดไป เช่น อากาศ แสงอาทิตย์ - ใช้แล้วหมดไป เช่น แร่ ถ่านหิน น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ - สร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้ เช่น น้ำ ดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า ♦ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า
	3. อธิบายความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์	♦ ความสัมพันธ์ของฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์
	4. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	♦ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน ♦ การรักษาและฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
ป.3	1. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน	♦ สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน - สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ - สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น
ป.3	2. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติในการสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และการประกอบอาชีพ	♦ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น การคมนาคม บ้านเรือน และการประกอบอาชีพในชุมชน ♦ การประกอบอาชีพที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	3. อธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดมลพิษโดยมนุษย์	◆ ความหมายและประเภทของมลพิษโดยมนุษย์ ◆ สาเหตุของการเกิดมลพิษที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์
	4. อธิบายความแตกต่างของลักษณะเมืองและชนบท	◆ ลักษณะของเมืองและชนบท เช่น สิ่งปลูกสร้าง การใช้ที่ดิน การประกอบอาชีพ
	5. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน	◆ ภูมิประเทศและภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน
	6. มีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน	◆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อชุมชน ◆ การจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน
ป.4	1. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด
	2. อธิบายการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง	◆ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง เช่น การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่น
	3. นำเสนอแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด	◆ การจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด
ป.5	1. วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของตน
	2. วิเคราะห์อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินในภูมิภาคของตน	◆ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิตในภูมิภาคของตน
	3. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน	◆ ผลจากการรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน ◆ แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน
ป.6	1. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในประเทศไทย	◆ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ◆ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบันและผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง	◆ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทย ◆ ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม) ของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน
	3. นำเสนอตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมและเสนอแนวทางในการจัดการ ที่ยั่งยืนในประเทศไทย	◆ ผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ◆ แนวทางในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า

ส่วนที่ 3
คำอธิบายรายวิชา

ส11101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับพุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง พระรัตนตรัย หลักธรรมทางพุทธศาสนา พุทธศาสนสุภาษิต สวดมนต์ แผ่เมตตา การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ศาสนพิธี พิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา

สิทธิเสรีภาพ บทบาท หน้าที่ของตนในการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การกระทำ ความดีที่ภาคภูมิใจ การมีส่วนร่วมตามกระบวนการประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียน

สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม การใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและคุ้มค่า การทำงานสุจริตทำให้สังคมสงบสุข

สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่บ้านและโรงเรียน ความสัมพันธ์ของ ตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ทิศหลักและที่ตั้งของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว แผนผังแสดงตำแหน่งสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศในรอบวัน มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ **ในกลุ่มประชาคมอาเซียน** สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม การปฏิบัติตนในการรักษาสิ่งแวดล้อมในบ้านและห้องเรียน

โดยใช้กระบวนการสังเกต ศึกษา ค้นคว้า การคิด การนำเสนอ การปฏิบัติ การระบุ การเรียงลำดับ การเปรียบเทียบ การจำแนก การมีส่วนร่วม นำประสบการณ์ด้านความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ **ผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระจ่างชัด มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ มีวิธีการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง(Independent Study /IS1) มีทักษะการนำเสนอสิ่งที่เรารู้ อย่างเหมาะสม หลากหลายรูปแบบ(Independent Study /IS2)นำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะ (Independent Study /IS3)**

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นการทำงาน รู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ คุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3 ป.1/4

ส 1.2 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3

ส 2.1 ป.1/1 ป.1/2

ส 2.2 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3

ส 3.1 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3

ส 3.2 ป.1/1

ส 5.1 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3 ป.1/4

ส 5.2 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3

รวมทั้งรวม 23 ตัวชี้วัด

ส12101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง พระรัตนตรัย หลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ พุทธศาสนสุภาษิต การทำความดีสวดมนต์แผ่เมตตา ศาสนาต่างๆในประเทศไทย การบำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนาสถาน การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ศาสนพิธี และวันสำคัญทางศาสนา

ข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในครอบครัว โรงเรียน สถานที่สาธารณะมารยาท ไทยการต้อนรับความแตกต่างของ **คนในสังคมในกลุ่มประชาคมอาเซียน** สิทธิสภาพตนเองและผู้อื่น ความสัมพันธ์ของตนเองและสมาชิกในครอบครัวในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ผู้มีบทบาทอำนาจในการตัดสินใจในโรงเรียนและท้องถิ่น

ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมและการออม การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งปรากฏระหว่างบ้านกับโรงเรียน ตำแหน่งและลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในแผนที่ แผนที่ ภูมิประเทศ และลูกโลก ความสัมพันธ์ระหว่างโลก ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์ ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นในการดำเนินชีวิต ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ความสัมพันธ์ระหว่างฤดูกาลกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อโรงเรียน การรักษาและการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

โดยใช้กระบวนการสังเกต ศึกษา ค้นคว้า การคิด/การนำเสนอ การปฏิบัติ การระบุ การเรียงลำดับ การเปรียบเทียบ การจำแนก การมีส่วนร่วม นำประสบการณ์ด้านความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ มีวิธีการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง(Independent Study /IS1) มีทักษะการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม หลากหลายรูปแบบ(Independent Study /IS2)นำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะ (Independent Study /IS3)

เห็นคุณค่ามีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ คุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4 ป.2/5 ป.2/6 ป.2/7

ส 1.2 ป.2/1 ป.2/2

ส 2.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4

ส 2.2 ป.2/1 ป.2/2

ส 3.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4

ส 3.2 ป.2/1 ป.2/2

ส 5.1 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3

ส 5.2 ป.2/1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4

รวมทั้งหมด 28 ตัวชี้วัด

ส13101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน พุทธประวัติ พุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก พระรัตนตรัย หลักธรรมของศาสนา สวดมนต์ แผ่เมตตา การฝึกสมาธิ ศาสนาวัตถุ ศาสนสถานและศาสนบุคคล มารยาทชาวพุทธ ศาสนพิธี แสดงตนเป็นพุทธมามกะ

ประเพณีวัฒนธรรมในครอบครัวและท้องถิ่น และกลุ่มประชาคมอาเซียน การดำเนินชีวิตที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย วันหยุดราชการที่สำคัญ หน้าที่ของสมาชิกในชุมชน การตัดสินใจของบุคคล และกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง

การใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต การใช้จ่าย การออม ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ การค้าและบริการที่รัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน ภาษีอากร การแข่งขันทางการค้า

ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน แผนที่ แผนที่ และรูปถ่าย ความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง ตำแหน่งที่ตั้งของสถานที่สำคัญในบริเวณโรงเรียนและชุมชน สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ การประกอบอาชีพที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติในชุมชน มลพิษและสาเหตุของการเกิดมลพิษ ลักษณะของเมืองและชนบท ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน

โดยใช้กระบวนการสังเกต ศึกษาค้นคว้า การคิด การนำเสนอ การปฏิบัติ การอธิบาย การระบุ การจำแนก การสรุป การวิเคราะห์ การเรียงลำดับ การนำเสนอประสบการณ์ด้านความรู้ความเข้าใจในการเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ มีวิธีการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง(Independent Study /IS1) มีทักษะการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม หลากหลาย รูปแบบ(Independent Study /IS2)นำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะ (Independent Study /IS3)

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ คุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส1.1 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3 ป.3/4 ป.3/5 ป.3/6 ป.3/7

ส1.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3

ส2.1 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3 ป.3/4

ส2.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3

ส3.1 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3

ส3.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3

ส5.1 ป.3/1 ป.3/2

ส5.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3 ป.3/4 ป.3/5 ป.3/6

รวมทั้งรวม 31 ตัวชี้วัด

ส14101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน พุทธประวัติ พุทธกิจสำคัญ พุทธสาวิกา ชาดก พระรัตนตรัย และหลักธรรมของศาสนา พุทธศาสนิกปฏิบัติ การทำความดีของตนเองและบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน สวดมนต์ แผ่เมตตา หลักธรรมต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ประวัติ ศาสดา ศาสนาสถาบัน มารยาทของศาสนิกชน ศาสนพิธี และวันสำคัญทางศาสนา

พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชนและท้องถิ่น การเป็นผู้นำที่ดี และผู้ตามที่ดี สิทธิพื้นฐานของเด็ก วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทย การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน อำนาจประชาธิปไตย บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้งสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยโดยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ สิทธิพื้นฐานของผู้บริโภค หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของตนในชุมชนและ **กลุ่มประชาคมอาเซียน** หน้าที่เบื้องต้นของเงินในระบบเศรษฐกิจ

ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดของตนเอง แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัดของตนเอง ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในจังหวัดและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด

โดยใช้กระบวนการสังเกต ศึกษา ค้นคว้า การคิด การวิเคราะห์ การสรุป การอธิบาย การปฏิบัติ **ผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระฉับกระเฉง มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ** **ตระหนัก** เห็นความสำคัญของปัญหา **ข้อขัดแย้งระดับสากลเกี่ยวกับโลกศึกษาโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์** การคิดแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติเชิงบวก(เหมาะสมกับระดับบุคลิกภาพของผู้เรียน) สามารถสร้างเสริมทักษะชีวิต มีทัศนคติและเจตคติต่อการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขในอาเซียน และสันติภาพโลก

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ คุณธรรมค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3 ป.4/4 ป.4/5 ป.4/6 ป.4/7 ป.4/8

ส 1.2 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

ส 2.1 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3 ป.4/4 ป.4/5

ส 2.2 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

ส 3.1 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

ส 3.2 ป.4/1 ป.4/2

ส 5.1 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

ส 5.2 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

รวมทั้งหมด 30 ตัวชี้วัด

ส15101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมและหลักในการพัฒนาชาติ พุทธประวัติ พุทธกิจสำคัญ พุทธสาวิกา ชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง พระไตรปิฎก พระรัตนตรัย หลักธรรม โอวาท3 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พุทธศาสน-สุภาษิต สวดมนต์แผ่เมตตา การพัฒนาจิตเจริญปัญญา การเข้าร่วมในพิธีกรรมทางศาสนา หรือกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา มรณภาพของความเป็นศาสนิกชนที่ดี

สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่พลเมืองดี การปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่น การละเมิดสิทธิเด็ก ผลของวัฒนธรรมไทยต่อการดำเนินชีวิตในสังคม วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวิถีการดำรงชีวิตร่วมกันของคนในท้องถิ่น การปกครองส่วนท้องถิ่น การบริการสาธารณสุขประโยชน์ในท้องถิ่น

ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ การนำแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน หลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์ บทบาทหน้าที่ของธนาคาร ผลของการกู้ยืมเงิน

ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นนครปฐม ความเป็นมาของดินแดนสุวรรณภูมิ อาณาจักรทวารวดี แหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของตนเองและครอบครัว อิทธิพลอารยธรรมอินเดียและจีนที่มีต่อไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติที่มีผลต่อสังคมไทย พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ความเจริญทางเศรษฐกิจ การปกครอง สังคม ของอาณาจักรอยุธยา ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจ ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอยุธยาและธนบุรีที่น่าภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ เกียรติยศและความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่น

ลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตน และในกลุ่มประเทศอาเซียน ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในภูมิภาคของตน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการย้ายถิ่นของประชากร อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนินชีวิต ผลจากการรักษาและการทำลายสิ่งแวดล้อม แนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน

โดยใช้กระบวนการสังเกต ศึกษา ค้นคว้า การคิด การวิเคราะห์ การสรุป การอธิบาย การปฏิบัติจริงการนำเสนอ การจำแนก การรวบรวม การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล ผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระฉับกระชวย มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญของปัญหา ขอบข่ายระดับสากลเกี่ยวกับโลกศึกษาโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติเชิงบวก(เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน) สามารถสร้างเสริมทักษะชีวิต มีทัศนคติและเจตคติต่อการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขในอาเซียน และสันติภาพโลก

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงานรู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะคุณธรรมค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4 ป.5/5 ป.5/6 ป.5/7

ส 2.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4

ส 3.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

ส 5.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

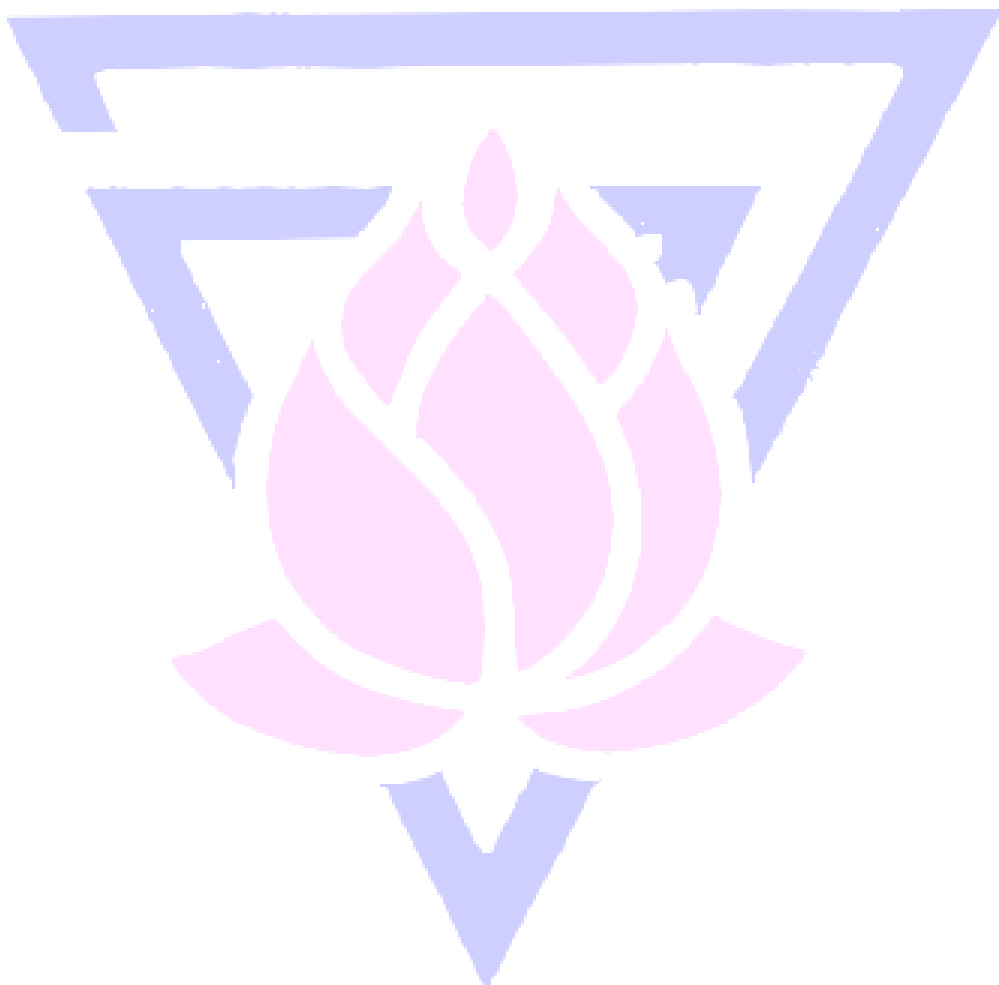
รวมทั้งหมด 28 ตัวชี้วัด

ส 1.2 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

ส 2.2 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

ส 3.2 ป.5/1 ป.5/2

ส 5.2 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

ส16101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 80 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติพุทธประวัติ และสังเวชนียสถาน พุทธสาวกพุทธสาวิกา ชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง พระรัตนตรัย หลักธรรมของพระพุทธศาสนา พุทธศาสนสุภาษิต ความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนาสามัคคีสามัคคีและการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือเพื่อแก้ปัญหาอบายมุขและสิ่งเสพติด ศาสนพิธี พิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ ศาสนสถาน มารยาทของศาสนิกชน ศาสนาพิธีกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของครอบครัวและชุมชน การเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมตามกาลเวลา และธำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงาม มารยาทไทย และมารยาทสังคม ความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนภาคต่าง ๆ ในสังคมไทย แหล่งข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน บทบาทหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐบาล กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตยในท้องถิ่นและประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ตามระบอบประชาธิปไตย

บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ บทบาทของผู้บริโภคที่ดี การใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในท้องถิ่น

เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่แสดงลักษณะทางกายภาพของประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติของประเทศไทย การเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของประเทศไทย ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอดีตกับปัจจุบัน ผลจากการรักษาและทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย แนวทางในการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนโดยมีจิตสำนึกรู้คุณค่า

โดยใช้กระบวนการสังเกต ศึกษา ค้นคว้า การคิด การวิเคราะห์ การสรุป การอธิบาย การปฏิบัติจริง การนำเสนอ การจำแนก การรวบรวม การแก้ปัญหา การใช้เหตุผล ผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระฉับกระเฉง มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญของปัญหา ข้อขัดแย้งระดับสากลเกี่ยวกับโลกศึกษาโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติเชิงบวก(เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน) สามารถสร้างเสริมทักษะชีวิต มีทัศนคติและเจตคติต่อการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขในอาเซียน และสันติภาพโลก

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงานรู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์ สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ คุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 1.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4 ป.6/5 ป.6/6 ป.6/7 ป.6/8 ป.6/9 ส 1.2 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4

ส 2.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4 ป.6/5 ส 2.2 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ส 3.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3

ส 3.2 ป.6/1 ป.6/2 ส 5.1 ป.6/1 ป.6/2 ส 5.2 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3

รวมทั้งหมด 31 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์พื้นฐาน

ส11102 ประวัติศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับปฏิทินในการบอกวัน เดือน ปี ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีทั้งระบบสุริยคติ และจันทรคติ คำที่แสดงช่วงเวลา เรียงลำดับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันตามวันเวลาที่เกิดขึ้น วิธีการสืบค้น ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงของ สภาพแวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเองในอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปแบบและใกล้ตัว ผู้เรียน รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญของครอบครัวที่เกิดขึ้นในอดีต ที่มีผลกระทบต่อตนเองในปัจจุบัน ความหมาย และความสำคัญของสัญลักษณ์ของชาติไทยที่เป็นความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมที่จะอนุรักษ์ไว้ สถานที่ที่สำคัญในกลุ่มประชาคมอาเซียนซึ่งเป็นแหล่งวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่ใกล้ตัวผู้เรียนและเห็นเป็นรูปธรรม

โดยใช้ทักษะการสังเกต การบอกเล่า การเชื่อมโยง การสอบถาม การรวบรวมข้อมูล การสรุปความ การเล่าเรื่อง การใช้เหตุผล การเปรียบเทียบ การแยกแยะ การยกตัวอย่าง การแสดงความคิดเห็นอย่างมี เหตุผล การอธิบาย การปฏิบัติตนอย่างถูกต้อง มีวิธีการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง (Independent Study /IS1) มีทักษะการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม หลากหลายรูปแบบ (Independent Study /IS2) นำองค์ความรู้ไปสูการปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและ สาธารณะ (Independent Study /IS3)

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ด้วย คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส4.1 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3

ส4/2 ป.1/1 ป.1/2

ส4/3 ป.1/1 ป.1/2 ป.1/3

รวมทั้งหมด 8 ตัวชี้วัด

ส12102 ประวัติศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับวันเวลาตามระบบสุริยคติ และจันทรคติที่ปรากฏในปฏิทิน ที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในอดีตและปัจจุบัน การใช้คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่จัดขึ้นในครอบครัวโดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง วิธีการสืบค้นข้อมูลในชุมชนอย่างง่าย ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในชุมชน สาเหตุและผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนของประเทศไทย ประวัติและผลงานของบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อท้องถิ่นหรือประเทศชาติในด้านการสร้างสรรค์วัฒนธรรม การสร้างความเจริญรุ่งเรือง และมั่นคงโดยสังเขป รวมทั้งวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทยที่ภาคภูมิใจและควรอนุรักษ์ไว้

โดยใช้ทักษะการสังเกต การสอบถาม การเชื่อมโยง เรียงลำดับ การเล่าเรื่อง การรวบรวมข้อมูล การอธิบาย การวิเคราะห์ ก็สืบค้น การอ่าน การใช้เหตุผล การนำเสนอ มีวิธีการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง(Independent Study /IS1) มีทักษะการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมหลากหลายรูปแบบ(Independent Study /IS2)นำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะ (Independent Study /IS3)

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ด้วยคุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส4.1 ป.2/1 ป.2/2

ส4/2 ป.2/1 ป.2/2

ส4/3 ป.2/1 ป.2/2

รวมทั้งหมด 6 ตัวชี้วัด

ส13102 ประวัติศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน
วัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความหมายและที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน วิธีการเทียบคริสต์ศักราชกับพุทธศักราชและใช้ศักราชในการบันทึกเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว วิธีสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เส้นเวลา (Timeline) ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน และในกลุ่มประชาคมอาเซียน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ตามลำดับ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถโดยสังเขป วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องประเทศชาติ

โดยใช้ทักษะการเปรียบเทียบ การคำนวณ การเชื่อมโยง การอธิบาย การสำรวจ การสังเกต การสอบถาม การอ่าน การฟัง การเล่าเรื่อง การสรุปความ การเขียน การเล่าเรื่อง มีวิธีการค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง (Independent Study /IS1) มีทักษะการนำเสนอสิ่งที่เรียนรู้ อย่างเหมาะสม หลากหลายรูปแบบ (Independent Study /IS2) นำองค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและสาธารณะ (Independent Study /IS3)

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทยมีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ด้วยคุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.3/1 ป.3/2

ส 4/2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3

ส 4/3 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3

รวมทั้งหมด 8 ตัวชี้วัด

ส14102 ประวัติศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความหมาย วิธีการนับ และการใช้ช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ เหนือการแบ่งยุคสมัยในทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ ที่แบ่งเป็นสมัย ก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ รวมทั้งช่วงสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย ลักษณะสำคัญ และเกณฑ์การ จำแนก หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นอย่างง่าย ๆ ตัวอย่างของหลักฐาน ที่พบในท้องถิ่น ใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาปัจจัย การตั้งถิ่นฐาน และพัฒนาการของ มนุษยชาติในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยและกลุ่มประชาคมอาเซียน โดยสังเขป การก่อตั้งอาณาจักรโบราณในดินแดนไทย ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทย การก่อตั้ง อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทยในสมัยสุโขทัยโดยสังเขป ประวัติ และผลงานของบุคคลสำคัญและภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ

โดยใช้ทักษะการอ่าน การสำรวจ การวิเคราะห์ การคำนวณ การตรวจสอบข้อมูล การจำแนก การตีความ สรุปความ และผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระฉับกระช่าย มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญของปัญหา ข้อขัดแย้งระดับสากลเกี่ยวกับโลกศึกษาโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติเชิงบวก(เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน) สามารถสร้างเสริมทักษะ ชีวิต มีทัศนคติและเจตคติต่อการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขในอาเซียน และสันติภาพโลก

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นใน การทำงาน รู้จักใฝ่เรียนรู้ สร้างวินัยในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ มี คุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

ส 4/2 ป.4/1 ป.4/2

ส 4/3 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3

รวมทั้งหมด 8 ตัวชี้วัด

ส15102 ประวัติศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความเป็นมาของท้องถิ่น โดยใช้หลักฐานหลากหลายด้วยการตั้งประเด็นคำถามทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น ความเป็นมาของสถานที่สำคัญ ความเป็นมาของขนบธรรมเนียม ประเพณีในท้องถิ่น รู้จักแหล่งข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่อยู่ในท้องถิ่น การเข้ามาและอิทธิพลของอารยธรรมอินเดียและจีน ในดินแดนสุวรรณภูมิและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยสังเขป อิทธิพลของวัฒนธรรมต่างชาติทั้งตะวันตกและตะวันออกที่มีต่อสังคมไทยและ **ประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน** ในปัจจุบันโดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยา และธนบุรีในเรื่องการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและการปกครอง พัฒนาการทางการปกครองและเศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงานบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี ภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยาและธนบุรีโดยสังเขป

โดยใช้ทักษะการสังเกต การสอบถาม การสำรวจ การเปรียบเทียบ การวิเคราะห์ การเชื่อมโยง การสังเคราะห์อย่างง่าย ๆ การอ่านวิธีการทางประวัติศาสตร์ และ **ผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระจ่างชัด มีแบบแผนการคิดและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ** ตระหนัก เห็นความสำคัญของปัญหา ข้อขัดแย้งระดับสากลเกี่ยวกับโลกศึกษาโดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติเชิงบวก(เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน) สามารถสร้างเสริมทักษะชีวิต มีทัศนคติและเจตคติต่อการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขในอาเซียน และสันติภาพโลก

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ด้วยคุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3

ส 4/2 ป.5/1 ป.5/2

ส 4/3 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3 ป.5/4

รวมทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด

ส16102 ประวัติศาสตร์

รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 40 ชั่วโมง

ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวหรือเหตุการณ์สำคัญตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ สภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบันโดยสังเขป เชื่อมโยงเปรียบเทียบกับประเทศไทย ความเป็นมาและความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของชาติไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ในเรื่องเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักร ปัจจัยที่ส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ การปกครองพัฒนาการทางด้านต่าง ๆ โดยสังเขป ผลงานของบุคคลสำคัญและภูมิปัญญาไทยที่สำคัญที่น่าภาคภูมิใจ ควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

โดยใช้ทักษะการอ่าน การคิดที่กระจำจัด มีแบบแผนและใช้เหตุผลในการตัดสินใจ การสืบค้น การสำรวจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การอธิบาย การเขียนเรียงความ การจัดทำโครงการ การจัดนิทรรศการ การเปรียบเทียบ การเชื่อมโยง และผู้เรียนมีวิธีการคิดที่กระจำจัด มีแบบแผนการคิด และใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ตระหนัก เห็นความสำคัญของปัญหา ข้อขัดแย้งระดับสากลเกี่ยวกับโลกศึกษา โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา ทักษะการปฏิบัติเชิงบวก(เหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะของผู้เรียน) สามารถสร้างเสริมทักษะชีวิต มีทัศนคติและเจตคติต่อการสร้างสรรค์สังคมแห่งความสุขในอาเซียน และสันติภาพโลก

เห็นคุณค่า มีเจตคติที่ดีต่อความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักในความเป็นไทย มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยในตนเอง ใฝ่เรียนรู้ มีความซื่อสัตย์สุจริต ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีจิตสาธารณะ ด้วยคุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด

ส 4.1 ป.6/1 ป.6/2

ส 4/2 ป.6/1 ป.6/2

ส 4/3 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4

รวมทั้งหมด 8 ตัวชี้วัด

ส่วนที่ 4

โครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 รหัสวิชา ส 11101 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	พุทธประวัติ และพุทธสาวก ชาดก	ส 1.1 ป.1/1 ส 1.1 ป.1/2	✓	✓	บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป แบบอย่างที่ดีของพุทธศาสนิกชน การอุปถัมภ์บำรุงศาสนาและด้านความกตัญญูกตเวที การนำแบบอย่างที่ดีของพระองค์ท่านมาปฏิบัติจะช่วยสืบทอดชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและ ศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	3	5
2	หลักธรรมและ การบริหารจิตเจริญปัญญา	ส 1.1 ป.1/3 ส 1.1 ป.1/4	✓	✓	พระรัตนตรัย ศรัทธาในพระรัตนตรัย โอวาท 3 ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล ทำความดี : เบญจธรรม, สังคหวัตถุ 4 ความกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่ และครอบครัว มงคล 38 ทำตัวดี วาง่าย รับผิดชอบต่อแม่ บอกความหมายความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	7	15
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
3	การเป็น พลเมือง ดี	ส 2.1 ป1/1 ส 2.1 ป1/2 ส 2.2 ป1/1 ส 2.2 ป1/2	✓ ✓	✓ ✓	การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของ ครอบครัวและโรงเรียนส่งผลให้สมาชิกใน ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขเกิด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย บอกโครงสร้าง บทบาท และหน้าที่ของ สมาชิก ในครอบครัวและโรงเรียน ระบุบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเองใน ครอบครัวและโรงเรียน สมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตนเป็นคนดี โดยเริ่มตั้งแต่การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวในวัยเด็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานใน การใช้ชีวิตต่อไปใน อนาคต มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและทำกิจกรรม ในครอบครัวและโรงเรียนตาม กระบวนการประชาธิปไตย	4	5
4	การมี ส่วนร่วม ตาม กระบวนการ การ ประชาธิปไตย	ส 2.2 ป1/3		✓	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการทำ กิจกรรมในครอบครัวและโรงเรียน ตาม กระบวนการประชาธิปไตย เป็นการ ยอมรับฟังความคิดเห็นที่มีเหตุผลของ สมาชิกในครอบครัวเป็นหลักการอยู่ ร่วมกันในสังคม สมาชิกทุกคนควรมีส่วน ร่วมในการทำกิจกรรมตามกระบวนการ ประชาธิปไตยเพื่อให้สังคมเกิดความสงบ สุข	3	5
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 1						2	15
รวมภาคเรียนที่ 1						20	50

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	หน้าที่ ชาวพุทธ และวัน สำคัญ ทาง พระพุทธ ศาสนา	ส1.2ป.1/1 ส1.2ป.1/2 ส1.2 ป.1/3	✓	✓ ✓	ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวัน สำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของ ศาสนาที่ตนนับถือ นำหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการ ดำเนินชีวิตแล้ว ควรที่จะบำรุง พระพุทธศาสนาให้คงอยู่และเจริญรุ่งเรือง สืบไป การสวดมนต์ไหว้พระช่วยให้มีจิตใจที่ผ่องใส บริสุทธิ์ และเกิดความเป็นสิริมงคลในชีวิต แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตน เป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ	5	10
6	เศรษฐศา สตร์น่ารู้	ส3.1 ป.1/1 ส3.1ป.1/2 ส3.1ป.1/3 ส3.2 ป.1/1	✓	✓ ✓ ✓	ระบุนิสัยและบริการที่ใช้ประโยชน์ใน ชีวิตประจำวันอธิบายเหตุผลความจำเป็น ที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ที่ไม่ เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรใน ชีวิตประจำวัน อย่างประหยัด การทำงานที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ผู้ทำงานจะได้รับผลตอบแทนเป็นความสุข	5	10
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
7	สิ่งต่างๆ รอบตัว	ส 5.1ป.1/1 ส 5.1 ป.1/2 ส 5.1 ป.1/3 ส 5.1 ป.1/4	✓	✓ ✓ ✓	จำแนกสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เกิดขึ้น เองตามธรรมชาติและที่มนุษย์ สร้างขึ้น ระบุความสัมพันธ์ของตำแหน่ง ระยะ ทิศของสิ่งต่าง ๆ ใช้แผนผังแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในห้องเรียน สังเกตและบอกการเปลี่ยนแปลงของ สภาพอากาศในรอบวัน สังเกตและเปรียบเทียบการ เปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม เพื่อ การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม สนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงของ อุณหภูมิและสภาพอากาศ ใน แต่ละวัน	4	5
8	สิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติ	ส 5.2 ป1/1 ส 5.2 ป.1/2 ส 5.2 ป.1/3	✓ ✓ ✓		บอกสิ่งแวดล้อมที่เกิดตามธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ สิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงตาม กาลเวลา ทั้งการเปลี่ยนแปลงทาง ธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงที่เกิด จากการกระทำของมนุษย์ ดังนั้น ทุก คนจะต้องร่วมกันดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม การดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้านและ ห้องเรียน เป็นสิ่งที่สมาชิกทุกคนควร เข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อให้บ้านและ ห้องเรียนมีความสะอาด เป็นระเบียบ เรียบร้อย เมื่อสิ่งแวดล้อมดีจะส่งผล ให้ชีวิตมีความสุข	3	5
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 2						2	15
รวมภาคเรียนที่ 2						20	50
รวม 2 ภาคเรียน						40	100

หมายเหตุ : อัตราส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับการสอบ ๗๐ : ๓๐

(ใช้คะแนนเต็มภาคเรียนละ ๕๐ คะแนน นำคะแนน ๒ ภาคเรียนมารวมกันเป็นคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส 12101 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดต้องรู้	ตัวชี้วัดควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
1	ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ	ส 1.1ป.2/1 ส1.1 ป.2/2	✓	✓	พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์สำคัญทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชาติไทย พุทธประวัติ เป็นเหตุการณ์เรื่องราวของพระพุทธเจ้า และสร้างองค์ความรู้โดยการศึกษาเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้าและเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เพื่อแสดงเอกลักษณ์ของชาติไทยด้านวัฒนธรรมและประเพณี	1	2
2	พุทธสาวก ชาดก และพุทธศาสนิกชน ตัวอย่าง	ส1.1ป.2/3		✓	พุทธสาวกเป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าและพุทธสาวก พุทธศาสนิกชนตัวอย่างเป็นผู้มีความประพฤติเป็นแบบอย่างของชาวพุทธ โดยศึกษาพุทธศาสนิกชนทั่วไป ที่น่าสนใจและควรนำมาเป็นแบบอย่างโดยปฏิบัติตามแบบอย่างและยกย่องให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	2	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
3	การปฏิบัติตนตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบ หน้าที่ใน ชีวิตประจำวันทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข	ส2.1 ป.2/1 ส2.1 ป.2/3 ส2.1 ป.2/4	✓ ✓	✓	การปฏิบัติตามข้อตกลง กติกา กฎ ระเบียบหน้าที่ในครอบครัว โรงเรียน และสถานที่สาธารณะเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม พึงปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและเหมาะสมการยอมรับความคิดเห็น ความเชื่อ ความสามารถและการปฏิบัติของบุคคลที่แตกต่างกันเป็นการเคารพสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น สามารถถ่ายทอดความหมายของ สิทธิและเสรีภาพ การยอมรับความคิดเห็นและความสามารถในรูปแบบ การอ่าน การเขียน การพูด กระบวนการคิด กระบวนการสื่อสาร ในรูปแบบต่างๆ โดยปฏิบัติตาม กติกา ข้อตกลง กฎ ระเบียบ และ หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติและยอมรับความคิดเห็น เคารพสิทธิของผู้อื่น	3	5
4	มารยาทไทย	ส2.1 ป.2/2		✓	มารยาทไทยเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของคนไทย ที่คนไทยทุกคนควรปฏิบัติให้ถูกต้องและเหมาะสม สามารถสร้างองค์ความรู้จากการ สังเกต การฝึกปฏิบัติตน ตาม มารยาทไทย โดยฝึกปฏิบัติตน เกี่ยวกับการแสดงความเคารพ การ ทักทาย การพูด การยืน การเดิน การนั่ง และการแต่งกายตามมารยาทไทย	2	3
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	หลักธรรม ทาง พระพุทธศ าสนา	ส 1.1 ป.1/3	✓		พระรัตนตรัย ศรัทธาในพระรัตนตรัย โอวาท 3 ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล ทำความดี : เบญจธรรม, สังคหวัตถุ 4 ความกตัญญู กตเวทิต่อพ่อแม่ และครอบครัว มงคล 38 ทำตัวดี วาง่าย รับประทานพ่อแม่ บอก ความหมายความสำคัญและเคารพพระ รัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เน้นการ ฝึกปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ของ พระพุทธเจ้า สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข	3	6
6	ความสัมพันธ์ของ ตนเอง ครอบครัว บทบาท และอำนาจ หน้าที่ใน การ ตัดสินใจใน โรงเรียน และชุมชน	ส2.2 ป.2/1 ส2.2 ป.2/2		✓ ✓	การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อครอบครัว ปฏิบัติตามกฏ ระเบียบ การรักษาสา ธารณสมบัติของชุมชน เป็นหน้าที่ของ สมาชิกทุกคนในสังคม การตัดสินใจของ บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ด้านต่างๆของสังคม สามารถสร้างองค์ ความรู้ ด้วยกระบวนการคิดในรูปแบบ การอ่าน การพูด การสังเกต การตั้ง คำถาม แสดงความคิดเห็น จาก ครอบครัว ผู้นำโรงเรียน ละชุมชน เกี่ยวกับความเป็นไปของชุมชน โดย การปฏิบัติตามกฏ ระเบียบ ข้อตกลง ของครอบครัว ชุมชน ให้ความร่วมมือ ในการพัฒนาโรงเรียน ชุมชน ตลอดจน ช่วยเหลือกิจกรรม รักษาสาธารณ สมบัติของส่วนรวมด้วย	3	5

7	สินค้าและบริการในชีวิตประจำวัน	ส3.1 ป.2/1		✓	ทรัพยากรที่นำมาใช้ ผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในครอบครัวและโรงเรียนมีอยู่จำกัด ควรใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการใช้จ่ายอย่างประหยัดและคุ้มค่า สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยการใช้การสืบค้นเสาะแสวงหาทรัพยากรที่นำมาใช้ผลิตเป็นสินค้า และปฏิบัติตนในการใช้จ่ายอย่างประหยัดรู้จักใช้เงินอย่างคุ้มค่า	1	2
---	--------------------------------	------------	--	---	--	---	---

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
8	รายได้ รายจ่าย และการ ออม	ส3.1 ป.2/2 ป.2/3 ป.2/4	✓ ✓ ✓		การบันทึกรายรับรายจ่ายทำให้ทราบ รายได้และรายจ่ายของตนเองและ ครอบครัวรู้จักการวางแผนใช้จ่ายที่ เหมาะสมกับรายได้ และวิธีการเก็บ ออมนอกจากนั้นยังสามารถสร้างองค์ ความรู้โดยการวางแผนการใช้จ่าย ของตนเองและทำบันทึกรายรับ รายจ่ายลงในสมุดออมเงินทุกวัน	2	4
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 1						2	15
รวมภาคเรียนที่ 1						20	50

หน้า ยที่	ชื่อหน่วย การ เรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
9	มารยาท ชาวพุทธ การบริหาร จิตและ เจริญ ปัญญา	ส1.2 ป.2/1 ส1.1 ป2/6		✓ ✓	การพนมมือ การไหว้ การกราบ การ นั่ง การยืน และการเดินการสวดมนต์ ไหว้พระและแผ่เมตตาและการฝึกให้ มีสติและสมาธิเป็นการบริหารจัดการและ เจริญปัญญา ตามแนวทางของ พระพุทธศาสนา เป็นหลักมารยาทที่ ชาวพุทธพึงปฏิบัติต่อพระภิกษุสงฆ์ อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถ สร้างองค์ความรู้โดยใช้การสังเกต กิริยาท่าทางในการพนมมือ การไหว้ การกราบ กานั่ง การยืน การเดิน การสวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา การฝึกให้มีสติ สมาธิ และปัญญาโดย การฝึกปฏิบัติท่าทางการพนมมือ การไหว้ การกราบ การนั่ง การยืน การเดิน การสวดมนต์ไหว้พระ แผ่ เมตตาและนั่งสมาธิ อย่างถูกต้อง	3	5
10	วันสำคัญ ทาง พระพุทธศ าสนา และศาสน พิธี	ส1.2 ป.2/2		✓	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นวันที่ มีความสำคัญเกี่ยวกับพระพุทธเจ้าและ พระพุทธศาสนา ศาสนพิธีเป็น ขนบธรรมเนียม แบบแผนการปฏิบัติ พิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา สามารถ สร้างองค์ความรู้โดยอ่านประวัติวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสน พิธี ปฏิบัติตนตามกิจกรรมของวัน สำคัญและศาสนาพิธีต่างๆ	3	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
11	การซื้อขาย แลกเปลี่ยน และบริการ	ส3.2 ป.2/1 ส3.2 ป.2/2	✓ ✓		การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการเป็น ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ สามารถสร้างองค์ความรู้ โดยใช้การ สืบเสาะราคาสินค้า การบริการและ การปฏิบัติตนในการเลือกซื้อสินค้าได้ ถูกต้อง	2	4
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5
12	ศาสนา ต่างๆใน ประเทศ ไทย	ส1.1 ป.2/7		✓	ศาสนาต่างๆที่คนไทยนับถือประกอบด้วย พระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนา คริสต์ ศาสนาฮินดู และศาสนาซิกข์ สามารถสร้างองค์ความรู้โดยการสืบเสาะ และเรียบเรียงกระบวนการคิดผ่านการ อ่าน การเขียนและเข้าใจถึงเรื่องราว ความสำคัญหลักธรรมของแต่ละศาสนา โดยปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียม ประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละศาสนาด้วย ความเคารพ	2	4
13	เครื่องมือ ทาง ภูมิศาสตร์	ส5.1 ป.2/2		✓	แผนที่ แผนที่ ลูกโลก ภาพถ่ายทาง อากาศและภาพถ่ายจากดาวเทียม เป็น เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ใช้สำหรับศึกษา สภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ต่างๆ สามารถสร้างองค์ความรู้จากการสังเกต การ อ่าน การรวบรวมข้อมูล การบันทึกความรู้ และดูแผนที่ แผนที่ ลูกโลก ภาพถ่ายทาง อากาศและภาพถ่ายดาวเทียมได้	2	3
14	ความสัมพันธ์ ระหว่าง ดวงอาทิตย์ โลก และ ดวงจันทร์ กับมนุษย์	ส5.1 ป.2/3 ส5.2 ป.2/3	✓ ✓		การโคจรของดวงอาทิตย์ โลกดวงจันทร์ทำ ให้เกิดปรากฏการณ์ทางฤดูกาล ข้างขึ้น ข้างแรม น้ำขึ้น น้ำลง มีอิทธิพลต่อการ ดำรงชีวิตของมนุษย์ สามารถสร้างองค์ ความรู้ โดยใช้การสืบเสาะค้นหาความรู้ แล้วนำความรู้ไปบันทึกเป็นข้อมูล และ ปฏิบัติตนในการจำแนก การจัดระบบ ความคิดเป็นแผนภาพ	1	2

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
15	สิ่งต่างๆ ระหว่าง โรงเรียน กับบ้าน ทรัพยากร ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	ส5.1 ป.2/1 ส5.2 ป.2/1 ส5.2 ป.2/2 ส5.2 ป.2/4	✓ ✓ ✓ ✓		สิ่งต่างๆรอบตัวมีสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนควรใช้อย่างระมัดระวังและดูแลรักษา สามารถสร้างองค์ความรู้ โดยการสืบเสาะ สังเกตสิ่งที่อยู่รอบๆตัว เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและแยกแยะได้ว่าสิ่งใดเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ สิ่งใดเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญ จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และสามารถบอกเขียนบอกได้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติสิ่งใดเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมและควรปฏิบัติตนเป็นผู้ใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าและประหยัด	4	7
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 2						2	15
รวมภาคเรียนที่ 2						20	50
รวม 2 ภาคเรียน						40	100

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส 13101 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่3 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดต้องรู้	ตัวชี้วัดควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
1	ความสำคัญของพระพุทธศาสนาและพุทธประวัติ	ส1.1 ป.3/1 ป.3/2	✓	✓	พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมอันเกิดจากความศรัทธา เช่น วัด ภาวนา พระพุทธรูป วรรณคดีสถาปัตยกรรมไทยเป็นเอกลักษณ์สำคัญทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีของชาติไทย พุทธประวัติ เป็นเหตุการณ์ เรื่องราวของพระพุทธเจ้ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน และ สร้างองค์ความรู้โดยการศึกษาเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้าและเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าเพื่อแสดงเอกลักษณ์ของชาติไทยด้านวัฒนธรรมและประเพณี	1	3
2	พุทธสาวก ชาดก และพุทธศาสนิกชน ตัวอย่าง	ส1.1 ป.3/3		✓	พุทธสาวกเป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธเจ้าและพุทธสาวก พุทธศาสนิกชนตัวอย่างเป็นผู้มีความประพฤติเป็นแบบอย่างของชาวพุทธ โดยศึกษาพุทธศาสนิกชนทั่วไปที่ น่าสนใจและควรนำมาเป็นแบบอย่างโดยปฏิบัติตามแบบอย่างและยกย่องให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้	1	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
3	พระไตร ปิฎกและ หลักธรรม ทางพระ พุทธ ศาสนา	ส1.1 ป.3/4 ป.3/5		✓ ✓	ความหมายของพระไตรปิฎก พระ รัตนตรัย ศรัทธาในพระรัตนตรัย โอวาท 3 ไม่ทำชั่ว : เบญจศีล ทำความ ดี : เบญจธรรม, สังคหวัตถุ 4 ฆราวาส ธรรม 4 อัถละ3 ความกตัญญูทุกเวทีต่อ พ่อแม่ และครอบครัว มงคล 38 ทำตัว ดี ว่าง่าย รับผิดชอบต่อแม่ บอกความหมาย ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ใน พระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของ ศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เน้น การฝึกปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ของพระพุทธเจ้า สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อการ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2	3
4	ประเพณี และ วัฒนธรรม ไทย	ส2.1 ป.3/1 ป.3/2	✓ ✓		ประเพณีและวัฒนธรรมในครอบครัว การกระทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว ตามศาสนาที่ตนนับถือ ประเพณีและ วัฒนธรรมในท้องถิ่นพฤติกรรมของ ตนเองและเพื่อน ๆ อีกทั้งความ หลากหลายทางวัฒนธรรมการดำเนิน ชีวิตของตนเองและผู้อื่นในกระแส วัฒนธรรมที่หลากหลาย ใน ชีวิตประจำวันสามารถสร้างองค์ความรู้ ได้จากการสังเกต การปฏิบัติ เช่น การ หักห้ามใจทำความเคารพ การปฏิบัติ ตามศาสนพิธี การรับประทานอาหาร การใช้ภาษา (ภาษาถิ่นกับภาษา ราชการและภาษาอื่น ๆ ฯลฯ) และ บอกสาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมการ ดำเนินชีวิตในปัจจุบันของนักเรียนและ ผู้อื่นแตกต่างกันสามารถสร้างองค์ ความรู้พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของ ตนเองและผู้อื่น และบอกสาเหตุที่ทำให้ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตมีความ แตกต่างกัน	1	4

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	หน้าที่ชาว พุทธและ มารยาท ของชาว พุทธ	ส1.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3		✓ ✓ ✓	ความเป็นมาของการแสดงตนเป็น พุทธมามกะ เห็นคุณค่าในศาสนาที่ ตนเองนับถือ และมารยาทไทยเป็น เอกลักษณ์ที่สำคัญของคนไทย ที่คน ไทยทุกคนควรปฏิบัติให้ถูกต้องและ เหมาะสม สามารถสร้างองค์ความรู้ จากการสังเกต การฝึกปฏิบัติตน ตามมารยาทไทย โดยฝึกปฏิบัติตน เกี่ยวกับการแสดงความเคารพ การ ทักทาย การพูด การยืน การเดิน การนั่ง และการแต่งกายตามมารยาท ไทย	2	3
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	5
6	การบริหาร จิตและ เจริญ ปัญญา	ส1.1 ป3/6		✓	การพนมมือ การไหว้ การกราบ การนั่ง การยืน และการเดินการสวดมนต์ไหว้ พระและแผ่เมตตาและการฝึกให้มีสติ และสมาธิเป็นการบริหารจิตและเจริญ ปัญญา ตามแนวทางของ พระพุทธศาสนา เป็นหลักมารยาทที่ ชาวพุทธพึงปฏิบัติต่อพระภิกษุสงฆ์ อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถ สร้างองค์ความรู้โดยใช้การสังเกต กิริยาท่าทางในการพนมมือ การไหว้ การกราบ การนั่ง การยืน การเดิน การ สวดมนต์ไหว้พระและแผ่เมตตา การฝึก ให้มีสติ สมาธิ และปัญญาโดยการฝึก ปฏิบัติท่าทางการพนมมือ การไหว้ การ กราบ การนั่ง การยืน การเดิน การสวด มนต์ไหว้พระ แผ่เมตตาและนั่งสมาธิ อย่างถูกต้อง	2	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
7	วันสำคัญของ ของไทย	ส 2.1 ป3/3		✓	วันหยุดราชการที่สำคัญ เช่น วันหยุด เกี่ยวกับชาติ และพระมหากษัตริย์ เช่น วันจักรี วัน รัฐธรรมนูญ วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันหยุดราชการเกี่ยวกับศาสนา เช่นวัน มาฆบูชาวัน วิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันหยุดราชการเกี่ยวกับ ประเพณีและวัฒนธรรมไทย เช่น วัน สงกรานต์ วันพีฆมงคล สามารถสร้าง องค์ความรู้ได้จากการสืบค้นข้อมูล และ ให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามที่ตนเองมีโอกาสดูแลอนุรักษ์ให้ กิจกรรมต่างๆคงอยู่ต่อไป	2	3
8	สินค้าและ บริการใน ชีวิตประ จำวัน	ส3.1 ป.3/1		✓	สินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีวิตที่ เรียกว่า ปัจจัย 4 สินค้าที่เป็นความต้องการของมนุษย์ อาจเป็นสินค้า ที่จำเป็นหรือไม่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต หลักการเลือกสินค้าที่จำเป็น สามารถ สร้างองค์ความรู้ด้วยการใช้การสืบค้น เสาะแสวงหาทรัพยากรที่นำมาใช้ผลิต เป็นสินค้า และปฏิบัติตนในการใช้จ่าย อย่างประหยัดรู้จักใช้เงินอย่างคุ้มค่า	2	2
9	การ วางแผน การใช้ จ่ายเงิน	ส3.1 ป.3/2	✓		ใช้บัญชีรายรับรายจ่าย วิเคราะห์การใช้ จ่ายที่จำเป็น การบันทึกรายรับรายจ่าย ทำให้ทราบรายได้และรายจ่ายของ ตนเองและครอบครัวรู้จักการวางแผน ใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้ และวิธีการ เก็บออมนอกจากนั้นยัง สามารถสร้าง องค์ความรู้โดยการวางแผนการใช้จ่าย ของตนเองและทำบันทึกรายรับรายจ่าย ลงในสมุดออมเงินทุกวัน วางแผนการ นำเงินที่เหลือจ่ายมาใช้อย่างเหมาะสม	2	2

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
10	การบริหาร จัดการ ทรัพยากร	ส 3. ป.3/3	✓		ความหมายของการผลิตและการ บริโภค ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ที่เกิดจากความหายากของทรัพยากร กับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่ จำกัดสามารถสร้างองค์ความรู้จาก การสืบค้นข้อมูลอธิบายได้ว่า ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการ ผลิตและบริโภคสินค้าและบริการ	2	2
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 1						2	15
รวมภาคเรียนที่ 1						20	50
11	ศาสนาพืธี และศาสนา ต่างๆใน ประเทศ ไทย	ส 1.1 ป3/7		✓	ปฏิบัติตนในศาสนาพืธี พิธีกรรม และ วันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนด ศาสนาต่างๆที่คนไทยนับถือ ประกอบด้วยพระพุทธศาสนา ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนา ฮินดู และศาสนาซิกข์ สามารถสร้าง องค์ความรู้โดยการสืบค้นความรู้ เพื่อให้เข้าใจถึงเรื่องราวศาสนาพืธี ความสำคัญหลักธรรมของแต่ละ ศาสนา โดยปฏิบัติตนตาม ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม ของแต่ละศาสนาด้วยความเคารพ	2	5
12	บุคคล สำคัญของ ไทย	ส 2.1 ป3/4		✓	บุคคลที่มีผลงานเป็นประโยชน์แก่ ชุมชนและท้องถิ่นของตน ลักษณะผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ ชุมชนและท้องถิ่นสามารถสืบค้น ข้อมูลบุคคลที่ทำคุณประโยชน์ให้กับ ชุมชนของตนเองยกตัวอย่างบุคคลซึ่ง มีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่นของตน	2	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
13	ประชาธิปไตยและการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชน	ส 2.2 ป3/1 ป.3/2 ป.3/3		✓ ✓ ✓	การออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง วิธีการเลือกตัวแทนอย่างถูกต้องเหมาะสม การตัดสินใจของบุคคล และกลุ่มที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ในชั้นเรียน โรงเรียน และชุมชนการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน เช่น การเลือกหัวหน้าห้องคณะกรรมการห้องเรียน การเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนเช่น เลือกประธานนักเรียน คณะกรรมการนักเรียน การเปลี่ยนแปลงในชุมชน เช่น การเลือกผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สมาชิก อบต. อบจ.สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประชาธิปไตยในชั้นเรียนและวิเคราะห์ความแตกต่างของกระบวนการการตัดสินใจในชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียน โรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและกลุ่ม	3	3
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5
14	ภาษีและการแข่งขันทางการค้า	ส 3.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3		✓ ✓ ✓	ความหมายและความสำคัญของภาษีที่รัฐนำมาสร้าง ความเจริญและให้บริการแก่ประชาชน บทบาทหน้าที่ของประชาชนในการเสียภาษี ความสำคัญและผลกระทบของการแข่งขันทางการค้าที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง สามารถสืบค้นข้อมูลประเภทของเสียภาษี บอกความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี อธิบายเหตุผลการแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง	2	3

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5
15	ค้นคว้าหา ความจริง ในชุมชน และกลุ่ม ประเทศ เพื่อนบ้าน ของไทย และกลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 5.1 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3		✓ ✓ ✓	ข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในชุมชน แผนที่ แผนผัง และรูปถ่าย ความสัมพันธ์ของ ตำแหน่ง ระยะ ทิศทาง เพื่อสำรวจข้อมูล ทางภูมิศาสตร์ในโรงเรียนและชุมชนโดยใช้ แผนที่ แผนที่และรูปถ่ายเพื่อแสดง ความสัมพันธ์ของระยะทิศทาง ซึ่งเป็น ความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลก และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อ กัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจน ใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ใน ชุมชนและสังคมกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ของไทยและกลุ่มประเทศอาเซียน	3	4
16	ฝีมือของ ใคร ศึกษา ค้นคว้าด้วย ตนเอง	ส 5.2 ป.3/1 ป.3/2 ป.3/3 ป.3/4 ป.3/5	✓ ✓ ✓ ✓ ✓		สิ่งแวดล้อมของชุมชนในอดีตกับปัจจุบัน การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม การ ประกอบอาชีพ มลพิษและสาเหตุของการ เกิดมลพิษ ความแตกต่างของลักษณะ สังคมเมืองและสังคมชนบท ภูมิประเทศ และภูมิอากาศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต ของมนุษย์ ผลกระทบของการ เปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม และการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมมีบทบาทและความสำคัญต่อ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ การเพิ่มและ การสูญเสียทำให้ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมจึงมี ความสัมพันธ์กัน ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน เห็นคุณค่าสมควรจึงต้องรู้จัก อนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้ใช้อย่างคุ้มค่า	4	7
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 2						2	15
รวมภาคเรียนที่ 2						20	50
รวม 2 ภาคเรียน						40	100

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 รหัสวิชา ส 14101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2565 เวลา 80 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดต้องรู้	ตัวชี้วัดควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
1	ศาสนา ความสำคัญของพระพุทธศาสนา และพุทธประวัติ	ส 1.1 ป.4/1 ส 1.1 ป.4/2	✓	✓	พระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นศูนย์รวมความดีและพัฒนาจิตใจของพุทธศาสนิกชน มีศาสนสถานเป็นที่ประกอบพิธีและปฏิบัติกิจกรรมทางสังคม ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้พุทธศาสนิกชนไปวัดน้อยลง สรุปความสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติไทย พุทธประวัติในด้านการตรัสรู้ ประกาศธรรม โปรดขุฎิล โปรดพระเจ้าพิมพิสาร พระอัครสาวก แสดงโอวาทปาฏิโมกข์ เป็นเรื่องที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรรู้ เพื่อให้เกิดความศรัทธาและยอมรับพระพุทธศาสนา การปฏิบัติตน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพระพุทธเจ้าและพุทธสาวกทำให้คนยอมรับพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงประสูติ ตรัสรู้ ประนินพพานในวัน เดือน เดียวกัน แต่ต่างปี และทรงประกาศธรรมไปทั่วสารทิศ ได้สาวกมาช่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนา	3 4	5 8

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
2	พุทธสาวก ชาดก และ พุทธศาสนิก ชน ตัวอย่าง	ส 1.1 ป.4/3		✓	พระอรุณเวลกัสสปะเป็นพุทธสาวกที่เป็น ผู้นำที่ดี มีบริวารมาก ชาดกเป็นนิทาน คุณภาพที่แต่งขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน พระพุทธศาสนา สมเด็จพระมหิต-ลาธิเบ ศรอดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก และ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เป็นพุทธศาสนิกชนตัวอย่างที่อุทิศ พระองค์เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยมี คุณภาพชีวิตที่ดี บทบาทของพุทธสาวก ชาดกพุทธศาสนิกชนตัวอย่างที่มีต่อ พระพุทธศาสนา พุทธสาวกและ พุทธศาสนิกชนตัวอย่างเป็นบุคคลที่ ปฏิบัติตนดีเลิศสมควรได้รับการยกย่อง ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และชาดก เป็นเรื่องที่มีคติสอนใจ	4	8
3	การอยู่ ร่วมกัน อย่างสันติ สุขตามวิถี ประชาธิปไตย	ส 2.1 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/5	✓	✓ ✓	วิถีประชาธิปไตยเป็นการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักประชาธิปไตยในชุมชนที่ ต้องมีคุณภาพหลักธรรมไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่าง สมานฉันท์และยกตัวอย่างคนในสังคม ชุมชนของตนเองที่ทำความดี หลักธรรม ทางพระพุทธศาสนาเป็นเครื่องกำกับให้ คนอยู่ในกรอบ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สังคม สงบสุข	5	8
4	สิทธิเด็ก (อาเซียน)	ส.2.1 ป.4/3		✓	สิทธิพื้นฐานของเด็ก ประกอบด้วยสิทธิที่ จะมีชีวิต สิทธิที่จะได้รับการปกป้อง สิทธิ ที่จะได้รับการพัฒนา และสิทธิที่จะมีส่วน ร่วม เล่าประสบการณ์ที่เคยพบเด็กถูก ละเมิดสิทธิและเสนอแนะวิธีแก้ปัญหา การที่เด็กได้รับสิทธิพื้นฐานอย่างสมบูรณ์ จะทำให้มีชีวิตที่ดี มีความปลอดภัย และ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้	3	6
ทดสอบกลางภาคเรียนที่						1	10

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	หลักธรรม ทาง พระพุทธศ าสนา	ส 1.1 ป.4/4, ป.4/5 ป.4/7	✓ ✓ ✓		หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่ พุทธศาสนิกชนควรให้ความสำคัญเพื่อ เข้าใจพระพุทธศาสนา ซึ่งประกอบด้วย พระรัตนตรัย ไตรสิกขาโอวาท 3 พุทธ ศาสนสุภาษิต หลักธรรมเพื่อการอยู่ ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ การทำความดีของ ตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและ ชุมชน หลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และ ยกตัวอย่างคนในสังคม ชุมชนของตนเองที่ ทำความดี หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เป็นเครื่องกำกับให้คนอยู่ในกรอบ อยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้ สังคมสงบสุข	9	12
6	การเมือง การ ปกครอง ของไทย	ส.2.2 ป.4/3 ป.4/1 ป.4/2	✓ ✓ ✓		สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันที่มี ความสำคัญมากที่สุดในสังคมไทย พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเป็น มิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย การปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทรง ใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรีและศาลเพื่อประโยชน์สุข ของปวงชน บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการ เลือกตั้ง ซึ่งเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ยกตัวอย่างการทำงาน ของในหลวงและแสดงความจงรักภักดีเพื่อ ตอบแทน ในหลวงที่ปกครองประเทศ ให้ประชาชนอยู่ได้อย่างสงบสุข หาข่าว จากหนังสือพิมพ์ในการบริหารงาน ของรัฐบาล การตัดสินใจของศาล วิธีปฏิบัติ ตนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ประเทศไทย ปกครองตามระบอบประชาธิปไตย โดยมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนควรปฏิบัติตนให้เหมาะกับ บทบาทและหน้าที่ของตนเอง	4	7

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
7	วัฒนธรรม ไทย	ส 2.1 ป.4/4		✓	วัฒนธรรมเป็นสิ่งดีงามที่มนุษย์สร้างขึ้น และปฏิบัติสืบต่อกันมา ซึ่งประกอบด้วย วัฒนธรรมทางวัตถุ และวัฒนธรรมทาง จิตใจ วัฒนธรรมในภาคต่าง ๆ ของไทย แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมและ การดำเนินชีวิตของคนในภาคนั้น ๆ บอก ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย และเสนอแนวทางแก้ปัญหาและวิธีการ อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมไทยใน แต่ละภาคเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นมา และความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นที่ ควรอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป	5	6
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	30
รวมภาคเรียนที่ 1						40	100
8	หน้าที่ชาว พุทธ	ส 1.1 ป.4/1 ส 1.1 ป.4/2		✓	พระพุทธศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นศูนย์รวมความดีและพัฒนาจิตใจของ พุทธศาสนิกชน มี ศาสนสถานเป็นที่ ประกอบพิธีและปฏิบัติกิจกรรมทางสังคม ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้พุทธศาสนิกชนไป วัดน้อยลง สรุปความสำคัญของ พระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติ ไทย พุทธประวัติในด้านการตรัสรู้ ประกาศ ธรรม โปรดชฎิล โปรดพระเจ้าพิมพิสาร พระอัครสาวก แสดงโอวาทปาฏิโมกข์ เป็น เรื่องที่พุทธศาสนิกชนทุกคนควรรู้ เพื่อให้ เกิดความศรัทธาและยอมรับ พระพุทธศาสนา การปฏิบัติตน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ พระพุทธเจ้าและพุทธสาวกทำให้คน ยอมรับพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรง ประสูติ ตรัสรู้ ปรีณิพพานในวัน เดือน เดียวกัน แต่ต่างปี และทรงประกาศธรรม ไปทั่วสารทิศ ได้สาวกมาช่วยแผ่ พระพุทธศาสนา	3 4	5 7

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
9	การบริหาร จิตและ เจริญ ปัญญา	ส 1.1 ป.4/6		✓	การบริหารจิตและการเจริญปัญญา ทำได้ โดยการสวดมนต์ไหว้พระ สรรเสริญคุณ พระรัตนตรัยและแผ่เมตตา การพัฒนา จิตใจตามแนวทางของพระพุทธศาสนา ให้ รู้ความหมายของสติสัมปชัญญะ สมาธิและ ปัญญา วิธีปฏิบัติตน การฝึกยืน เดิน นั่ง และนอนอย่างมีสติ การฝึกกำหนด ความรู้สึก การฝึกให้มีสมาธิในการฟัง อ่าน คิด ถามและเขียน เปรียบเทียบคนที่สวด มนต์ไหว้พระ ทำงานอย่างมีสมาธิ ใช้ ปัญญาทำสิ่งต่าง ๆ และแก้ปัญหาทำให้ ชีวิตการทำงานเจริญรุ่งเรือง มีความสุข กับคนที่ไม่เคยสวดมนต์ไหว้พระ ทำอะไร ไม่ยั้งคิด ทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม และเสียโอกาสดี ๆ ในชีวิต สรุปวิธีการบริหารจิตและเจริญ ปัญญาและผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตนให้ เป็นคนมีสติ ใช้ปัญญาในทางที่ถูกต้อง	3	5
10	สินค้าและ บริการ	ส. 3/1 ป.4/1 ป.4/2		✓ ✓	สินค้าและบริการที่มากมายในตลาด แตกต่างกันด้านราคาและคุณภาพ มีปัจจัย หลายอย่างที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้า และบริการ ผู้บริโภคควรเลือกสินค้าที่มี เครื่องหมายรับรองคุณภาพและผู้บริโภค ควรรู้สิทธิของตนเองเพื่อได้รับความเป็น ธรรมในการซื้อสินค้า ยกกรณีตัวอย่างที่ เคยพบมาจากการซื้อสินค้าและวิเคราะห์ ว่าถูกละเมิดสิทธิด้านใด การเลือกซื้อ สินค้าและบริการต้องคำนึงถึงความจำเป็น ราคา คุณภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด การที่ผู้บริโภครู้สิทธิของตนเอง จะทำให้ สามารถเลือกซื้อสินค้าและบริการได้ ถูกต้อง ฟังพอใจในสินค้าและบริการ	3	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดต้องรู้	ตัวชี้วัดควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
11	เศรษฐกิจพอเพียง	ส 3.1 ป.4/3	✓		เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่รัชการที่ 9 ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่ชาวไทย เพื่อให้รอดพ้นจากสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอประมาณ มีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยมีเงื่อนไขความรู้และมีความคุณธรรมนำให้ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สมดุล มั่นคง ยั่งยืน	3	5
		ส 3.2 ป.4/1		✓	การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจทำให้เศรษฐกิจในชุมชนมีการพัฒนา เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้คนในชุมชนมีรายได้ เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับความพุ่มเพอญ ความประหยัด การปลูกผัก การออมเงิน และบอกเหตุผลที่ควรซื้อสินค้าที่ผลิตในชุมชน ผลิตในประเทศ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเอง ช่วยให้คนดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข แต่ละอาชีพพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน	2	3
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	10
12	ศาสนพิธี	ส 1.1 ป.4/3		✓	ศาสนพิธีเป็นระเบียบแบบแผนที่พึงปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนา เช่น การอาราธนาศีล การอาราธนาธรรม เป็นต้น ปัจจัยที่ทำให้คนสนใจพิธีทางศาสนาน้อยลง ชาวพุทธทุกคนควรปฏิบัติตนตามร่วมพิธีทางพุทธศาสนาและช่วยกันอนุรักษ์ให้ศาสนพิธีให้มั่นคงสืบไป	4	6
13	ประวัติศาสดาของศาสนาต่างๆที่คนไทยนับถือ	ส 1.1 ป.4/8	✓		ศาสดาเป็นผู้ก่อตั้งศาสนา คิดค้นหลักธรรม เผยแผ่ศาสนา ศึกษาประวัติของศาสดาของศาสนาต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยทำให้การเลื่อมใสและยอมรับแนวปฏิบัติของศาสนา ศาสดาของทุกศาสนา มีความเพียรพยายามที่จะเผยแผ่ศาสนาโดยยึดหลักเดียวกัน คือต้องการให้ทุกคนเป็นคนดี	3	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
14	หน้าที่ เบื้องต้น ของเงิน และเงิน สกุลต่างๆ ในกลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 3.2 ป.4/2	✓		เงินเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายและเป็น หน่วยมาตรฐานในการกำหนดราคา สื่บคั่นอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทกับ เงินสกุลต่าง ๆ ในกลุ่มประเทศ อาเซียน และประเทศต่างๆจาก หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต เงินเป็น สื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ทำให้ สะดวกสบาย ควรใช้เงินอย่างมี เหตุผล	3	5
15	การใช้แผนที่และ ภาพถ่าย เพื่อการ เรียนรู้ จังหวัด	ส 5.1 ป.4/1, ป.4/2 , ป.4/3		✓ ✓ ✓	ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดของ ตนเอง แหล่งทรัพยากรและสถานที่ สำคัญในจังหวัดของตน และลักษณะ ทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่ง ทรัพยากรและสถานที่สำคัญใน จังหวัด สื่บคั่นและอธิบายข้อมูลต่าง ๆ ด้วยแผนที่และรูปถ่าย เล่า ประสบการณ์ ในการเดินทางไปตาม แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด แผนที่และ รูปถ่ายมีประโยชน์มากในการ วางแผนพัฒนาท้องถิ่น ประเทศและ ด้านอื่นๆ	3	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
16	มนุษย์กับ สภาพแวดล้อมทาง กายภาพ ของชุมชน ในจังหวัด	ส 5.2 ป.4/1 ป.4/2 ป.4/3	✓ ✓	✓	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ส่งผลต่อ การดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด วิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนใน จังหวัด สิ่งแวดล้อมทางกายภาพมี ความสำคัญต่อ การสร้างบ้านเรือน การกิน การประกอบอาชีพ การแต่ง กาย และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของ คนในจังหวัด การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมใน จังหวัดและผลที่เกิดจากการ เปลี่ยนแปลง เช่น การตั้งถิ่นฐาน การย้ายถิ่น นำเสนอแนวทางการจัดการ สิ่งแวดล้อมในจังหวัด การ เปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและ ทรัพยากรธรรมชาติในจังหวัดมี สาเหตุมาจากธรรมชาติและมนุษย์ เราทุกคนต้องช่วยกันอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม โดยใช้ประโยชน์พร้อม กับการดูแลเพื่อไม่ให้สิ่งแวดล้อมเสีย สมดุล	6	9
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						2	30
ภาคเรียนที่ 2						40	100
รวมทั้งสิ้นตลอดปี						80	100

*หมายเหตุ อัตราส่วนของคะแนนระหว่างเรียนกับปลายภาคเรียน 70 : 30

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
รหัสวิชา ส 15101 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2565 เวลา 80 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	มรดกจาก ศาสนา	ส 1.1 ป.5/1, ป.5/2 ป.5/3	✓ ✓ ✓		พระพุทธศาสนาเป็นศูนย์รวมจิตใจของ คนไทยมาช้านาน คนไทยควรยึดถือ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นหลัก ปฏิบัติเพื่อพัฒนาจิตใจด้วยความ ศรัทธาและเป็นที่มาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม สถานที่ ศิลปะศาสนา ของตนเองและผู้อื่น ศาสนาพุทธมี พระพุทธเจ้าเป็นศาสดา ในฐานะ พุทธศาสนิกชนจึงควรที่จะศึกษาพุทธ ประวัติ และพุทธกิจของพระพุทธเจ้า เพื่อให้ได้ข้อคิดหรือคติธรรมสอนใจ และศาสนาพุทธมีชาดกซึ่งเป็นเรื่องราว เกี่ยวกับวิถีชีวิตที่เป็นอย่างที่ดี ทั้ง ความรู้ ความเข้าใจ หลักธรรม ข้อคิด คติธรรม อีกทั้งยังมีพุทธสาวก และศา สนิกชนตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะบุคคล แห่งการเรียนรู้ เป็นแม่แบบในการ ประพฤติปฏิบัติตน	8	13
2	พระ ธรรมนำ ความดี	ส 1.1 ป.5/4, ป.5/5 ป.5/7		✓ ✓ ✓	พระไตรปิฎกเป็นคัมภีร์ของ พระพุทธศาสนาที่รวบรวมหลักธรรมคำ สอนของพระพุทธเจ้าไว้เป็นหมวดหมู่ การศึกษาพระไตรปิฎก เพื่อให้เข้าใจใน สาระจะทำให้เกิดความพอใจที่จะ ศึกษาธรรมจากพระไตรปิฎกในโอกาส ต่อไป การใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนา เพื่อปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้ทำดีละ เว้นความชั่ว ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ด้วย การเจริญสติและสมาธิ สอดแทรกพุทธ ศาสนสุภาษิตที่มีคตินักเรียนนำไป ประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้	7	12

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
3	พลเมืองดี (อาเซียน)	ส 2.1 ป.5/1 ป.5/2		✓ ✓	การที่เราอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง สถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ของตนเอง เพื่อปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี และให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข มนุษย์ทุกคนได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม เด็กทุกคนจึงมีสิทธิพื้นฐานตามอนุสัญญาสิทธิเด็ก ซึ่งเป็นข้อตกลงของสหประชาชาติว่าด้วยขอบเขตของสิทธิเด็กที่พึงมี	4	7
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	10
4	วัฒนธรรม นำไทยสู่ สากล (อาเซียน)	ส 2.1 ป.5/3, ป.5/4	✓ ✓		วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเจริญ ชาติที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมทั้งด้านวัตถุ และจิตใจ สิ่งเหล่านี้ล้วนมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของคนไทยทั้งสิ้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยเป็นความรู้ ความสามารถในท้องถิ่นที่ถ่ายทอดเพื่อปรับใช้ในการดำรงชีวิตให้สะดวกสบายขึ้น ทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม แพทย์แผนไทย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กองทุนและธุรกิจชุมชน ศิลปกรรม ภาษาและวรรณกรรม ประเพณี ศาสนาและประเพณี รวมทั้งโภชนาการ การศึกษาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่งนักเรียนควรที่จะบอกภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนได้ว่ามีความสำคัญอย่างไรในการพัฒนาท้องถิ่นของตน นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนให้ส่วนรวมได้รับรู้ เพื่อเป็นการช่วยอนุรักษ์ พัฒนาและถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	8	11

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	การเมือง เรื่องน่ารู้	ส 2.2 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3		✓ ✓ ✓	การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในระดับประเทศ ช่วยให้ประชาชนรู้จัก การปกครองตนเอง ช่วยแบ่งเบาภาระ ของรัฐบาลซึ่งมี 5 รูปแบบ คือ อบจ. เทศบาล อบต. กรุงเทพฯ และเมือง พัทยา องค์การเหล่านี้มีอำนาจหน้าที่ เป็นของตนเอง ทั้งด้านการเงิน บุคลากร กิจกรรมต่าง ๆ ในท้องถิ่น รวมทั้งจัดทำบริการสาธารณะใน ท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของประชาชน การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเรื่องที่ใกล้ ตัวนักเรียน ดังนั้นนักเรียนควรศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหา ของท้องถิ่นตนเอง เพื่อนำความรู้จาก ข้อมูลไปเป็นแนวทางในการระดม สมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหตาม สภาพวัยของนักเรียน	4	7
6	การผลิต และ การ บริการ	ส 3.1 ป5/1		✓	ทรัพยากรเป็นปัจจัยการผลิตสำคัญที่ ผู้ผลิตนำมาใช้ในการผลิตสินค้าและ บริการ และผู้ผลิตยังต้องใช้ เทคโนโลยีรวมทั้งศึกษาพฤติกรรม ของผู้บริโภค และปัจจัยอื่น ๆ อีก เพื่อผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการ ของผู้บริโภค การใช้ ทรัพยากรควรมีการวางแผนการใช้ให้ คุณค่าและนักเรียนควรรู้ปัญหาใน ปัจจุบันของทรัพยากรว่าเป็นอย่างไร เพื่อจะได้หาแนวทาง	6	10
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	30
รวมภาคเรียนที่ 1						40	100

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
7	บริหารจัดการ เจริญ ปัญญา	ส 1.1 ป.5/6		✓	การทำใจให้สงบ มีสมาธิ มีสติ เป็นวิธีการฝึกฝนจิตที่ทำได้ง่าย ไม่กระทบต่อสุขภาพ และได้รับผลทันที คือจิตใจแน่วแน่เป็นที่หนึ่งไม่ฟุ้งซ่านและปลอดภัยพร้อมที่จะเป็นฐานแห่งการพัฒนาปัญญาให้เจริญงอกงาม อีกทั้งใช้ปัญญาในการตัดสินใจแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล	4	7
8	เศรษฐกิจ ดี ชีวีมีสุข	ส 3.1 ป.5/2, ป.5/3 ส 3.2 ป.5/1, ป.5/2		✓ ✓ ✓ ✓	เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักแนวคิดในการดำเนินชีวิตตามทางสายกลางโดยการยึดหลักการพึ่งตนเองและปฏิบัติตนอย่างพอเพียง ซึ่งหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาปฏิบัติได้ทั้งในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน สหกรณ์ เป็นองค์กรของบุคคลที่มาร่วมตัวกันด้วยความสมัครใจ ดำเนินกิจการทางเศรษฐกิจโดยใช้หลักการของสหกรณ์ 7 ประการคือ เป็นสมาชิกด้วยความสมัคร ยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน การมีส่วนร่วมของสมาชิก ดำเนินการอย่างอิสระให้ข่าวสารความรู้แก่สมาชิก มีการร่วมมือกับสหกรณ์อื่น ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน นักเรียนควรเรียนรู้การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ธนาคารเป็นสถาบันการเงินที่มีหน้าที่ระดมเงินออมและให้กู้ยืมเงินไปบริโภค หรือการลงทุนการกู้ยืมเป็นการยืมเงินโดยให้ดอกเบี้ยซึ่งมีทั้งในและนอกระบบ แต่ละประเภทมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ การกู้ยืมมีทั้งผลดีและผลเสีย นักเรียนต้องวิเคราะห์ถึงผลที่จะเกิดตามมาภายหลัง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งรู้จักประเมินสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวและประเทศ เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันให้อยู่ได้อย่างมีความสุขไม่มีหนี้สิน	8	12

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
9	ภูมิศาสตร์ น้ำรู้ ภูมิศาสตร์ ของ ประเทศ เพื่อน บ้านใน กลุ่ม อาเซียน	ส 5.1 ป.5/1	✓		ลักษณะทางกายภาพในภูมิภาคของตนเอง และกลุ่มประเทศอาเซียน ทำให้เห็นความ แตกต่างในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่ อาศัยอยู่ในที่ที่ต่างกัน มีความหลากหลาย ทางด้านขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณี ซึ่งเราควรเข้าใจถึงความ หลากหลายและความแตกต่าง ยอมรับ ผลกระทบที่เกิดขึ้น	7	11
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	10

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
10	วิถีชาว พุทธ	ส 1.2 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3	✓	✓ ✓	ศาสนพิธีเป็นสิ่งที่มียู่ในทุกศาสนา ซึ่งแตกต่างกันไปตามความเชื่อของแต่ละศาสนา เป็นสิ่งที่ทำให้มีแบบแผน แบบอย่างที่ยึดปฏิบัติ ศาสนพิธีใน ศาสนาพุทธก็เช่นกัน ดังนั้นชาวพุทธ ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับพิธีให้ถ่อง แท้ ตามหลักการของ พระพุทธศาสนาเพื่อจะได้ปฏิบัติได้ ถูกต้องตรงจุดมุ่งหมาย	6	10
11	หน่วยที่ 11 ภูมิภาค ของฉันท	ส 5.1 ป.5/2,	✓		ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อ แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญใน ภูมิภาคของตน	6	10
12	หน่วยที่ 12 การตั้งถิ่น ฐาน อิทธิพล ของ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	ส 5.2 ป.5/1 ป.5/2 ป.5/3	✓ ✓ ✓		สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีอิทธิพล ต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานและการ ย้ายถิ่นของประชากรในภูมิภาคของ ตน อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติที่ก่อให้เกิดวิถีการดำเนิน ชีวิต ผลจากการรักษาและการทำลาย สิ่งแวดล้อม และแนวทางในการ จัดการสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคของตน	6	10
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						2	30
รวมภาคเรียนที่ 2						40	100
รวมทั้งสิ้นตลอดปี						80	100

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 รหัสวิชา ส 16101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ชั้นประ ถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 เวลา 80 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	ศาสนา ประจำชาติ	ส 1.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3	✓	✓ ✓	พระพุทธศาสนามีความสำคัญในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติไทย เป็นรากฐานทางวัฒนธรรม เป็นศูนย์รวมจิตใจ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมไทย รวมทั้งเป็นหลักในการพัฒนาชาติไทย เราควรเรียนรู้เรื่องพุทธประวัติ เกี่ยวกับการปลงอายุสังขาร ปิณณีสาวก ปริณิพพาน การถวายพระเพลิง แจกพระบรมสารีริกธาตุ และสังเวชนียสถาน 4 สามารถนำหลักของพระพุทธศาสนามาแนะนำผู้อื่นและตนเองให้ปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข การปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดของพุทธสาวก (พระราคะ) ชาดก (ทีฆิติโกสลชาดก , สัพพทาฐิชาดก) ศาสนิกชนตัวอย่าง (พ่อขุนรามคำแหงมหาราช , สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส)สามารถนำหลักการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนที่ดี มาแนะนำผู้อื่นและตนเองให้ปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข	8	13

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
2	กฎหมาย น่ารู้ (อาเซียน)	ส 2.1 ป.6/1 (อาเซียนศึกษา เนื้อหาที่ 4 ผล การเรียนรู้ ACS รัฐบาลบัญญัติ และ บังคับใช้ กฎหมายให้มี อิทธิพลอย่างยิ่ง ต่อชีวิตประชาชน อย่างไร	✓		ประชาชนทุกคนควรปฏิบัติตาม กฎหมายทุกคนควรมีความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่นกฎหมายจราจร กฎหมายทะเบียน ราษฎร กฎหมายยาเสพติดให้โทษ เทศบัญญัติ ข้อบัญญัติ อบต. อบจ. สนใจค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับกฎหมาย ต่าง ๆ ที่ไม่อยู่ในบทเรียนจากแหล่ง ความรู้อื่น ตามความสามารถ เห็น ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย ดังกล่าว และปฏิบัติตามกฎหมายเพื่อ ความสงบสุขของคนในประเทศ	3	5
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	10
3	ชาวพุทธที่ดี สร้าง สมาธิ ปัญญา พัฒนาจิต	ส 1.1 ป.6/4 ป.6/7 ป.6/6 ป.6/8	✓ ✓	✓ ✓	พุทธศาสนิกชนควรมีความศรัทธาตั้งมั่นใน พระรัตนตรัยโดยมีหลักศรัทธา 4 เป็น พื้นฐาน พระรัตนตรัยประกอบด้วย พระพุทธ พระ ธรรม พระสงฆ์ และควรปฏิบัติตามหลักธรรม ของศาสนา ไตรสิกขา : ศีล สมาธิ ปัญญา, โอวาท 3 : ไม่ ทำชั่ว ทำความดี ทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ไม่ทำชั่ว เบญจ ศีล ,อบายมุข 6 ,อกุศลมูล 3 , ทำความดี : เบญจธรรม,กุศลมูล 3 ,พละ 4,คารวะ 6, กตัญญูกตเวทีต่อ พระมหากษัตริย์, มงคล 38 (มีวินัย การงาน ไม่มีโทษ ไม่ประมาทในธรรม) ทำจิตใจให้ บริสุทธิ์ : บริหารจิตเจริญปัญญา ,พุทธศาสน สุภาชิต :สัจเจน กิตติ ปโปติ คนจะได้เกียรติ ด้วยสัจจะ : ยถาวาที่ ตถากาโรพุตเช่นไรทำ เช่นนั้น สามารถนำหลักของพระพุทธศาสนา มานำผู้อื่นและตนเองให้ปฏิบัติเพื่อการอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข ไหว้พระสรสรรเสริญคุณพระรัตนตรัย และแผ่ เมตตา	14	22

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
4	วัฒนธรรม เชียงใหม่ สังคมไทย	ส 2.1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4	✓	✓ ✓	ความรู้เกี่ยวกับเรื่อง ความหมายและ ประเภทของวัฒนธรรม การ เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตามกาลเวลาที่ มีผลต่อตนเองและสังคมไทย แนว ทางการธำรงรักษาวัฒนธรรมไทย ความหมายและความสำคัญของ มารยาทไทยและมารยาทสังคม เช่น การแสดงความเคารพ การยืน การ เดิน การนั่ง การนอน การรับของ-ส่ง ของ การรับประทาน การแสดงกิริยา อาการ การทักทาย การสนทนาการใช้ คำพูดความแตกต่างทางวัฒนธรรม ระหว่างกลุ่มคน ภาควิชาต่างๆในสังคมไทย	5	8
5	ทันยุค ทันสมัย สร้าง ประชาธิปไตยให้ รุ่งเรือง	ส 2.1 ป.6/5 ส 2.2 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3	✓ ✓ ✓	✓	โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่าง รวดเร็ว เราควรเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ เห็นประโยชน์จากการติดตามข้อมูล ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ จึงจำเป็นต้อง ติดตาม ข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ จากวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ แหล่งข่าวต่าง ๆ สถานการณ์ แต่การ ติดตามข้อมูลข่าวสารควรรู้หลักการเลือก รับและใช้ข้อมูล ข่าวสารจากสื่อต่างๆ รวมทั้งสื่อที่ไร้พรมแดน ค้นคว้าข่าวสาร จากแหล่งต่าง ๆ ตามความสามารถด้วย วิธีการนำข่าวมาเล่าให้ผู้อื่นทราบหรือ เสนอข่าวโดยการตัดข่าวสำคัญทั้งในและ ต่างประเทศติดที่บอร์ดประจำห้อง โดย ปฏิบัติตนด้วยการศึกษาข้อมูลจากแหล่ง ความรู้ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ บุคคลในสังคมจะได้มีความรู้กว้างไกลทั้ง ในและต่างประเทศ	7	12

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	30
รวมภาคเรียนที่ 1						40	100
6	ความดี สติ สมาธิ ปัญญา	ส 1.1 ป.6/5		✓	ตัวอย่างการทำความดีของตนเอง และบุคคลใน ประเทศ สามารถนำหลักการดำเนินชีวิตของ ศาสนิกชนที่ดี มาแนะนำผู้อื่นและตนเองให้ปฏิบัติ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข	3	4
7	ผู้ผลิต- ผู้บริโภคที่ ดี รู้คุณค่า ทรัพยากร	ส 3.1 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3	✓ ✓ ✓		บทบาทของผู้ผลิตที่มีคุณภาพ เช่นคำนึงถึง สิ่งแวดล้อมมีจรรยาบรรณ ความรับผิดชอบต่อ สังคม วางแผนก่อนเริ่มลงมือทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อลดความผิดพลาด และการสูญเสีย และมี ทัศนคติในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ประโยชน์ของการผลิตสินค้าที่มี คุณภาพ สำหรับผู้บริโภคที่รู้เท่าทันควรมีความรู้ เรื่องคุณสมบัติของผู้บริโภคที่ดี และพฤติกรรมของ ผู้บริโภคที่บกพร่อง คุณค่าและประโยชน์ของ ผู้บริโภคที่รู้เท่าทันที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และ สังคม คำนึงเกี่ยวกับหลักการของผู้ผลิต และ ผู้บริโภคที่ดี เพื่อความถูกต้องในสังคม โดยการ ปฏิบัติตนในฐานะผู้บริโภคและผู้ผลิตที่ดีช่วยให้ สังคมมีความสุขความหมายและความจำเป็นของ ทรัพยากร หลักการและวิธีใช้ทรัพยากรให้เกิด ประโยชน์สูงสุด (ลดการสูญเสียทุกประเภท) วิธีการ สร้างจิตสำนึกให้คนในชาติรู้คุณค่าของทรัพยากรที่มี อยู่จำกัด วางแผนการใช้ทรัพยากรโดยประยุกต์ เทคนิคและวิธีการใหม่ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่สังคม และประเทศชาติ ทนกับสภาพทางเศรษฐกิจ และ สังคม คำนึงเกี่ยวกับทรัพยากรที่มีในประเทศไทย โดยเฉพาะว่ามีทรัพยากรอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ใน การดำรงชีวิตโดยการปฏิบัติตนในฐานะผู้ใช้ ทรัพยากรต้องใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและได้ประโยชน์ มากที่สุด	8	14
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	10

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
8	ศาสนพิธี และ มรรยาท ชาวพุทธ	ส 1.1 ป.6/9 ส 1.2 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3 ป.6/4	✓ ✓	 ✓ ✓ ✓	พุทธศาสนิกชนควรมีความรู้เรื่อง ศาสนพิธีของศาสนาต่าง ๆ พุทธศาสนา : ศาสนพิธีที่เป็นพุทธ บัญญัติ เช่น บรรพชา อุปสมบท ศาสนพิธีเกี่ยวกับพระพุทธรูป ศาสนา เช่น ทำบุญพิธีเนื่องในวัน สำคัญทางศาสนา ศาสนาอิสลาม : การละหมาด การ ถือศีลอด การ บำเพ็ญฮัจจ์ ฯลฯ คริสต์ศาสนา : ศีลล้างบาป ศีลอภัย บาป ศีลกำลัง ศีลมหาสนิท ฯลฯ ศาสนาฮินดู : พิธีศราทธ พิธีบูชา เทวดา และชาวพุทธควรมีความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการ อาราธนาศีล อาราธนาธรรม อาราธนาพระปริตร พิธีทอดกฐิน ระเบียบพิธีในการ ทำบุญงานอวมงคล และการปฏิบัติตนที่ถูกต้องในศาสน พิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา การแสดง ตนเป็น พุทธมามกะ การปฏิบัติตนตาม แนวทางของพุทธ ศาสนิกชนเพื่อประโยชน์ของศาสนา การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับวัดและ มรรยาทของศาสนิกชนสามารถนำ หลักการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนที่ดี มาแนะนำผู้อื่นและตนเองให้ปฏิบัติเพื่อ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข	12	20

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
9	ระบบ เศรษฐกิจ	ส 3.2 ป.6/1 ป.6/2	✓ ✓		ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ธนาคาร และรัฐบาลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ อย่างสังเขป เช่นการแลกเปลี่ยนสินค้าและ บริการ รายได้และรายจ่าย การออมกับ ธนาคาร การลงทุนแผนผังแสดง ความสัมพันธ์ของหน่วยเศรษฐกิจ ภาษีและ หน่วยงานที่จัดเก็บภาษี สิทธิของผู้บริโภค และสิทธิของผู้ใช้แรงงานในประเทศไทย การหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจเพื่อ ประสานประโยชน์ในท้องถิ่น เช่น กลุ่ม ออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการ รวมกลุ่มในท้องถิ่น ก่อให้เกิดประโยชน์อะไร แก่สังคม แก่ประเทศชาติ โดยการปฏิบัติตน ต่อความรับผิดชอบที่มีต่อการรวมกลุ่ม	5	8
10	ลักษณะ ทาง กายภาพ ของไทย ** และกลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 5.1 ป.6/1 ป.6/2	✓	✓	เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (แผนที่ รูปถ่าย ทางอากาศภาพถ่ายจากดาวเทียม) ที่ แสดงลักษณะทางกายภาพ ความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติ ของประเทศไทย เช่น อุทกภัย แผ่นดินไหว วาตภัย สึนามิ ภัยแล้ง ดิน ถล่ม และโคลนถล่ม การเตรียมพร้อม รับมือภัยพิบัติ สืบค้นและอธิบายข้อมูลความสัมพันธ์ของ ลักษณะทางกายภาพกับภัยพิบัติของ ประเทศไทย โดยใช้เครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ โดยการปฏิบัติให้ได้รับรู้เพื่อ นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4	6

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
11	สิ่งแวดล้อม กับการ เปลี่ยนแปลง ทาง ธรรมชาติ	ส 5.2 ป.6/1 ป.6/2 ป.6/3	✓ ✓	✓	สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับลักษณะ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม (ประชากร เศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรม)ในประเทศไทย ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับ สิ่งแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงทาง กายภาพของประเทศไทย ผลจาก การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่มีต่อ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ผล จากการรักษาและทำลายทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย แนวทางในการจัดการทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยมีจิตสำนึก รู้คุณค่า เพื่อการค้นคว้า และ นำเสนอแนวทางการจัดการ ทรัพยากรอย่างยั่งยืน โดยการ ปฏิบัติ เป็นการศึกษาเพื่อหาทาง ป้องกันมิให้เกิดภัยธรรมชาติบาง ประเภทขึ้นได้	5	8
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						2	30
รวมภาคเรียนที่ 2						40	100
รวมทั้งสิ้นตลอดปี						80	100

*หมายเหตุ อัตราส่วนของคะแนนระหว่างเรียนกับปลายภาคเรียน 70 : 30

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส 11102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	ช่วงเวลา และการ เรียงลำดับ เหตุการณ์	ส 4.1 ป.1/1 ส 4.1 ป.1/2		✓ ✓	ชื่อ วัน เดือน ปี ตามระบบสุริยคติที่ ปรากฏในปฏิทิน ตามระบบจันทรคติ ในปฏิทิน ช่วงเวลาที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น เช้า วันนี้ ตอนเย็น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ของนักเรียน เช่น รับประทานอาหาร ตื่นนอน เข้านอน เรียนหนังสือ เล่น กีฬา ฯลฯ ใช้คำบอกช่วงเวลา แสดง ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้ สามารถ ถ่ายทอดความเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ในแต่ละ ช่วงเวลาของตนเองได้	6	11
2	ประวัติ ความเป็นมาของ ตนเองและ ครอบครัว	ส 4.1 ป.1/3		✓	วิธีการสืบค้นประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัวอย่างง่าย ๆ การบอกเล่าประวัติความเป็นมาของ ตนเองและครอบครัวอย่างสั้นๆโดย บอกแนวคิดและความจำเป็นของการ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ในระดับ ครอบครัว ทำ ให้เกิดความภาคภูมิใจ เกิดความรัก และความผูกพันในครอบครัวมากยิ่งขึ้น	5	8
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
3	การดำเนิน ชีวิตในอดีต และ ปัจจุบัน	ส 4.2 ป.1/1 ส 4.2 ป.1/2		✓ ✓	การดำเนินชีวิตในอดีตและปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม สิ่งของเครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิต ของอดีตกับปัจจุบันที่เป็นรูปธรรมและ ใกล้ตัวเด็ก เช่น การใช้ควายไถนา รถ ไถนา เตาเริด ถนน เกวียน-รถอีแต่น สาเหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงของ สิ่งต่าง ๆ ตามกาลเวลา เหตุการณ์ สำคัญที่เกิดขึ้นในครอบครัว เช่น การ ย้ายบ้าน การหย่าร้าง การสูญเสีย บุคคลในครอบครัว โดยบอกวิกฤต สถานการณ์โลกและผลกระทบต่อ ตนเอง ครอบครัวและประชาชน เกิด ความภาคภูมิใจในครอบครัว และ เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ สำคัญต่าง ๆ ที่มีผลต่อตนเองและ ครอบครัว	6	11
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 1						2	15
รวมภาคเรียนที่ 1						20	50
4	สัญลักษณ์ ที่สำคัญ ของชาติ ไทยและ กลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 4.3 ป1/1 อาเซียนศึกษา เนื้อหาที่ 1 ผลการ เรียนรู้ASC - อาเซียนนำ ประเทศต่างๆ ในเอเชีย ตะวันออก เฉียงใต้มา รวมตัวกัน	✓		สัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย และกลุ่ม ประเทศอาเซียน ความหมาย และความ สำคัญของสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย ได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การ เคารพธงชาติ การร้องเพลงชาติ และเพลง สรรเสริญพระบารมี เคารพศาสนวัตถุ ศาสน สถานเอกลักษณ์อื่น ๆ เช่น แผนที่ประเทศ ไทย ประเพณีไทย อาหารไทย การแต่งกาย ประจำชาติ การแต่งกายประจำท้องถิ่น ประเพณีวัฒนธรรมของไทยและของประเทศ ในกลุ่มอาเซียน โดยปฏิบัติตนตามมารยาท ทางสังคมทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง การ ดูและการพูด เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สุขเอกลักษณ์ที่สำคัญของกลุ่มประเทศ อาเซียน เป็นสิ่งที่ทุกคนควรภาคภูมิใจ และ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป	9	16

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5
5	ความ ภาคภูมิใจ ในความ เป็นไทย	ส 4.3 ป1/2 ส 4.3 ป1/3		✓ ✓	แหล่งวัฒนธรรมในชุมชนเป็นสิ่งที่ แสดงให้เห็นถึงความเจริญงอกงาม และความเป็นมาของชุมชน เป็นสิ่งที่ มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อคนใน ชุมชนยกตัวอย่างของแหล่ง วัฒนธรรมใน ความสำคัญของแหล่งวัฒนธรรมใน ชุมชน เกิดความภาคภูมิใจในด้านต่าง ๆ เช่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้	8	14
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 2						2	15
รวมภาคเรียนที่ 2						20	50
รวม 2 ภาคเรียน						40	100

หมายเหตุ : อัตราส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับการสอบ 70 : 30

(ใช้คะแนนเต็มภาคเรียนละ 50 คะแนน นำคะแนน 2 ภาคเรียนมารวมกันเป็นคะแนนเต็ม 100 คะแนน)

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส 12102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	ช่วงเวลา และการ เรียงลำดับ เหตุการณ์	ส 4.1 ป.2/1 ส 4.1 ป.2/2		✓ ✓	ช่วงเวลาและการเรียงลำดับเหตุการณ์ คำที่แสดงช่วงเวลาในอดีต ปัจจุบัน และ อนาคต เช่น วันนี้ เมื่อวานนี้ พรุ่งนี้ เดือน นี้ เดือนหน้า เดือนก่อน วันสำคัญที่ ปรากฏในปฏิทินที่แสดงเหตุการณ์สำคัญ ในอดีตและปัจจุบัน ใช้คำบอกช่วงเวลา อดีต ปัจจุบัน และอนาคต แสดง เหตุการณ์ได้ วิธีการสืบค้นเหตุการณ์ที่ ผ่านมาแล้วที่เกิดขึ้นกับตนเองและ ครอบครัว โดยใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาพถ่าย สื่อบัตร ทะเบียน ใช้คำบอก ช่วงเวลาแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ครอบครัว หรือในชีวิตตนเอง เช่น เดือนที่ แล้วเกิดอะไรขึ้นกับตัวเราหรือครอบครัว ใช้เส้นเวลา (Time Line) ลำดับเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นได้	8	14
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	5
2	ชุมชนของ เรา	ส 4.2 ป.2/1 ส 4.2 ป.2/2		✓ ✓	ชุมชนของเรา วิธีการสืบค้นข้อมูลอย่างง่าย ๆ เช่น การสอบถามพ่อแม่ ผู้รู้ในชุมชน วิถี ชีวิตของคนในชุมชน เช่น การประกอบ อาชีพ การแต่งกาย การสื่อสาร ประเพณีใน ชุมชนจากอดีตถึงปัจจุบัน สาเหตุของการ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน การ เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชนทางด้าน ต่าง ๆ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่มี ต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน สามารถถ่ายทอด ความเข้าใจและเรียบเรียงกระบวนการคิด ผ่านกระบวนการสื่อสารในรูปแบบการอ่าน การเขียน การพูด ได้ถูกต้องตามกลไกทาง ภาษา	9	16

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทบทวน/ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	15
รวมภาคเรียนที่ 1						20	50
3	บุคคล สำคัญ	ส 4.3 ป.2/1		✓	บุคคลสำคัญ บุคคลในท้องถิ่นที่ทำให้ คุณประโยชน์ต่อการสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและความมั่นคงของท้องถิ่น และประเทศชาติในอดีตที่ควรนำมาเป็น แบบอย่าง ผลงานของบุคคลในท้องถิ่น ที่น่าภาคภูมิใจ	9	16
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5
4	วัฒนธรรม น่ารู้ของ ไทยและ กลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 4.3 ป.2/2	✓		วัฒนธรรมประเพณีไทยและกลุ่ม ประเทศอาเซียน ที่มีต่อสังคมไทยและ สังคมอาเซียน คุณค่าของวัฒนธรรม และประเพณีไทยเรามีต่อสังคมไทย กลุ่มประเทศอาเซียน ภูมิปัญญาของ คนไทยในท้องถิ่น โดยปฏิบัติตาม มารยาททางสังคมทั้งการอ่าน การ เขียน การฟัง การดูและการพูด เพื่อ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	8	14
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 2						2	15
รวมภาคเรียนที่ 2						20	50
รวม 2 ภาคเรียน						40	100

หมายเหตุ : อัตราส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับการสอบ 70 : 30

(ใช้คะแนนเต็มภาคเรียนละ 50 คะแนน นำคะแนน 2 ภาคเรียนมารวมกันเป็นคะแนนเต็ม 100 คะแนน)

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์
รหัสวิชา ส 13102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดต้องรู้	ตัวชี้วัดควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนักคะแนน
1	การใช้ศักราชตามปฏิทินไทยและปฏิทินสากลในกลุ่มประเทศอาเซียน	ส 4.1ป.3/1	✓		การใช้ศักราชตามปฏิทินไทยและปฏิทินสากลที่มาของศักราชที่ปรากฏในปฏิทิน เช่น พุทธศักราช คริสต์ศักราช และฮิจเราะห์ศักราชและการใช้ปฏิทินในกลุ่มประเทศอาเซียน จำนวน 10 ประเทศ สามารถเปรียบเทียบ ค.ศ. เป็น พ.ศ.หรือ ค.ศ. เป็น พ.ศ. ตัวอย่างการเทียบศักราชในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เช่น ปีเกิดของนักเรียน และเหตุการณ์สำคัญในประเทศรวมถึงกลุ่มประเทศอาเซียนสามารถเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา	4	7
2	เหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชน	ส 4.1 ป.3/2		✓	เหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชน วิธีการสืบค้นเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนและชุมชนโดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เส้นเวลา(Time line)การใช้เหตุผลในการตัดสินใจ การกำหนดชื่อเรื่อง การเขียนความเรียงสามารถเข้าใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลา ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเข้าใจเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน	5	9
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	5

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
3	การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิต และวัฒนธรรมของชุมชน	ส 4.2 ป3/1 ส 4.2 ป3/2 ส 4.2 ป3/3		✓ ✓ ✓	การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของชุมชนซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยทางภูมิศาสตร์และปัจจัยทางสังคม เช่น ความเจริญทางเทคโนโลยี การคมนาคม ความปลอดภัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของชุมชน รวมทั้งเข้าใจปัจจัยทางภูมิศาสตร์ และปัจจัยทางสังคม ชนบทชนนิยม ประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชน ใกล้เคียงที่มีความเหมือนและความแตกต่างกับชุมชนของตนเอง โดยปฏิบัติตามมารยาททางสังคม ทั้งการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม	8	14
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 1						2	15
รวมภาคเรียนที่ 1						20	50
4	การสถาปนาอาณาจักรไทย	ส 4.3 ป3/1	✓		การสถาปนาอาณาจักรไทย พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขป ของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และรัตนโกสินทร์ ตามลำดับ เข้าใจเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยและสามารถอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข	9	16
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	5
5	บุคคลสำคัญของไทย	ส 4.3 ป3/2 ส 4.3 ป3/3	✓ ✓		บุคคลสำคัญของไทย พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	8	14

					พระบรมราชินีนาถ โดยสังเขป วีรกรรม ของบรรพบุรุษไทยที่มีส่วนปกป้องชาติ เช่น ท้าวเทพกษัตรี ท้าวศรีสุนทร ชาวบ้านบางระจัน พระยาพิชัยดาบหัก สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระ พระเจ้าตากสินมหาราช ประเพณี ปฏิบัติตนโดยนำแนวทางการดำเนิน ชีวิตของพระมหากษัตริย์ไทยมาปรับใช้ และมีความเคารพเทิดทูนสถาบัน พระมหากษัตริย์ไทย		
ทบทวน/ทดสอบภาคเรียนที่ 2						2	15
รวมภาคเรียนที่ 2						20	50
รวม 2 ภาคเรียน						40	100

หมายเหตุ : อัตราส่วนคะแนนระหว่างเรียนกับการสอบ 70 : 30

(ใช้คะแนนเต็มภาคเรียนละ 50 คะแนน นำคะแนน 2 ภาคเรียนมารวมกันเป็นคะแนนเต็ม 100 คะแนน)

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส 14102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	เวลากับ ประวัติ ศาสตร์	ส 4.1 ป.4/1 ป.4/2		✓ ✓	ความหมายและช่วงเวลาของ ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ เพื่อทำความเข้าใจ ช่วงเวลาในเอกสาร เช่น หนังสือพิมพ์ เกณฑ์การแบ่งยุคสมัย ในการศึกษาประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็น ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุค ประวัติศาสตร์ ยุคสมัยที่ใช้ใน การศึกษาประวัติศาสตร์ไทย สมัยก่อนสมัยสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัย รัตนโกสินทร์ สามารถนำความรู้ที่ ได้รับมาเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ในช่วงเวลาของยุค สมัยต่าง ๆ ได้ สามารถนำความรู้ที่ ได้รับมาเขียนลำดับขั้นตอนแล้ว นำมาจัดทำโครงงานโดยใช้ทักษะ กระบวนการคิด การหาเหตุผล และ นำเสนอให้เข้าใจ ศึกษาค้นคว้าการ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ความสัมพันธ์ระหว่างคน ความ หลากหลายในวัฒนธรรมของยุคสมัย ต่าง ๆ เช่น ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ยุคสมัยที่ใช้ใน การศึกษาประวัติศาสตร์ไทย สมัยก่อนสมัยสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัย รัตนโกสินทร์	4	14

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
2	ประวัติศาสตร์ใน ท้องถิ่น	ส 4.1 ป.4/3		✓	ประเภทของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แบ่งเป็นหลักฐานขั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง ตัวอย่างหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่นของตน การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่น เป็นหลักฐานขั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาเรียบเรียงความคิดเพื่อเขียน จำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้อย่างคล่องแคล่ว คิดอย่างมีแบบแผนใช้เหตุผลเพื่อนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็นถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ ถ่ายทอดในรูปแบบต่าง ๆ ศึกษาค้นคว้าภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ศิลปะ ศาสนา ความเป็นมาของท้องถิ่นของตน การจำแนกหลักฐานของท้องถิ่นเป็นหลักฐานขั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง	5	18
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	10
3	หลักฐานบอกความเป็นมาของ ไทยและ กลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 4.2 ป.4/1 ป.4/2		✓ ✓	พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป หลักฐานการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ ในดินแดนไทยโดยสังเขป นำความรู้เรื่องพัฒนาการของมนุษย์ การตั้งหลักแหล่งมาเขียนรายงานได้	8	28

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	30
รวมภาคเรียนที่ 1						20	100
4	สุโขทัยราชธานี	ส 4.3 ป.4/1 ป.4/2	✓ ✓		การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยโดย สังเขป พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ทางด้านการเมือง การปกครอง และ เศรษฐกิจโดยสังเขป ประวัติและผลงาน ของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย พ่อขุนศรี อินทราทิตย์ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหาธรรมราชาที่ 1 (พญาลิไท) สามารถนำความรู้เกี่ยวกับอาณาจักร สุโขทัยมาเขียนรายงานถูกต้องตาม หลักเกณฑ์การเขียนรายงานและหลัก ภาษาไทย นักเรียนเขียนอธิบายเรื่องที่ กำหนดโดยใช้ความคิดอย่างมีแบบแผน สามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจตั้ง หัวข้อเพื่อเขียนแล้วออกมานำเสนอ การใช้สิทธิมนุษยชนในการประกอบ อาชีพ เช่น การค้าขายในสมัย สุโขทัย โดยวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ ข้อมูลข่าวสาร ของลักษณะของบุคคล แห่งการเรียนรู้แต่ละยุคสมัยซึ่งใน ช่วงเวลาต่าง ๆ เพื่อนำมาจัดทำ โครงการ	9	32
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						1	10

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	มรดกจาก สุโขทัย	ส 4.3 ป.4/3	✓		ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย ภาษาไทย ศิลปกรรมสุโขทัยที่ได้รับการยกย่อง เป็นมรดกโลก (เครื่องสังคโลก) คุณค่า ของภูมิปัญญาไทยที่สืบทอดถึงปัจจุบันที่ นำภาคภูมิใจและควรค่าแก่การอนุรักษ์ เขียนรายงานบรรยายภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัย ภาษาไทย ศิลปกรรม สุโขทัย ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การ เขียนรายงานและหลักภาษาไทย สามารถใช้ความรู้ที่เรียนมาในเรื่องภูมิ ปัญญาไทย วิเคราะห์ โดยเขียน วิเคราะห์ให้เหตุผล ความเหมาะสม อธิบายคุณค่าความขัดแย้งนำไปสู่ ความคิดสร้างสรรค์ในสังคม ซึ่งนำมาสู่ ภูมิปัญญาไทยซึ่งเป็นมรดกสุโขทัย	8	28
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						2	30
รวมภาคเรียนที่ 2						20	100
รวมทั้งสิ้นตลอดปี						40	100

หมายเหตุ : อัตราส่วนของคะแนนระหว่างเรียนกับปลายภาคเรียน 70:30

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส 15102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	หน่วยที่ 1 ตามรอย ประวัติศาสตร์	ส 4.1 ป.5/1, ป.5/2 ป.5/3		✓ ✓ ✓	ในแต่ละท้องถิ่นจะมีร่องรอยของ ผู้คนในอดีตที่เรียกว่า “หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์” ให้เราได้ศึกษา ประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ท้องถิ่นบางแห่งมีหลักฐานคือ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ซึ่งวิธีการ ที่จะสืบค้นจากหลักฐานต่าง ๆ เหล่านี้มีหลายวิธี เช่น สอบถาม ศึกษาจากสถานที่ ศึกษาจากเอกสาร ต่าง ๆ สิ่งที่เราสืบค้นได้นี้เรียกว่าข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ได้จากหลักฐานจะ ประกอบด้วยความจริงกับข้อเท็จจริง ผสมผสานกันอยู่ และในสมัยปัจจุบัน นี้เป็นโลกของข้อมูลข่าวสาร นักเรียน ควรแสวงหาความรู้ ทักษะ สร้างความรู้ ความเข้าใจ เป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ มีความรู้พัฒนาทักษะ กระบวนการคิด วิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสาร ต้องรู้จักวิธีการตรวจสอบ ข้อมูลแยกแยะข้อเท็จและข้อจริงใน ข้อเท็จจริงให้ได้ จึงจะพบความจริง ในประวัติศาสตร์	5	18

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
2	หน่วยที่ 2 ไทยกับ อารยธรรม ต่างชาติใน กลุ่ม ประเทศ อาเซียน	ส 4.2 ป.5/1, ป.5/2	✓ ✓		สังคมไทยในปัจจุบันมีการรับวัฒนธรรม ต่างชาติเข้ามาค่อนข้างมาก ซึ่งนับว่า วัฒนธรรมของต่างชาติมีอิทธิพลต่อ สังคมไทยมากพอสมควร ซึ่งนักเรียน ควรมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมของ ต่างชาติที่มีอยู่ในสังคมไทย ว่ามี ผลกระทบอย่างไรกับสังคมไทย การศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของ วัฒนธรรมต่างชาติที่มีต่อสังคมไทยใน ปัจจุบัน ทำให้เราเข้าใจวัฒนธรรม ต่างชาติ ยอมรับความแตกต่างของคน ในสังคม ทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และรู้จัก นำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของเราได้ อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมประเพณี ของไทยและของกลุ่มประเทศอาเซียน	4	14
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	10
3	หน่วยที่ 3 อยุธยากรุง เก่า	ส 4.3 ป.5/1, ป.5/2	✓ ✓		การศึกษา การสถาปนาอาณาจักร อยุธยา ปัจจัยที่ส่งเสริมความ เจริญรุ่งเรือง และพัฒนาการด้าน การเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมสมัยอยุธยา ทำให้เรามี ความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราว ของราชธานีของไทยในอดีต เป็นผู้ เสาะแสวงหาความรู้ ทักษะ สร้าง ความรู้ความเข้าใจ เป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้	3	10
4	หน่วยที่ 4 คนดีศรี อยุธยา	ส 4.3 ป.5/3	✓		การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และผลงาน ของบุคคลสำคัญในสมัยอยุธยา ทำให้ เราเกิดความรักชาติและภาคภูมิใจใน บรรพบุรุษของเรา ซึ่งแสดงวีรกรรมใน ด้านการเสียสละเพื่อชาติบ้านเมือง และการสร้างความก้าวหน้าแก่ชาติ บ้านเมือง และการสร้างความก้าวหน้า แก่ชาติบ้านเมือง เป็นแบบอย่างที่ดีที่ คนรุ่นหลังควรปฏิบัติตาม	5	18

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	30
รวมภาคเรียนที่ 1						20	100
5	หน่วยที่ 5 เพชร แห่งกรุง ศรี	ส 4.3 ป.5/4	✓		การเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยใน สมัยอยุธยา เสาะแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในสมัยอยุธยา เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทำให้เราได้ รับรู้ถึงภูมิปัญญาต่าง ๆ และเห็นคุณค่า ของภูมิปัญญาไทย นำเสนอเรื่องราว ของภูมิปัญญาไทยสมัยอยุธยาให้สังคม รับรู้ได้	4	14
6	หน่วยที่ 6 ธนบุรี ราชธานี ไทย	ส 4.3 ป.5/1	✓		การศึกษาการสถาปนาอาณาจักร ธนบุรี การกอบกู้เอกราช พัฒนาการ ของอาณาจักรธนบุรีในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ ทำให้เรามี ความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราว ของราชธานีของไทยในอดีต เป็นผู้ เสาะแสวงหาความรู้ ทักษะ สร้าง ความรู้ความเข้าใจ เป็นบุคคลแห่ง การเรียนรู้	5	18
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	10
7	หน่วยที่ 7 ราชา แห่งกรุง ธนบุรี	ส 4.3 ป.5/1	✓		การเรียนรู้พระราชประวัติ และ ผลงานของบุคคลสำคัญในสมัยธนบุรี ทำให้เราเกิดความรักชาติ และ ภาคภูมิใจในบรรพบุรุษของเรา ซึ่ง แสดงวีรกรรมในด้านการเสียสละเพื่อ ชาติบ้านเมืองและการสร้าง ความก้าวหน้าแก่ชาติบ้านเมือง เป็น แบบอย่างที่ดีที่คนรุ่นหลังควรปฏิบัติ ตาม	4	14

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
8	หน่วยที่ 8 มรดก แห่งกรุง ธนบุรี	ส 4.3 ป.5/4	✓		การเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยใน สมัยธนบุรี เสาะแสวงหาความรู้ เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยในสมัยธนบุรี เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทำให้เรา ได้รับรู้ถึงภูมิปัญญาต่าง ๆ และเห็น คุณค่าของภูมิปัญญาไทย นำเสนอ เรื่องราวของภูมิปัญญาไทยสมัย ธนบุรีให้สังคมรับรู้ได้	4	14
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						2	30
รวมภาคเรียนที่ 2						20	100
รวมทั้งสิ้นตลอดปี						40	100

*หมายเหตุ : อัตราส่วนของคะแนนระหว่างเรียนกับปลายภาคเรียน 70:30

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์
รหัสวิชา ส 16102 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
1	สืบค้น เรื่องราว	ส 4.1 ป.6/1 ป.6/2	✓	✓	การศึกษาวិธีการทางประวัติศาสตร์ ให้เข้าใจทำให้สามารถนำวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวใน ท้องถิ่นและยกตัวอย่างหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมกับนักเรียน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ กระบวนการทางประวัติศาสตร์ทำให้ สรุปข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทั้งความ จริง และข้อเท็จจริง สามารถนำเสนอ ข้อมูลที่ได้จากหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการต่างๆ ให้ ผู้อื่นรับรู้ได้และนำไปปรับใช้เพื่อให้ สังคมสงบสุข	4	15
2	ประเทศ เพื่อนบ้าน	ส 4.2 ป.6/1	✓		การศึกษา การใช้แผนที่แสดงที่ตั้ง และอาณาเขตของประเทศต่างๆใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทำ ให้รู้สภาพสังคม เศรษฐกิจและ การเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของ ไทยโดยสังเขป รวมถึงตัวอย่างความ เหมือนและความต่างระหว่างไทยกับ ประเทศเพื่อนบ้านในด้านภาษา ศาสนา การปกครอง สามารถนำเสนอข้อมูล ที่ได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับรู้ได้ และนำไปปรับใช้เพื่อให้สังคมสงบสุข	5	17

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 1						1	10
3	ความสัมพันธ์ของ กลุ่ม อาเซียน	ส 4.2 ป.6/2	✓		ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกกลุ่ม อาเซียน ดังนั้นเราควรรู้ความเป็นมา ของกลุ่มอาเซียน เกี่ยวกับสมาชิก อาเซียน ในปัจจุบัน และความสัมพันธ์ ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจและ สังคมในปัจจุบันโดยสังเขป ศึกษา ค้นคว้าเรียบเรียงข้อมูลจากแหล่ง เรียนรู้ต่าง ๆ และนำเสนอให้ผู้อื่นรับรู้ เรื่องราวของกลุ่มอาเซียน โดยการ เสาะแสวงหาความรู้ให้ทันสมัย ทัน เหตุการณ์ และนำไปปรับใช้เพื่อให้ สังคมสงบสุข	8	28
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 1						2	30
รวมภาคเรียนที่ 1						20	100
4	กรุง รัตนโกสิน ทร์	ส 4.3 ป.6/1 ป.6/2	✓	✓	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬา โลกมหาราช ทรงสถาปนาอาณาจักร รัตนโกสินทร์ขึ้นเป็น ราชธานี เราควรศึกษาความสำคัญ ของการสถาปนาอาณาจักร รัตนโกสินทร์ว่ามีความเป็นมาอย่างไร และมีปัจจัยหลายด้านที่ส่งเสริม ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและ การปกครองของไทยในสมัย รัตนโกสินทร์ พัฒนาการของไทย สมัยรัตนโกสินทร์ตามช่วงเวลาต่างๆ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สมัยปฏิรูป สมัยประชาธิปไตย โดยการเสาะ แสวงหาความรู้ให้ทันสมัย ทัน เหตุการณ์ และนำไปปรับใช้เพื่อให้ สังคมสงบสุข	9	31
ทดสอบกลางภาคเรียนที่ 2						1	10

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด ต้องรู้	ตัวชี้วัด ควรรู้	สาระสำคัญ	เวลา ชั่วโมง	น้ำหนัก คะแนน
5	สิ่งล้ำค่า แห่ง รัตนโกสิน ทร์	ส 4.3 ป.6/3 ป.6/4	✓ ✓		สมัยรัตนโกสินทร์ มีความเจริญ เท่าเทียม นานา อารยประเทศ ซึ่งความเจริญต่างๆ ก็ เกิดจากความสามารถของบุคคล สำคัญทางด้านต่าง ๆ ในสมัย รัตนโกสินทร์ ได้แก่พระบาทสมเด็จพระ พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิง หนาท พระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ภูมิปัญญา ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นสิ่งทรงคุณค่าควรค่าแก่การอนุรักษ์ ทั้งด้าน ศิลปกรรมวรรณกรรม สามารถนำเสนอข้อมูลที่ได้จาก หลักฐานทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการ ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นรับรู้ได้ และนำไปปรับใช้ เพื่อให้สังคมสงบสุข	8	29
ทดสอบปลายภาคเรียนที่ 2						2	30
รวมภาคเรียนที่ 2						20	100
รวมทั้งสิ้นตลอดปี						40	100

*หมายเหตุ : อัตราส่วนของคะแนนระหว่างเรียนกับปลายภาคเรียน 70:30

ส่วนที่ 5
การจัดการเรียนรู้และการวัด
และประเมินผล

ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนรู้และการวัดและประเมินผล

การจัดการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต้องจัดให้เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของ ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดการเรียนรู้ของตนเอง พัฒนาและขยายความคิดของตนเองจากความรู้ที่ได้เรียน ผู้เรียนต้องได้เรียนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทั้งใน ส่วนกว้างและลึก และจัดในทุกภาคและชั้นปี

หลักการเรียนการสอนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. จัดการเรียนการสอนที่มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญ ๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียน เป็นแนวคิด ความรู้ ที่คงทน ยั่งยืน มากกว่าที่จะศึกษาในสิ่งที่เป็นเรื่องหรือข้อเท็จจริงที่มากมายกระจัดกระจายแต่ไม่เป็นแก่นสาร ด้วยการจัดกิจกรรมที่มีความหมายต่อผู้เรียน และด้วยการประเมินผลที่ทำให้ผู้เรียนต้องใส่ใจในสิ่งที่เรียน เพื่อแสดงให้เห็นว่าเขาได้เรียนรู้และสามารถทำอะไรได้บ้าง
2. จัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ การบูรณาการตั้งแต่หลักสูตร หัวข้อที่จะเรียนโดยเชื่อมโยงเหตุการณ์ พัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกัน บูรณาการความรู้ ทักษะค่านิยมและจริยธรรมลงสู่การปฏิบัติจริงด้วยการใช้แหล่งความรู้ สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ และสัมพันธ์กับวิชาต่าง ๆ
3. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ค่านิยม จริยธรรม จัดหัวข้อหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อน ค่านิยม จริยธรรม ปทัสถานในสังคม การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ช่วยผู้เรียนให้ได้คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ยอมรับและเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม
4. จัดการเรียนการสอนที่ท้าทาย คาดหวังให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ผู้เรียนใช้วิธีการสืบเสาะจัดการกับการเรียนรู้ของตนเอง
5. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิด ตัดสินใจสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการตัวเองได้ มีวินัยในตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตจริง

ขอบข่ายและลำดับประสบการณ์การเรียนรู้

ในการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คณะกรรมการสถานศึกษาที่มีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในธรรมชาติของขอบข่ายและการจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ (Scope and Sequence) เพื่อให้การจัดสาระที่จะเรียนและกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นลำดับตามกระบวนการเรียนรู้และธรรมชาติของกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่ต้องจัดทำด้วยความรอบคอบ เพราะสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ในระดับช่วงชั้นนี้จะต้องเน้นการช่วยเหลือให้ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการที่จะทำให้เขาเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบในอันที่จะรักษาค่านิยมประชาธิปไตยที่หลอมรวมความเป็นชาติเอาไว้ได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับประถมศึกษาต้องเน้นผู้เรียนได้เรียนรู้ว่าพวกเขามีหน้าที่อย่างไร เน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาและใช้ทักษะ กระบวนการ และข้อมูลต่าง ๆ ในโลกของเขาและในสังคม

ตลอดระยะเวลา 12 ปี ที่เรียน ผู้เรียนต้องเรียนทุกสาระหลักทั้ง 5 สาระในทุกชั้นปี สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 การลำดับประสบการณ์การเรียนรู้จะเริ่มจากการให้ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่เขาค้นเคย ได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตัวของเขาเองและผู้คนที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขา ตลอดจนสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นที่เขาอยู่อาศัยแล้วเชื่อมโยงประสบการณ์ขยายไปสู่โลกกว้าง มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาเรื่องความรับผิดชอบ การร่วมมือกันและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่าง ๆ เพราะผู้เรียนในวัยนี้เป็นวันที่ไม่อยู่นิ่ง ชอบสำรวจ จึงควรให้เขามีส่วนร่วมในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้ตัดสินใจเรื่องที่เกิดขึ้นในสังคม ได้พัฒนาทักษะการอยู่ร่วมกันกับผู้เรียน ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของห้องเรียน ได้ฝึกหัดการตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ และพัฒนาความเป็นพลเมืองดี

การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ควรจะต้องเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และเปรียบเทียบกับผู้อื่น ครอบครัว โรงเรียนและชุมชนอื่นในประเทศและในโลกพร้อม ๆ กันไปด้วย ในลักษณะของการบูรณาการแนวคิดทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากการบูรณาการแม้ว่าเด็กเล็ก ๆ จะยังมีความเข้าใจเรื่องการลำดับเวลาไม่ค่อยดีนัก แต่ก็สิ่งสำคัญที่ควรจะต้องเริ่มตั้งแต่วัยนี้ให้ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเรื่องปัจจุบันและอดีต ในขณะที่เขาศึกษาประวัติความเป็นมาของครอบครัว ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชุมชน และวันสำคัญต่าง ๆ

นอกจากนั้นการบูรณาการแนวคิดทางภูมิศาสตร์ ความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจการทำ ความเข้าใจในบรรทัดฐาน ค่านิยมประชาธิปไตย คุณธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ และจริยธรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการความยุติธรรม ความเสมอภาค ความรับผิดชอบ เสรีภาพ บุรณภาพ ความรักชาติ ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความเมตตา กรุณา เรื่องของอำนาจ ลัทธิอำนาจและกฎหมายเหล่านี้ เป็นต้น เป็นสาระและประสบการณ์ที่สำคัญของหลักสูตรในช่วงชั้นที่ 1 นี้ด้วย

โดยสรุปกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในช่วงนี้ควรมีลักษณะดังนี้

- มีลักษณะบูรณาการ โดยนำประเด็นแนวคิดทางสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมทั้ง 5 สาระมาบูรณาการในการเรียน
- ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์รอบ ๆ ตัว ตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน เพื่อนบ้าน และชุมชนในสังคมอื่นทั้งในระดับประเทศและโลก
- ควรพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องกาลเวลา อดีต ปัจจุบัน ในขณะที่ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ทั้งในบริบทตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เพื่อนบ้าน และชุมชน เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำ ความเข้าใจเรื่องสถานที่และเวลาในชั้นที่สูงขึ้น

กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4– 6 ผู้เรียนควรจะได้ศึกษาเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคที่อยู่อาศัยในประเทศไทยกับของภูมิภาคอื่นในโลก การศึกษาเช่นนี้จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาแนวคิด

เรื่องภูมิภาค เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาคซีกโลกตะวันออกและซีกโลกตะวันตกเมื่อได้เรียนในช่วงชั้นสูงขึ้นต่อไป

การศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในปีแรกของช่วงชั้นนี้อาจเริ่มตั้งแต่การศึกษาเรื่องราวของจังหวัดและภาคของตน ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรม การเมืองการปกครองและสภาพเศรษฐกิจ ส่วนอีก 2 ปีถัดไป คือ ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จะเน้นการศึกษาความเป็นประเทศไทยให้มากขึ้น รวมทั้งประเทศเพื่อนบ้านของไทย ซึ่งไม่จำเป็นต้องศึกษาทุกประเทศอาจเลือกเป็นกรณีศึกษาเพื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทย

ในการศึกษาประเทศอื่นในภูมิภาคต่าง ๆ ผู้เรียนจะได้พัฒนาความเข้าใจศาสนา สังคม วัฒนธรรม และค่านิยม จริยธรรม ที่ผู้คนในประเทศนั้น ๆ ยึดถืออยู่ รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจการเมือง การปกครอง ตลอดจนประวัติศาสตร์ของประเทศเหล่านั้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจว่าสภาพสังคมในที่ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาอย่างไร มนุษย์มีส่วนร่วมต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้อย่างไร สภาพสังคมพัฒนามาสู่ปัจจุบันอย่างไร และแนวโน้มจะเป็นอย่างไรในอนาคต

ขณะที่ศึกษาเรื่องราวของจังหวัด ภาค ประเทศไทย ประเทศใกล้เคียงและภูมิภาคอื่นในโลก ในลักษณะกรณีศึกษา ควรให้ผู้เรียนได้สำรวจแนวคิดต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์ประเด็นคำถามเพื่อการเรียนรู้ในช่วงชั้นนี้ได้แก่

- ผู้คนในสังคมนั้นเป็นอย่างไร มีค่านิยม จริยธรรมและความเชื่ออย่างไร (มานุษยวิทยา จิตวิทยา สังคมวิทยา ศาสนา และจริยธรรม)
- สภาพแวดล้อมที่ผู้คนในสังคมนั้นอาศัยอยู่เป็นอย่างไร (ภูมิศาสตร์)
- สังคมนั้นมีการจัดระเบียบทางสังคมอย่างไร (การเมืองการปกครอง)
- ผู้คนเหล่านั้นดำเนินชีวิตกันอย่างไรในสังคมนั้น (เศรษฐศาสตร์)
- สังคมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรจากอดีตสู่ปัจจุบัน (ประวัติศาสตร์)

กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)

เป็นการขยายประสบการณ์ต่อเนื่องมาจากชั้นประถมศึกษา เมื่อผู้เรียนเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขาควรได้ศึกษาความเป็นไปในโลกเรียบร้อยแล้ว ในลักษณะการศึกษาภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก และยังคงจะต้องเป็นการศึกษาในลักษณะบูรณาการเช่นกัน นอกจากนี้ผู้เรียนควรจะได้สำรวจในสิ่งที่เขาสนใจการเรียนวิชาเลือกต่างที่สถานศึกษาจัดไว้ให้

การเรียนในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษา ช่วงชั้นนี้ มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณ จึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาหลากหลายมุมมองที่เกิดขึ้นในสังคม

ประสบการณ์การเรียนรู้จากระดับประถมศึกษายังคงขยายต่อเนื่องมาในระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนคงต้องได้เรียนเรื่องราวความเป็นไปในโลกจากการศึกษาประเทศของตนเอง เปรียบเทียบกับการศึกษาความเป็นไปในของประเทศต่าง ๆ ในซีกโลกตะวันออก เพื่อพัฒนาแนวคิดเรื่องการอยู่ร่วมโลกเดียวกันที่ต้องพึ่งพากัน

นอกจากซีกโลกตะวันออกแล้ว ผู้เรียนควรได้ขยายประสบการณ์ต่อไปยังซีกโลกตะวันตกเพื่อเปรียบเทียบประเทศไทยกับซีกโลกตะวันออก การศึกษาภูมิภาคในโลกช่วงชั้นนี้พร้อม ๆ กับการศึกษาประเทศไทย ได้แก่ การศึกษาภูมิภาคในเอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้

ทั้งในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ค่านิยม ศาสนาและจริยธรรม ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และสร้างมุมมองในอนาคตด้วยประเด็นคำถามเพื่อการเรียนรู้ในช่วงชั้นนี้ยังคงเช่นเดียวกับการเรียนในช่วงชั้นที่ 2 นั่นคือ

- ผู้คนในสังคมนั้นเป็นใคร พวกเขายึดมั่นในศาสนา จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่ออะไรบ้าง (มานุษยวิทยา จิตวิทยา สังคมวิทยา ศาสนาและจริยธรรม)
- สังคมนั้นมีการจัดระเบียบทางสังคมอย่างไร (การเมือง การปกครอง)
- ผู้คนในสังคมนั้นดำเนินชีวิตกันอย่างไร (เศรษฐศาสตร์)
- สังคมนั้นมีพัฒนาการการเปลี่ยนแปลงเป็นมาอย่างไร (ประวัติศาสตร์)
- สภาพแวดล้อมที่เขาอาศัยอยู่เป็นอย่างไร (ภูมิศาสตร์)

การวัดผลประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม นอกจากจะใช้เป็นทิศทางในการจัดทำ หลักสูตรและจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามมาตรฐานแล้ว ยังใช้เป็นกรอบในการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความสามารถและมีความสำเร็จทางการเรียนในระดับใด เพื่อนำผลมาใช้ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการ พัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในระดับชั้น ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับชาติ รวมทั้งรับการประเมินจาก ภายนอกด้วย

เนื่องจากการเรียนรู้ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการคุณธรรม และค่านิยมที่ดีงาม มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติแสวงหาความรู้ มีการ ทำโครงการ / โครงการ เป็นผู้ผลิตผลงาน รวมทั้งมีการทำงานกลุ่ม และการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (portfolio) ด้วยดังนั้น การวัดประเมินผลการเรียนรู้ดังกล่าว จะเน้นการประเมินผลจากสภาพจริง (authentic assessment) อันเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการค้นหาความสามารถที่แท้จริง ของผู้เรียน รวมทั้งสามารถประเมินคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน อันเป็นแนวทางที่พัฒนา ผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ เพื่อบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด การวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่ หลากหลายที่สอดคล้อง เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ ผสมผสานไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการประเมินจะ ครอบคลุมความรู้ ทักษะ ความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมงาน สะท้อนการสั่งสมการเรียนรู้ของผู้เรียนมาอย่างต่อเนื่อง การวัดและประเมินผลจะต้องกระทำในหลาย บริบทอันได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน รวมทั้งผู้ปกครอง จะมีส่วนร่วมในการประเมินและแสดงความคิดเห็น

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

ในการวัดและประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เน้นความสามารถและคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียน จะต้องใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น

1. การทดสอบ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้ ความคิด ความก้าวหน้าในสาระการเรียนรู้ มีเครื่องมือวัดหลายแบบ เช่น แบบเลือกตอบ แบบเขียนตอบ บรรยายความ แบบเติมคำสั้น ๆ แบบถูกผิด แบบจับคู่ เป็นต้น
2. การสังเกต เป็นการประเมินพฤติกรรม อารมณ์ การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ความสัมพันธ์ในระหว่างทำงานกลุ่ม ความร่วมมือในการทำงาน การวางแผน ความอดทน วิธีการแก้ปัญหา ความคล่องแคล่วในการทำงาน การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในระหว่างการเรียนรู้การสอนและการทำกิจกรรมต่าง ๆ การสังเกตนั้นครูผู้สอนสามารถทำได้ตลอดเวลา ซึ่งอาจจะมีการสังเกตอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดเวลาและบุคคลที่จะสังเกตหรือการสังเกตอย่างไม่เป็นทางการซึ่งเป็นการสังเกตโดยทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจง โดยครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือประกอบการสังเกต โดยการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบของสิ่งที่สังเกต กำหนดเกณฑ์และร่องรอยที่จะใช้เป็นแนวทางในการสังเกตด้วย แล้วจัดทำเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) แบบประมาณค่า (rating scale)
3. การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาซักถามพูดคุยเพื่อค้นหาข้อมูลที่ไม่อาจพบเห็นอย่างชัดเจนในสิ่งที่ นักเรียนประพฤติปฏิบัติในการทำงานโครงการ / โครงการ การทำงานกลุ่ม กิจกรรมประจำวัน ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์อาจเป็นตัวผู้เรียนเอง เพื่อนร่วมงาน รวมทั้งผู้ปกครองนักเรียนด้วย การสัมภาษณ์อาจทำอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดวัน เวลา และเรื่องที่สัมภาษณ์อย่างแน่นอน และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นการพูดคุยไม่เฉพาะเจาะจง ซึ่งจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและได้ข้อมูลที่ชัดเจนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยครูผู้สอนจะตั้งข้อคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อจะได้พูดคุยได้ตรงประเด็น
4. การประเมินภาคปฏิบัติ เป็นการประเมินการกระทำ การปฏิบัติงานเพื่อประเมินการสร้างผลงานชิ้นงาน ให้สำเร็จ การสาธิต การแสดงออกถึงทักษะและความสามารถที่ผู้เรียนให้ปรากฏในงานที่ตนสร้างขึ้น การประเมินภาคปฏิบัติจะต้องจัดทำเครื่องมือประเมินโดยครูผู้สอนจัดทำประเด็นการประเมิน และองค์ประกอบการประเมิน และจัดทำเครื่องมือประกอบการประเมินด้วย เช่น scoring rubric , rating scale และ checklist เป็นต้น
5. scoring rubric เป็นการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบและประเด็นที่จะประเมิน เพื่ออธิบายลักษณะของคุณภาพของงานหรือการกระทำเป็นระดับคุณภาพหรือปริมาณ หรือระดับความสามารถเพื่อเป็นแนวทางในการประเมิน และเป็นข้อมูลสำคัญแก่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้สนใจอื่น ๆ ได้ทราบว่าผู้เรียนรู้อะไร ทำได้มากเพียงใด มีคุณภาพผลงานเป็นอย่างไร โดยผู้ประเมินอาจจะให้คะแนนเป็นภาพรวม หรือจำแนกองค์ประกอบก็ได้
6. การประเมินแฟ้มสะสมงาน (portfolio assessment) เป็นการประเมินความสามารถในการผลิตผลงานการบูรณาการความรู้ ประสบการณ์ ความพยายาม ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนที่เกิดจากการสะสม รวบรวมผลงาน การคัดเลือกผลงาน การสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงาน รวมทั้งการประเมินผลงาน การประเมินแฟ้มสะสมผลงานจะประเมินการจัดการ ความคิดสร้างสรรค์ หลักฐานแสดงความรู้ความสามารถในผลงานอันแสดงถึงคุณสมบัติ คักยภาพของผู้เรียนในสาระการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้

ที่ผ่านมาสื่อการเรียนรู้ที่สำคัญของการเรียนการสอนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม คือ หนังสือเรียนและแบบฝึกหัด การเรียนกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ต้องมีชีวิตชีวา มีสีสันของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียนเครื่องมืออุปกรณ์การเรียนอาจมีตั้งแต่ของง่าย ๆ จำพวก กระดาษ ดินสอ ไปจนถึงอุปกรณ์การสื่อสารเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ บุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ นอกจากนั้น การให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ก็ถือเป็นสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญด้วย

ห้องเรียน ควรประกอบด้วย สื่อ อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ มีผนังห้องที่มีสีสันไว้จัดแสดงผลงานต่าง ๆ มีลูกโลก แผนที่ให้ผู้เรียนได้สัมผัสจัดต้องได้ มีแหล่งความรู้ เอกสารหลักฐานทั้งที่เป็นแหล่งปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ของจำลอง ภาพงานศิลปะ ดนตรี วรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา มีสื่อประกอบคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ซอฟต์แวร์เพื่อการสืบค้นข้อมูล และสื่อต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อให้เรียนรู้สิ่งที่เป็นสภาพที่เป็นจริง

สื่อการเรียนรู้บางอย่าง ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมกลับไปบ้านได้ เพื่อให้เขานำไปเรียน ศึกษา ร่วมกันกับคนในครอบครัว โดยถือว่าสมาชิกในครอบครัวก็เป็นแหล่งการเรียนรู้อีกแหล่งหนึ่ง

อภิธานศัพท์

กระบวนการวิทยาศาสตร์ (Inductive science)	เป็นวิธีการแสวงหาความจริง หรือคำตอบ จากการใช้ประสบการณ์ (การสัมผัสด้วย ตา หู จมูก ลิ้น กาย) ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อโยงความสัมพันธ์ของเหตุผลและผลที่ปรากฏในประสบการณ์นั้น และสรุปเป็นหลักหรืออธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวได้
การเมือง	ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจในการจัดระเบียบสังคม เพื่อประโยชน์และความสงบสุขของสังคม มีความสัมพันธ์ต่อกันโดยรวมทั้งหมดในส่วนของชีวิต ในพื้นที่หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ อำนาจชอบธรรม หรืออิทธิพลและมีความสามารถในการดำเนินการได้
ข้อมูล	สิ่งที่ได้รับรู้มาและยังไม่มีการจัดประมวลให้เป็นระบบ เมื่อจัดระบบแล้วเรียกว่า สารสนเทศ
การคิด ความคิดรวบยอด	การปรุงแต่งของจิตเมื่อรับรู้จากการสัมผัส การรวบยอด (abstraction) ของความคิด หรือความคิดที่กระเจ่าแง่งในคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนสามารถแยกสิ่งนั้นออกจากสิ่งอื่นได้ ความคิดกระเจ่าหนึ่งความคิดเป็นความคิดรวบยอดหนึ่งความคิดนั้นไม่ได้อ้างถึงสิ่งเฉพาะหรือเหตุการณ์เฉพาะ แต่ค่อนข้างเป็นการรวบรวมคุณลักษณะร่วมทั้งหมดเป็นรูปธรรมจากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาจากตัวอย่างหรือการสะสมประสบการณ์
ความคิดสร้างสรรค์	เป็นความคิดที่ก่อให้เกิดสิ่งใหม่ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ต้องมีความรู้ที่กระเจ่า แปรกใหม่ไปจากเดิม มีความยืดหยุ่นและเป็นประโยชน์
ค่านิยม	การกำหนดคุณค่าและพัฒนาจนเป็นบุคลิกภาพประจำตัว
คุณค่า	ลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความดี ความงาม ความดีเป็นคุณค่าของจริยธรรม ความงามเป็นคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ สิ่งที่ตอบสนองความต้องการได้เป็นสิ่งที่มีความค่า คุณค่าเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ คุณค่าเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเวลา และคุณค่ามักเปลี่ยนไปตามวิวัฒนาการของความเจริญ
จริยวัตร	ความประพฤติที่ปฏิบัติเป็นประจำ
จิต	ธาตุชนิดหนึ่งที่สามารถรู้ได้ สัมผัสได้ (ดู มโน วิญญาณ) ภาษาบาลี
เจริญปัญญา	การปฏิบัติเพื่อให้เกิดภาวะรู้ที่ชัดแจ้ง
ทักษะ	ความชำนาญที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝนหรือการกระทำซ้ำ
เทคโนโลยี	การนำหลักการและวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสร้างสรรค์วัสดุให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
บทบาท	การกระทำที่สังคมคาดหวังตามสถานภาพที่บุคคลครองอยู่

บรรทัดฐาน

ข้อตกลงของสังคมที่กำหนดให้สมาชิกประพฤติ ปฏิบัติ บางที่เรียก
ปทัสถาน สามารถใช้บรรทัดฐานของสังคม (social norms) เป็น
มาตรฐานความประพฤติในทางจริยธรรมได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น

- ก. วิธีประชา (folkways) ได้แก่ แบบแผนพฤติกรรมในชีวิตประจำวัน
ที่สังคมยอมรับ และได้ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมา มักเกี่ยวข้องกับ
เรื่องการดำเนินชีวิต และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมจะไม่มี
กฎเกณฑ์เคร่งครัดแน่นอนตายตัว
- ข. กฎศีลธรรม หรือจารีต (mores) เป็นมาตรฐานความประพฤติของ
สังคมที่มีการกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมที่เข้มข้น ในกรณีผู้ฝ่าฝืน
อาจมีการลงโทษ แม้ว่าในบางครั้งจะไม่มีลายเขียนไว้เป็นลาย
ลักษณ์อักษรก็ตาม เช่น การลวนลามสตรีในชนบทต้องลงโทษด้วย
การเสียผี
- ค. กฎหมาย (law) เป็นมาตรฐานความประพฤติที่รัฐกำหนดให้สมาชิก
ของรัฐพึงปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ และกำหนดวิธีการปฏิบัติ
การลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน

บริหารจัดการ
บูรณาการ
ประเพณี

กิจกรรมในการฝึกจิตให้มีความสูงชันกว่าเดิม เช่น สมาธิ
การนำความรู้ต่าง ๆ มาผสมผสานสัมพันธ์กันให้เป็นเรื่องเดียว
เป็นความประพฤติของคนหมู่หนึ่ง อยู่ในที่แห่งหนึ่ง ถือเป็นแบบแผนกัน
มาอย่างเดียวกันและสืบกันมานาน
ประเพณี คือ กิจกรรมที่มีรูปแบบของชุมชนหรือสังคมหนึ่งที่จัดขึ้นมาด้วย
จุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง และกำหนดการจัดกิจกรรมในช่วงเวลา
แน่นอนสม่ำเสมอ กิจกรรมที่เป็นประเพณี อาจมองได้อีกประการหนึ่งว่า
เป็นแบบแผนการปฏิบัติของกลุ่มเฉพาะหรือทางศาสนา

ประสบการณ์

ความเข้าใจในเหตุการณ์ วัตถุ ความคิด อารมณ์ สิ่งที่ได้รับรู้ เรียนรู้
ปฏิบัติมาจากการสัมผัสหรือทางจิต หรือกิจกรรม การปฏิบัติซึ่งทำให้
ความรู้หรือทักษะเพิ่มขึ้น

ประสิทธิภาพ

ผลการกระทำที่ได้ผลออกมาดีกว่าเดิม พิจารณาได้จากเวลา ปริมาณและ
คุณภาพ

ปัญญา

ความกระจำในความรู้ ทั้งรู้สึก รู้จริง รู้ชัด

ปัญหา

สภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการให้ประสบความสำเร็จได้

ผล

สิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากเหตุ (เหตุ)

พัฒนา

การทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้นกว่าเดิม

พิจารณา

การใช้ความคิดตรึกตรองโยงความสัมพันธ์ของเหตุผลและมีความเหมาะสม

พิธีกรรม

พิธีกรรม คือ รูปแบบกิจกรรมที่จัดขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด อาจเป็น
ส่วนหนึ่งของประเพณี หรือเป็นกิจกรรมเฉพาะตัวก็ได้ เช่น พิธีถวาย
สังฆทาน พิธีบวชภาค พิธีบวชลูกแก้ว พิธีขอฝน พิธีไหว้ครู พิธีแต่งงาน

ภูมิปัญญา	ความรู้ที่เกิดจากการใช้ความคิดในการสร้างสรรค์เพื่อใช้ประโยชน์จากที่ได้ปฏิสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในขอบเขตหนึ่ง
มนุษย์ชาติ	การเกิดเป็นมนุษย์มาจาก มนุษย์ = ผู้มีจิตใจสูง กับชาติ = เกิด โดยปกติหมายถึง มนุษย์ทั่ว ๆ ไป
มรรยาท	พฤติกรรมที่สังคมกำหนดว่าควรประพฤติเป็นวัฒนธรรม วัดจากความเหมาะสมและไม่เหมาะสม
ระบบ	การนำส่วนต่าง ๆ มาปรับเรียงต่อให้ทำงานประสาน ต่อเนื่องกันจนดูเป็นสิ่งเดียวกัน
วิเคราะห์	การแยกแยะให้เห็นคุณลักษณะของแต่ละองค์ประกอบ
วิญญาณ	ธาตุรู้ชนิดหนึ่งสามารถสะสมจนกระทั่งอารมณ์ (กระจำงความคิดได้) (ดูมโน จิต)
วิทยาศาสตร์	กระบวนการแสวงหาความรู้ (ความจริง) จากการสัมผัส จากการสังเกตทดลองเพื่อโยงความสัมพันธ์ของเหตุผล แล้วสรุปเป็นหลัก
ศรัทธา	ความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เป็นไปในทางที่เป็นกุศล
ศาสนา	ผู้แสวงหาความจริงแท้ของดลกและชีวิต และนำความจริงที่ค้นพบมาเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตาม
ศาสตร์	ความรู้ในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ในปัจจุบันมักหมายถึง ความรู้ที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ศาสนพิธี	ระเบียบแบบแผนวิธีการที่ใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา
ศาสนสถาน	สถานที่เพื่อใช้ในการประกอบกิจกรรมทางศาสนา
ศาสนา	ศาสนามาจากคำ สาสน (บ) ศาสน (ส) หมายถึง คำสั่งสอน ในภาษาอังกฤษมาจากภาษาละติน religio ซึ่งมาจาก religare , religere หมายถึง การปฏิบัติต่อเทพ หรือความผูกพันต่อเทพ
ศิลปะ	ผลการสร้างสรรค์ทางสุนทรีย์ด้วยการแสดงออกทางสื่อ เพื่อส่งทอดความรู้สึกละอารมณ์
ศีลธรรม	ความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม มักเป็นไปตามหลักคำสอนของศาสนา
เศรษฐกิจ	ความรู้เกี่ยวกับการกิน การอยู่ของมนุษย์ในสังคม ว่าด้วยการทรัพยากรที่มีจำกัด การผลิต การกระจายผลผลิต และการบริโภค
สติ	ความระลึกได้ สำนึกรู้อยู่ได้ตลอดโดยไม่เผลอ
สถานภาพ	ตำแหน่งที่แต่ละคนครองอยู่ในสถานที่หนึ่ง ในช่วงเวลาหนึ่ง
สมาธิ	การเพ่งจิตให้จับอยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
สังคมศาสตร์	การศึกษาความสัมพันธ์ของมนุษย์โดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์
สังคมศึกษา	การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนให้อยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ
สัมปชัญญะ	รู้ชัดในสิ่งที่ระลึกได้ ตระหนักและเข้าใจความเป็นจริงด้วยความกระจ่าง
สัมมาชีพ	การประกอบอาชีพสุจริตและเหมาะสมในสังคม

สิ่งแวดล้อม	สิ่งที่อยู่รอบ ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งและมีอิทธิพลต่อสิ่งนั้น
สิทธิ	ข้อเรียกร้องของปัจเจกชนซึ่งสังคมยอมรับ
สิทธิทางศีลธรรม	เป็นข้อเรียกร้องทางศีลธรรมของปัจเจกชนที่สังคมยอมรับ
หน้าที่	เป็นความรับผิดชอบทางศีลธรรมของปัจเจกชนที่สังคมยอมรับ
เหตุ	ภาวะเงื่อนไขที่จำเป็นที่ทำให้สิ่งหนึ่งเกิดขึ้นตามมา เรียกว่า ผล
เหตุการณ์	ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
อนุรักษ์	การรักษา จัดการ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม หรือ การ รักษาป้องกันบางสิ่งไม่ให้เปลี่ยนแปลง สูญหายหรือถูกทำลาย
อำนาจ	ความสามารถในการบีบบังคับสิ่งหนึ่ง (คนหนึ่ง...) กระทำตามที่ปรารถนา
อิทธิพล	อำนาจบังคับที่ก่อให้เกิดความสำเร็จในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
เอกลักษณ์	ลักษณะที่มีความเป็นหนึ่งเดียว ไม่มีที่ใดเหมือน
การพัฒนา	นัยสำคัญของคำนี้ คือ การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
กระบวนการ	กรรมวิธีหรือลำดับการกระทำซึ่งดำเนินการต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จลง ณ ระดับหนึ่ง
ประวัติศาสตร์	นักวิชาการต่างให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป เช่น 1. การสืบสวน สอบสวน ค้นคว้า 2. การบอกกล่าวอย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเรื่องราว ปรากฏการณ์ธรรมชาติ (ฮิสโตเรียล) 3. ประวัติศาสตร์ที่เขียนขึ้น มิใช่เกิดขึ้น และเป็นการตีความจาก หลักฐานว่าเกิดอะไรขึ้น (อาร์ เอฟ อารากอน) 4. เรื่องราวของธรรมชาติ ของชีวิตและมนุษยชาติ ซึ่งจะมอง โดยตรงและสรุปรวมเป็นคำพูดได้ว่า การบรรยายชีวิตของชีวิต ผู้คนเพียงกลุ่มเดียวโดยไม่ได้รวมถึงมนุษยชาตินั้น ดูจะเป็นไป ไม่ได้ (ลีโอ ตอลสตอย) 5. การค้นคว้าหาความรู้อย่างหนึ่ง ซึ่งมีที่มาจากการสืบสวนหรือ ค้นคว้า (อาร์ จี คอลลิงวูด) 6. การถกเถียงกันระหว่างนักประวัติศาสตร์กับข้อเท็จจริงของเขาที่ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง เป็นบทสนทนาที่ไม่สิ้นสุดระหว่างปัจจุบัน กับอดีต (อี เอช คาร์) 7. การตีความหรือการวินิจฉัยเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต (พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) 8. ประวัติศาสตร์ คือ การศึกษาอดีต...อดีตของมนุษย์ คือมนุษย์ เป็นศูนย์กลางของการศึกษาประวัติศาสตร์...เป็นการศึกษาอดีต ของสังคมมนุษย์...ประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับมนุษย์จำนวนมาก ความเคลื่อนไหวทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมที่

เกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก เป็นเรื่องที่ควรศึกษา (ศ.ดร.นิธิ เอียวศรีวงศ์)

9. เรื่องราวสำคัญต่าง ๆ เกี่ยวกับมนุษย์ซึ่งได้เกิดขึ้นจริงในอดีต... เหตุการณ์ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ต่าง ๆ จึงนับว่าถูกเลือกสรรมาแล้ว...(ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร)
10. ประวัติศาสตร์ คือ การศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ พฤติกรรมและ กิจกรรมของมนุษย์ในอดีตจากลายลักษณ์อักษรที่สามารถแบ่งความหมายได้
11. “ประวัติศาสตร์” เป็นคำที่บ่งชี้ถึง “เวลา” ที่ถอยกลับไป นับเนื่องกันตั้งแต่ปัจจุบันไปยังอดีตอันยาวนาน เมื่อนำมาผูกพันเข้ากับ “ประเทศหรือกลุ่มชน” แล้วจะต้องกล่าวถึงอดีตหรือความเป็นมาของประเทศหรือกลุ่มชนที่สืบสานต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน ดังนั้นในการศึกษาประวัติศาสตร์ของประเทศหรือกลุ่มชน วิชาประวัติศาสตร์จะบ่งบอกถึงประสบการณ์ของมนุษย์ ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวที่สืบทอดกันมาโดยตลอดได้เป็นอย่างดี (ละออทอง อัมรินทร์รัตน์ : ไทยนิทัศน์, 2536)

ตำนาน

พงศาวดาร

อดีต

วิชาประวัติศาสตร์

นักประวัติศาสตร์

นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจความหมายของคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอีก เช่น เป็นเรื่องเล่าต่อกันมาและถูกบันทึกภายหลัง

คือ การบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และราชสำนัก

คือ เวลาที่ล่วงเลยผ่านมาแล้ว ความสำคัญของอดีต คือ อดีตจะครอบงำความคิดและความรู้ของเราอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง อดีตที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคน/ความสำคัญที่มีต่อเหตุการณ์และกลุ่มคนจะถูกนำมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

คือ ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเรื่องราวสำคัญต่าง ๆ ในอดีตจากลายลักษณ์อักษรที่สามารถแปลความหมายได้ เกิดจากกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำมาสู่การตอบสนองจุดมุ่งหมายบางประการอย่างมีระบบ มีการเลือกโดยนักประวัติศาสตร์ซึ่งมีโลกทัศน์และวิธีการคิดที่แตกต่างกันไป โดยมีอิทธิพลของค่านิยมและสังคมในแต่ละช่วงเวลาเป็นตัวกำหนด ดังนั้น งานด้านประวัติศาสตร์และวิชาประวัติศาสตร์บางครั้งจึงมีลักษณะเป็นอัตวิสัย (subjective) ค่อนข้างมาก

เป็นผู้บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้สร้างประวัติศาสตร์ขึ้นจากหลักฐานประเภทต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายและวิธีการคิด ซึ่งงานเขียนอาจนำไปสู่การเป็นวิชาประวัติศาสตร์ได้ในที่สุด

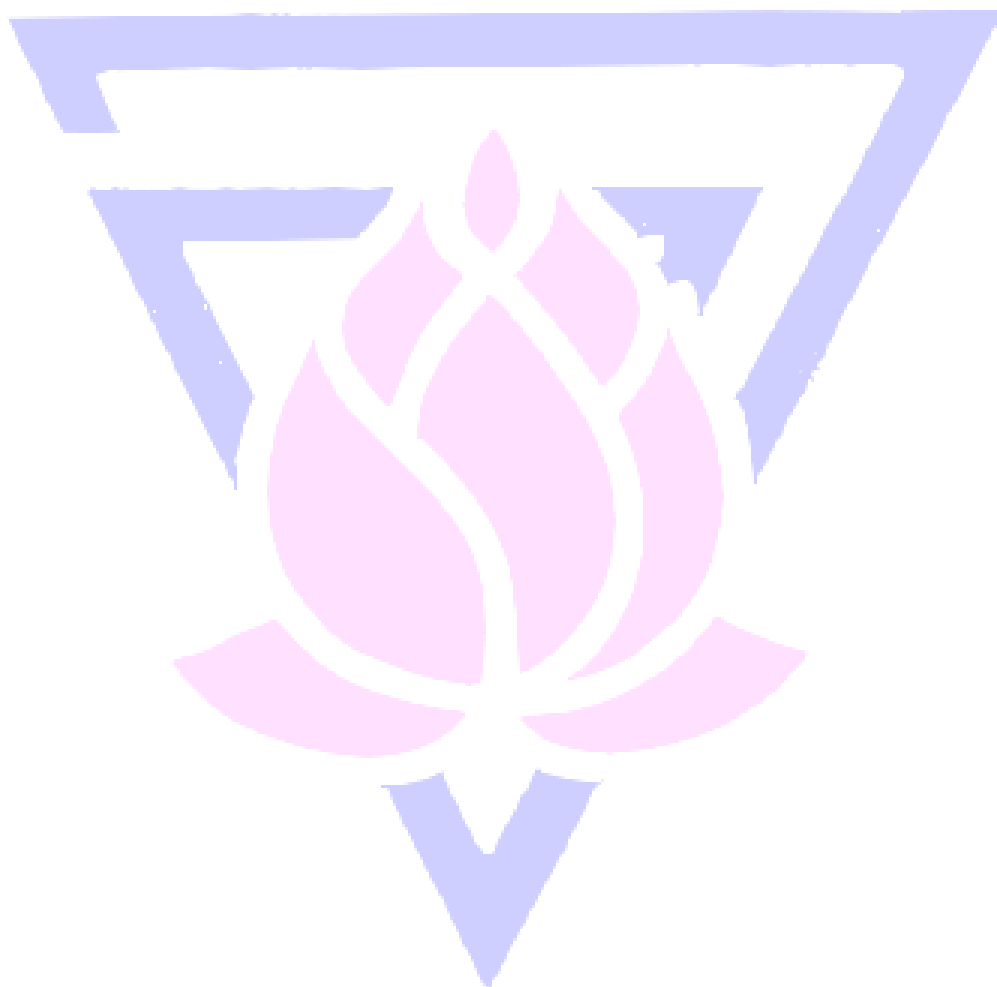
ความมุ่งหมายในการเขียนวิชาประวัติศาสตร์

12. นักประวัติศาสตร์รุ่นเก่า มุ่งสู่การรวมชาติ/รับใช้การเมือง

หลักฐานประเภทต่าง ๆ	13. นักประวัติศาสตร์รุ่นใหม่ มุ่งที่จะหาความจริง (truth) จากอดีต และตีความโดยปราศจากอคติ(bias) จะให้ข้อเท็จจริงบางประการ ซึ่งจะนำไปสู่ความจริงในที่สุด โดยมีวิธีการแบ่งประเภทของหลักฐานหลายแบบ เช่น หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์และหลักฐานสมัยประวัติศาสตร์แบบหนึ่ง หลักฐานประเภทลายลักษณ์อักษร และหลักฐานที่ไม่ใช่ลายลักษณ์อักษรแบบหนึ่ง หรือหลักฐานขั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง (หรือหลักฐานชั้นที่หนึ่ง ชั้นที่สอง ชั้นที่สาม) อีกแบบหนึ่ง หลักฐานที่จะถูกประเมินว่าน่าเชื่อถือที่สุด
อคติ	คือ หลักฐานที่เกิดร่วมสมัยหรือเกิดโดยผู้รู้เห็นเหตุการณ์นั้น ๆ แต่กระนั้นนักประวัติศาสตร์ก็ต้องวิเคราะห์ทั้งภายในและภายนอกก่อนด้วยเช่นกัน เนื่องจากผู้ที่อยู่ร่วมสมัยก็ย่อมมีจุดมุ่งหมายส่วนตัวในการบันทึก ซึ่งอาจทำให้เลือกบันทึกเฉพาะเรื่องบางเรื่องเท่านั้น
ความเป็นกลาง	คือ ความลำเอียง ไม่ตรงกับความเป็นจริง เป็นธรรมชาติของมนุษย์ทุกคน ซึ่งผู้ที่เป็นนักประวัติศาสตร์จะต้องตระหนักและควบคุมให้ได้ คือ การมองด้วยปราศจากความรู้สึกอคติ จะเกิดขึ้นหากเข้าใจธรรมชาติของหลักฐานแต่ละประเภท เข้าใจปรัชญาและวิธีการทางประวัติศาสตร์ เข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน ผู้บันทึกนักประวัติศาสตร์ (นั่นคือ เข้าใจว่าบันทึกเพื่ออะไร เพราะเหตุใด)
ความจริงแท้ (real truth)	คือ ความจริงที่คงอยู่แน่นอนนิรันดร์ เป็นจุดหมายสูงสุดที่นักประวัติศาสตร์มุ่งแสวงหาซึ่งจะต้องอาศัยความเข้าใจและความจริงที่อยู่เบื้องหลังการเกิดพฤติกรรมและเหตุการณ์ต่าง ๆ (ที่มนุษย์เป็นผู้สร้าง) ซึ่งการแสวงหาความจริงแท้ ต้องอาศัยความสมบูรณ์ของหลักฐานและกระบวนการทางประวัติศาสตร์ที่ละเอียด ถี่ถ้วน กินเวลายาวนาน แต่นี่คือ ภาระหน้าที่ของนักประวัติศาสตร์
ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์	คือ ผู้นำความรู้ทางประวัติศาสตร์มาพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ เจตคติ และทักษะในการใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความจริงและความจริงแท้จะต้องศึกษาผลงานของนักประวัติศาสตร์และเลือกเนื้อหาประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยต้องเป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องธรรมชาติของประวัติศาสตร์
ภูมิศาสตร์	เป็นคำที่มาจากภาษากรีก (Geography) หมายถึง การพรรณาลักษณะของโลกเป็นศาสตร์ทางพื้นที่
ลักษณะทางกายภาพของภูมิศาสตร์	หมายถึง ลักษณะที่มองเห็นเป็นรูปร่าง รูปทรง โดยสามารถมองเห็นและวิเคราะห์ ไปถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับลักษณะของธรณีสัณฐานวิทยา ภูมิอากาศวิทยา ภูมิศาสตร์ดิน ชีวภูมิศาสตร์ ภูมิศาสตร์พืช ภูมิศาสตร์สัตว์ ภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เป็นต้น

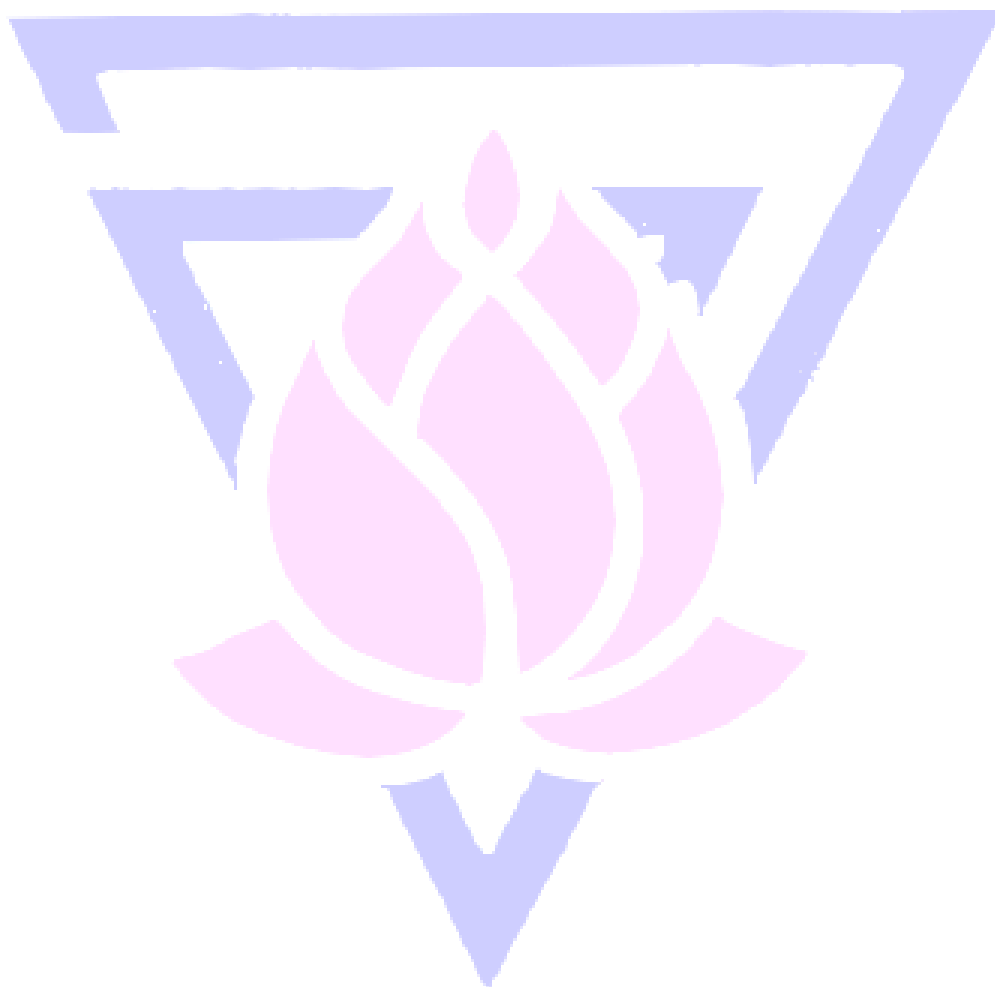
นักภูมิศาสตร์สมัยใหม่	เป็นคำที่บ่งบอกให้รู้ว่า ผู้เรียนทางภูมิศาสตร์หรือนักภูมิศาสตร์ในยุคปัจจุบันมีการศึกษาเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมิติทางพื้นที่ มีการศึกษาเรื่องของโลกทางกายภาพและเรื่องของมนุษย์ รวมทั้งความสัมพันธ์ภาพที่มีต่อกัน มีการศึกษา วิเคราะห์ ควบคู่ไปกับการพรรณนา นักภูมิศาสตร์จะวิเคราะห์ภูมิทัศน์ทางกายภาพ และพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่ต่าง ๆ เพื่อที่จะให้ความกระจ่างแก่แบบรูป (Pattern) และลักษณะของสังคมมนุษย์ในเชิงความเป็นเหตุเป็นผล
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน	หมายถึง วิธีการศึกษา หรือวิธีการวิเคราะห์ พิจารณา สำหรับศาสตร์ทางภูมิศาสตร์ ได้ใช้สำหรับการศึกษาพิจารณา คิดวิเคราะห์สังเคราะห์ถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มีผลต่อกันระหว่างสิ่งแวดล้อมกับมนุษย์ (Environment) ทางกายภาพ ด้วยวิธีการศึกษา พิจารณาถึงความแตกต่าง ความเหมือนระหว่างพื้นที่หนึ่ง ๆ กับอีกพื้นที่หนึ่ง หรือระหว่างภูมิภาคหนึ่งกับภูมิภาคหนึ่ง โดยพยายามขีดเส้นสมมติ แบ่งภูมิภาคเพื่อพิจารณาวิเคราะห์ ดูสัมพันธ์ภาพของภูมิภาคเหล่านั้นว่าเป็นอย่างไร
เทคนิคทางภูมิศาสตร์	หมายถึง แผนที่ แผนที่ภูมิ แผนที่ภาพและกราฟ ภาพถ่ายทางอากาศและภาพถ่ายจากดาวเทียม เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ สื่อที่สามารถค้นข้อมูลทางภูมิศาสตร์ได้
มิติทางพื้นที่	หมายถึง การวิเคราะห์ พิจารณาในเรื่องขององค์ประกอบทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเวลา สถานที่ ปัจจัยแวดล้อม และการกระจายของพื้นที่ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งความกว้าง ยาว สูง ตามขอบเขตที่กำหนด หรือสมมติพื้นที่ขึ้นมาพิจารณา
การศึกษารูปแบบทางพื้นที่	หมายถึง การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับพื้นที่หรือมิติทางพื้นที่ ของสังคมมนุษย์ ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ มีการใช้และกำหนดหน่วยเชิงพื้นที่ที่ชัดเจน มีการอาศัยเส้นที่เราสมมติขึ้น อาศัยหน่วยต่าง ๆ ขึ้นมากำหนดขอบเขต ซึ่งเมืองประกอบลักษณะทางกายภาพ ทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และลักษณะทางพัฒนาการของมนุษย์ที่เด่นชัด สอดคล้องกันเป็นพื้นฐานในการศึกษา แสวงหาข้อมูล
ภูมิศาสตร์กายภาพ	หมายถึง ศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับระบบธรรมชาติ ถึงความเป็นมา ความเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการไปตามยุคสมัย โดยมีขอบเขตที่กล่าวถึง ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ภูมิปฐพี (ดิน) ภูมิอากาศ (ลมฟ้าอากาศ บรรยากาศ) และภูมิพฤกษ (พืชพรรณ ป่าไม้ ธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลง ของธรรมชาติที่มีผลต่อชีวิตและความเป็นอย่างของมนุษย์
สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ	หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่าง ยกเว้นตัวมนุษย์และผลงาน และมนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ภูมิอากาศ ดิน พืชพรรณ สัตว์ป่า ธรรณี สัตว์น้ำ (ภูเขาและที่ราบ) บรรยากาศ มหาสมุทร แร่ธาตุและน้ำ

ภูมิศาสตร์มนุษย์และสิ่งแวดล้อม หมายถึง ศาสตร์ที่ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์ วิถีชีวิตและความเป็นอยู่
กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อมด้านสังคมทั้งในเมืองและ
ท้องถิ่น การเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม สาเหตุและผลกระทบที่มีต่อ
มนุษย์ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาทางสังคม

กรอบทางพื้นที่ (Spatial Framework)	หมายถึง การวางข้อกำหนดหรือขอบเขตพื้นที่ในการศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือแบบรูปแบบกระจายของสิ่งต่าง ๆ บนผิวโลกส่วนใด ส่วนหนึ่ง เพื่อให้เราเข้าใจลักษณะโลกของมนุษย์ดีขึ้น เช่น การกำหนดให้มนุษย์ และ วัฒนธรรมของมนุษย์ดีขึ้น เช่น การกำหนดให้มนุษย์ และวัฒนธรรมของมนุษย์ ในกรอบพื้นที่ของโลก ที่มีลักษณะเป็นภูมิภาค ประเทศ จังหวัด เมือง ชุมชน ท้องถิ่น ฯลฯ สำหรับการวิเคราะห์หรือศึกษาองค์ประกอบ ใดองค์ประกอบหนึ่งเฉพาะเรื่อง
รูปแบบทางพื้นที่ (Spatial Form)	หมายถึง ข้อเท็จจริง เครื่องมือ หรือวิธีการ โดยเฉพาะในกลุ่มของ ข้อมูลที่ได้มา เป็นต้นว่า ความสัมพันธ์ทางพื้นที่แบบรูปแบบของการ กระจาย การกระทำระหว่างกัน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนที่ภาพถ่าย ฯลฯ
พื้นที่หรือระยะทางที่ (Space)	หมายถึง ขอบเขตทางพื้นที่ในการวิเคราะห์ทางภูมิศาสตร์ เป็นการศึกษา พื้นที่ในมิติต่าง ๆ ตามระยะทางที่ (Spatial study) ที่กำหนดขึ้นมีขอบเขต อย่างชัดเจน อาจจะมีการกำหนดเป็นเขตบริเวณ สถานที่ นำมิติของ ความกว้าง ความลึก ความสูง ความยาว รวมทั้งมิติทางเวลาในเขต พื้นที่ต่าง ๆ ตามที่เรากำหนด ขอบเขตระหว่างที่ ด้วยเครื่องมือเส้น สมมติและเทคนิคทางภูมิศาสตร์ต่าง ๆ เช่น แผนที่ ภาพถ่าย ฯลฯ อาจจะมีจำแนกเป็นเขต ภูมิภาค ประเทศ จังหวัด เมือง ชุมชน ท้องถิ่น ฯลฯ ที่เฉพาะเจาะจงลงไป มีการพิจารณา วิเคราะห์ถึงการกระจายและ สัมพันธภาพของมนุษย์บนผิวโลก และลักษณะทางพื้นที่ของการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ และการที่ใช้ประโยชน์จากพื้นโลก สัมพันธภาพระหว่าง สังคมมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาความแตกต่างเชิงพื้นที่ (Area difference)
มิติสัมพันธ์เชิงทำเลที่ตั้ง	หมายถึง การศึกษาความแตกต่างหรือความเหมือนกันของสังคมมนุษย์ในแต่ละสถานที่ ในฐานะที่ความแตกต่างและเหมือนกันนั้นอาจมีความ เกี่ยวเนื่องกับความแตกต่างและความเหมือนกันในสิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม ทางวัฒนธรรม ทางการเมือง และ การศึกษาภูมิทัศน์ที่แตกต่างกันในเรื่ององค์ประกอบ ปัจจัยตลอดจนแบบ รูปการกระจายของมนุษย์บนพื้นโลก และการที่มนุษย์ใช้ประโยชน์จาก พื้นโลก เหตุไรมนุษย์จึงใช้ประโยชน์จากพื้นโลกแตกต่างกันในสถานที่ที่ ต่างกัน และในเวลาที่แตกต่างกัน มีผลกระทบอย่างไร
ภาวะประชากร	รายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประชากรในเรื่องสำคัญ 3 ด้าน คือ ขนาดประชากร การกระจายตัวเชิงพื้นที่ และองค์ประกอบของประชากร
ขนาดของประชากร	จำนวนประชากรทั้งหมดของเขตพื้นที่หนึ่ง ณ เวลาที่กล่าวถึง
การกระจายตัวเชิงพื้นที่	การที่ประชากรกระจายตัวกันอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่หนึ่งพื้นที่ ณ เวลาที่กล่าวถึง

องค์ประกอบของประชากร	ลักษณะต่าง ๆ ที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาด หรือจำนวนประชากร องค์ประกอบของประชากรเป็นดัชนีอย่างหนึ่งที่ชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของประชากร องค์ประกอบประชากรที่สำคัญ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ การสมรส
การเปลี่ยนแปลงประชากร	องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประชากร คือ การเกิด การตาย และการย้ายถิ่น

คำอธิบายของคำหลักในจุดเน้นและขอบข่ายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

คำหลักต่อไปนี้เป็นคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยที่ครูควรจะจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ตระหนัก เห็นความสำคัญ มีความเข้าใจที่ถูกต้อง คิดอย่างมีวิจารณญาณและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

คำหลัก	คำอธิบาย
ความเป็นไทย	- หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะของคนไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีของไทย - ผู้ที่รักความเป็นไทย คือ ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม อนุรักษ์ ด้วยการปฏิบัติตน สืบทอด และเผยแพร่คุณลักษณะของคนไทย ตลอดจน ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีที่งดงามของไทยให้คงอยู่สืบไป
ความกตัญญู กตเวที	- หมายถึง การรู้คุณและตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ที่ทุกคนได้พึ่งพาอาศัยในการดำรงชีวิต - เป็นคุณธรรมสำคัญอย่างหนึ่งของความเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน รวมทั้งต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยดี - การตอบแทนคุณผู้มีพระคุณ ได้แก่ การเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอน ให้ความเคารพยกย่อง ช่วยเหลือและเอาใจใส่ดูแล - การตอบแทนคุณของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า การดูแลรักษาและไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม
ศิลปะ	- ศิลปะ มีความหมายกว้างครอบคลุมการแสดงออก และการสร้างสรรค์ทุกด้านของมนุษย์ กูรูด้านศิลปะหลายคนได้ให้ความหมายของ “ศิลปะ” ไว้ต่างๆ กัน ดังนี้ 1. ศิลปะ คือ สิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นจากการเลียนแบบธรรมชาติ 2. ศิลปะ คือ การแสดงออกเกี่ยวกับ ความเชื่อ ความศรัทธา ความงาม 3. ศิลปะ คือ การถ่ายทอดความรู้สึก โดยใช้สัดส่วน รูปทรง และความกลมกลืนขององค์ประกอบต่างๆ 4. ศิลปะ คือ ความชำนาญในการถ่ายทอดประสบการณ์ และจินตนาการ ให้เป็นวัตถุที่มีสุนทรียภาพ - ศิลปะไทยมีเอกลักษณ์เฉพาะ มีความงดงาม ที่ชาวต่างชาติชื่นชมมีหลายแขนง เช่น สถาปัตยกรรมในการสร้างวัด วัง จิตรกรรมไทย หัตถกรรมไทย ดนตรี นาฏศิลป์ เป็นต้น

คำหลัก	คำอธิบาย
วัฒนธรรม	- วัฒนธรรม หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม อันเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติ และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดของคนในสังคมเดียวกัน เป็นสิ่งที่เกิดจากการสั่งสม เลือกรสร ปรับปรุงแก้ไข จนถือว่าเป็นสิ่งดีงามเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และมีการสืบทอดเป็นมรดกทางสังคม - ยูเนสโกแบ่งมรดกทางวัฒนธรรมเป็น 2 ส่วน คือ มรดกทางวัฒนธรรมที่จัดตั้งได้ เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ และมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ อันเป็นเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญา ระบบคุณค่า ความเชื่อ พฤติกรรมและวิถีชีวิต - วัฒนธรรมมีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของความเป็นชาติ ชาติที่ไม่มีวัฒนธรรมของตนเองจะคงความเป็นชาติอยู่ไม่ได้ ในอดีต จีนเคยถูกชาวต่างชาติยึดครอง และตั้งราชวงศ์หงวนขึ้นปกครอง แต่ก็ถูกชาวจีนซึ่งมีวัฒนธรรมที่สูงกว่ากลืนเป็นชาวจีนจนหมดสิ้น - วัฒนธรรมในแต่ละสังคมอาจคล้าย หรือแตกต่างกันได้ ก็เนื่องมาจากความเชื่อ เชื้อชาติ ศาสนา และถิ่นที่อยู่ สังคมที่ประกอบด้วยผู้คนอันหลากหลายที่เรียกว่า พหุสังคม ย่อมมีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายเช่นนี้ จึงต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกันด้วย - วัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะปัจจุบันที่เทคโนโลยีการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้า การเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมจึงแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว การเลือกรับวัฒนธรรมอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งจำเป็น ไม่ควรรับวัฒนธรรมตามกระแสนิยม แต่ควรเลือกรับเฉพาะสิ่งที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต

คำหลัก	คำอธิบาย
ขนบธรรมเนียมประเพณี	- เป็นคำที่ใช้เรียกรวมกัน หมายถึง สิ่งที่คนในสังคมหนึ่งๆ นิยมประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องกันมา เพราะถือว่ามีความสำคัญที่ก่อให้เกิดความสุข ความเจริญแก่ชีวิตและสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยเช่น การมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ชายไทยต้องเป็นผู้นำครอบครัว หญิงไทยต้องมีกิริยามารยาทเรียบร้อย หญิงไทยต้องรักษานวลสงวนตัว ไม่ยอมรับการแสดงความรู้สึกทางเพศอย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ คนไทยถือว่าศีรษะเป็นของสูง ส่วนเท้าเป็นของต่ำ การลงแขก ช่วยงานต่างๆ - ขนบธรรมเนียมไทยที่เกี่ยวกับศีลธรรม จรรยาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อสังคม ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าละเมิดกฎของสังคม ถือเป็นความผิด ความชั่ว เช่น การที่ชาวไทยพุทธแสดงกิริยาลบหลู่ดูหมิ่นพระพุทธรูป ศาสนาสถาน และศาสนาวัดถุ ส่วน ขนบธรรมเนียมไทยบางเรื่องอาจไม่เคร่งครัด ผู้ที่ไม่ทำตามขนบธรรมเนียมอาจถูกมองว่าไม่มีการศึกษา ไม่มีสมบัติผู้ดี เช่น แต่งกายไม่ถูกกาลเทศะ ปฏิบัติตัวไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ - ประเพณีไทยซึ่งเป็นที่รับรู้และชื่นชมของชาวต่างชาติ เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง แห่เทียนพรรษา บุญบั้งไฟ นอกจากนี้ยังมีประเพณีในท้องถิ่นต่างๆ ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้น อันเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งสนใจด้านวัฒนธรรมชื่นชอบ เช่น แห่เทียนพรรษา จ.อุบลราชธานี ผีตาโชน จ.เลย ปอยส่างลอง จ.แม่ฮ่องสอน

คำหลัก	คำอธิบาย
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถ เทคนิคของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ที่สืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง
ภูมิปัญญาไทย	- หมายถึง องค์ความรู้ ความสามารถ เทคนิคของคนไทย ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ที่สืบทอดมาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ - ลักษณะที่สำคัญของภูมิปัญญาไทย คือ 1. เป็นทั้งความรู้ ทักษะ ความเชื่อ และพฤติกรรม 2. แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ 3. เป็นกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิตของคนไทย 4. เป็นเรื่องการแก้ปัญหา การจัดการ การปรับตัว เพื่อความอยู่รอดในการดำเนินชีวิต 5. มีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับยุคสมัย
ความรักชาติ	ความรักชาติ การแสดงออกถึงความรักชาติ มีดังนี้ 1. การแสดงความเคารพ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับชาติ เช่น ร้องเพลงชาติ ยืนตรงเคารพธงชาติ ประดับธงชาติถูกต้องตามระเบียบที่ราชการกำหนด 2. การเป็นพลเมืองดี และธำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย เช่น เสียสละ เคารพกฎหมาย บำรุงรักษาและไม่ทำลายสาธารณสมบัติ ใช้สิทธิเลือกตั้ง สอดส่องการกระทำที่จะทำลายความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของชาติ บ้านเมือง
ยึดมั่นในศาสนา	การยึดมั่นในศาสนา คือ การศึกษาหลักธรรมคำสอนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ และทำหน้าที่เป็นศาสนิกชนที่ดีในการทำนุบำรุง และปกป้องคุ้มครองศาสนา
เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ คือ 1. การแสดงความเคารพ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อองค์พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ 2. การแสดงความเคารพ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ 3. ซาบซึ้งในพระราชกรณียกิจ และน้อมนำแบบอย่างของพระราชจริยวัตร พระราชดำรัส หลักการทรงงาน ตลอดจนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการงาน เพื่อความสุข ความเจริญของตนเอง สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนเผยแพร่ให้เป็นที่ปรากฏแก่สังคม

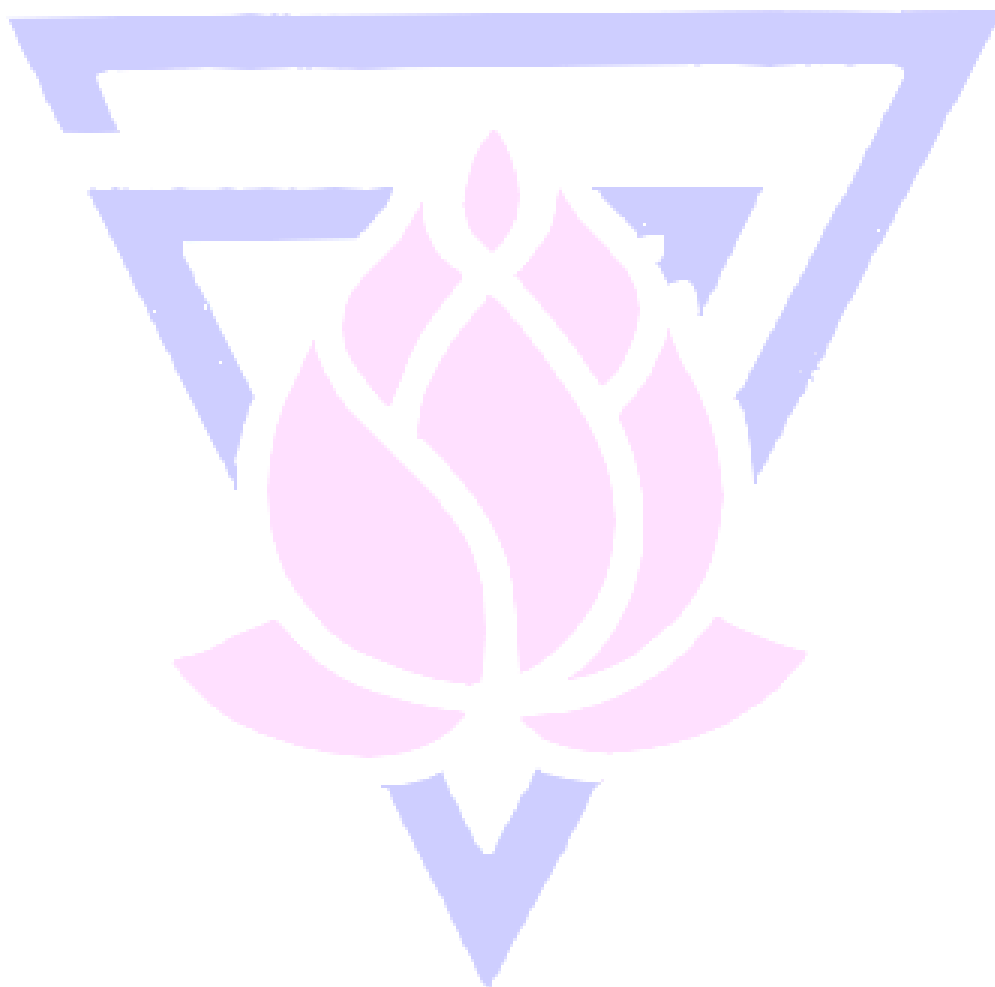
คำหลัก	คำอธิบาย
ความมีวินัยในตนเอง	หมายถึง ระเบียบในการดำเนินชีวิต ในที่นี้จำกัดเฉพาะเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียรและอดทน การใฝ่หาความรู้ ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง อันเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดขึ้นในคนไทย เพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้และความสามารถ เพื่อความสุข ความเจริญในชีวิต และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ
ความซื่อสัตย์สุจริต	- หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้อง การประพฤติตามความเป็นจริง และความถูกต้องต่อตนเอง ผู้อื่น และประเทศชาติ ทั้งทางกาย วาจาและใจ เช่น ทำตามสัญญาที่ให้ไว้ต่อตนเองและผู้อื่น พูดความจริง ไม่นำสิ่งของของผู้อื่น (ที่เจ้าของไม่อนุญาต) หรือของส่วนรวมมาเป็นของตน การหลีกเลี่ยงที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย - ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตจะประสบความสำเร็จและความเจริญในชีวิตและการทำงาน เป็นที่ไว้วางใจ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ
ความขยันหมั่นเพียรและอดทน	- หมายถึง การทำหน้าที่การทำงานด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน ไม่ท้อถอย เป็นคุณธรรมจริยธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จ
ใฝ่หาความรู้	- หมายถึง ความตั้งใจแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เชื่อถือได้อย่างสม่ำเสมอ - การใฝ่หาความรู้เป็นคุณสมบัติของผู้ที่พัฒนาด้านตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับตัวและพึ่งตนเองได้ ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน
ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่	- หมายถึง ความเอาใจใส่ มุ่งมั่นในการทำหน้าที่ของตนเองให้เกิดผลสำเร็จ และผลดีต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ
การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง	- หมายถึง ความรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตน เมื่อเกิดผลเสียหายก็ไม่โยนความผิดให้แก่ผู้อื่น น้อมรับความผิดพลาด แล้วนำมาพิจารณาไตร่ตรอง เพื่อปรับปรุงแก้ไขมิให้เกิดความเสียหาย หรือความผิดพลาดขึ้นอีก ผู้ที่มีความรับผิดชอบควรพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบถึงความดีงาม ความถูกต้องเหมาะสม ผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้น ก่อนที่จะตัดสินใจกระทำการใดๆ

คำหลัก	คำอธิบาย
ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (Constitutional Monarchy)	- ประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หมายถึง ประเทศที่ใช้ระบบรัฐสภา (Parliamentary System) โดยที่พระมหากษัตริย์มีพระราชอำนาจในฐานะที่ทรงเป็นประมุขเท่านั้น ส่วนอำนาจนิติบัญญัติและอำนาจบริหารนั้น เป็นของประชาชนที่เลือกและมอบอำนาจให้ตัวแทนใช้อำนาจแทน แต่ต้องใช้อำนาจในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ เนื่องจากประชาชนเห็นความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะการบัญญัติกฎหมาย การออกคำสั่ง การบริหารราชการในนามของประชาชนด้วยตนเอง อาจไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร หรืออาจขาดเอกภาพในการปกครองประเทศได้
หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน (Popular Sovereignty)	- ประชาธิปไตย หมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ การถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554) เพราะประชาธิปไตยตั้งอยู่บนหลักปรัชญามนุษยนิยมที่เชื่อว่ามนุษย์มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีคุณภาพ สามารถที่จะปกครองกันเองได้ ไม่ควรที่จะให้อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศไปอยู่กับใครคนเดียว หรือกลุ่มคนส่วนน้อยกลุ่มเดียว หากแต่ควรที่จะให้ประชาชนทุกคนมีส่วนในการกำหนดความเป็นไปของสังคม และประเทศชาติร่วมกัน คงเป็นไปไม่ได้ที่จะให้ทุกคนมีความคิดเห็นเหมือนกันหมดทุกคน หากกลุ่มหนึ่งมีความคิดเห็นอย่างหนึ่ง แต่อีกกลุ่มหนึ่งมีความคิดเห็นอีกอย่างหนึ่ง บางครั้งการกำหนดความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติจำเป็นต้องเลือกที่จะปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นสังคมและประเทศที่เป็นประชาธิปไตยจึงต้องให้สมาชิกทุกคนในสังคมลงมติ เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ และนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความเป็นไปของสังคมและประเทศชาติ
การวรรกรรม - เห็นคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิมนุษยชน	- เดิมมนุษย์กีดกัน รังเกียจเหยียดฉันท์ เอาไรต์เอาเปรียบ ช่มเหงรังแก ทำร้าย ประหัตประหารกัน เมื่อมนุษย์มีอารยธรรมขึ้นจึงได้เห็นความสำคัญของการปฏิบัติต่อกันโดยคำนึงถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน หรือที่ไทยเราเรียกว่า “เห็นคนเป็นคน” นั่นเอง ในอดีตสังคมตะวันตกมีการทำร้ายกันอย่างป่าเถื่อนมาก จึงตระหนักในเรื่องนี้สูง การเห็นคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนหมายถึงการยอมรับว่ามนุษย์ทุกคน ทุกเชื้อชาติล้วนมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และสิทธิขั้นพื้นฐาน เช่น ความเสมอภาคของบุคคล สิทธิในร่างกายและชีวิต สิทธิในการศึกษา สิทธิทางสาธารณสุข สิทธิในการยุติธรรม สิทธิในทางศาสนา สิทธิทางการเมือง สิทธิในการแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ประเทศสมาชิกรองค์การสหประชาชาติได้รับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Right - UDHR) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ.1948

คำหลัก	คำอธิบาย
- ใช้สิทธิโดยไม่ละทิ้งหน้าที่	- สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม เช่น บุคคลมีสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ เขา มีสิทธิในที่ดินแปลงนี้ หรืออำนาจที่กฎหมายรับรองให้กระทำการใดๆ โดยสุจริตได้ อย่างอิสระ แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของผู้อื่น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554) - ระบอบประชาธิปไตยที่มีหลักการพื้นฐานสำคัญที่ว่ามนุษย์มีศักดิ์ศรี มีคุณค่า จึงให้ ประชาชน มีสิทธิและเสรีภาพมาก ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมและ ประเทศชาติในฐานะเจ้าของอำนาจอิสระสูงสุด แทนที่จะมีส่วนร่วมได้เพียงในฐานะผู้ได้ ปกครองเท่าที่ผู้ปกครองจะอนุญาตให้เท่านั้น - หลายครั้งคนส่วนใหญ่มักคิดถึงสิทธิที่จะได้ สิทธิที่จะมีเพียงด้านเดียว แต่สิทธิใน ระบอบประชาธิปไตยนั้น ประชาชนมีสิทธิที่จะให้สิ่งที่ดี สิ่งที่มีประโยชน์ต่อสังคมและ ประเทศชาติด้วย ซึ่งก็คือหน้าที่ สิทธิและหน้าที่เป็นสิ่งที่ต้องอยู่คู่กันอย่างสมดุลเสมอ บุคคลย่อมไม่อาจมีสิทธิได้หากไม่ทำหน้าที่
- ใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ	- เสรีภาพ หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการใดๆ ได้ตามที่ตนปรารถนาโดยไม่มี อุปสรรคขัดขวาง เช่น เสรีภาพในการพูด เสรีภาพในการนับถือศาสนา ความมีสิทธิที่ จะทำอะไรก็ได้ โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554) - ในระบอบเผด็จการประชาชนมักจะถูกจำกัดเสรีภาพ พอเปลี่ยนมาเป็นระบอบ ประชาธิปไตย คนทั่วไปมักเข้าใจว่าบุคคลย่อมมีเสรีภาพได้อย่างเต็มที่ที่จะทำอะไรก็ได้ ตามใจชอบ การใช้เสรีภาพของบุคคลนั้นอาจไปกระทบ หรือละเมิดต่อเสรีภาพของ บุคคลอื่นได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าการใช้เสรีภาพต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมอยู่ด้วย เสมอ อันหมายถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น - ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องเข้าใจถึงหลักการที่ว่า “ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้ง หน้าที่” และ “ใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ” แต่ไม่ได้หมายความว่าเสรีภาพของคนอื่น ทำให้เราต้องมีเสรีภาพน้อยลงแต่อย่างใด เพราะมนุษย์ที่มีอยู่คนเดียวและมีเสรีภาพที่ จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบทั้งหมดไม่มีอยู่จริง มีแต่มนุษย์ที่อยู่ร่วมกับคนอื่น เพราะ มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน มนุษย์จึงต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ประชาชน ในระบอบประชาธิปไตยพึงยินดีที่จะใช้เสรีภาพของตนเพื่อให้คนอื่นได้ใช้เสรีภาพเท่า เทียมกับตน - สภาพที่บุคคลมีเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบโดยไม่จำกัดนั้นเป็นลักษณะของ อนาธิปไตย ซึ่งมาจากคำว่า “อน” ที่แปลว่าไม่มี และคำว่า “ธิปไตย” ที่แปลว่า อำนาจสูงสุด “อนาธิปไตย” จึงหมายถึงสภาวะที่ไม่มีอำนาจสูงสุด ทุกคนใหญ่หมด ใครจะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ น่าจะเป็นภาวะที่จลาจล สับสน วุ่นวายเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเข้าใจว่าประชาชนควรมีเสรีภาพที่จะทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ นั้นคืออนาธิปไตย ไม่ใช่ประชาธิปไตย

คำหลัก	คำอธิบาย
- ซื่อสัตย์สุจริต และมีความโปร่งใส	- ซื่อสัตย์ หมายถึง ประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง สุจริต หมายถึง ความประพฤติชอบ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554) ความโปร่งใส (Transparency) ในที่นี้หมายถึงการเปิดเผยความจริง ความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบได้ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทุจริตได้ยาก คนในระบอบประชาธิปไตยต้องซื่อสัตย์สุจริต และมีความโปร่งใสด้วย มิใช่เพียงเรียกร้องให้ผู้อื่นซื่อสัตย์สุจริตและมีความโปร่งใสเท่านั้น
- ยึดหลักความ เสมอภาค และ ความยุติธรรม	- เสมอภาค หมายถึง มีส่วนเท่ากัน เท่าเทียมกัน - ยุติธรรม หมายถึง ความเที่ยงธรรม ความชอบธรรม ความชอบด้วยเหตุผล เที่ยงธรรม ไม่เอนเอียงเข้าข้างใด ชอบด้วยเหตุผล (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554) - ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยย่อมมีความเสมอภาคในความเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิทางการเมืองการปกครอง สิทธิเลือกตั้ง สิทธิในฐานะมนุษย์หรือที่เรียกว่าสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคในฐานะที่เป็นมนุษย์ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น - การมีความเสมอภาคนั้น มิได้หมายความว่าประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะต้องมีความเสมอภาคเสมอภาคกันทุกเรื่องทั้งหมด ความเสมอภาคนี้หมายถึงความเสมอภาคกันในฐานะมนุษย์ แต่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยอาจมีบทบาท หน้าที่ที่แตกต่างกันได้ เช่น ครูย่อมมีความเสมอภาคกับนักเรียนในฐานะที่เป็นมนุษย์ และในฐานะที่เป็นพลเมือง แต่การที่ครูเป็นผู้ทำหน้าที่สอน มอบหมายภารกิจการเรียน วัดและประเมินผลผู้เรียน และนักเรียนเป็นผู้เรียน รับมอบภารกิจการเรียน รับการวัดและประเมินผลจากครูนั้น มิได้หมายความว่าครูกับนักเรียนไม่เสมอภาคกัน
สามัคคีธรรม - ยึดหลักภราดร ภาพ ประองตอง สมานฉันท์	- ภราดรภาพ หมายถึง ความเป็นฉันพี่น้องกัน - ประองตอง หมายถึง ออมชอม ประนีประนอม ยอมกัน ไม่แก่งแย่งกัน ตกลงกันด้วยความใกล้เคียง ตกลงกันด้วยไมตรีจิต - สมานฉันท์ หมายถึง ความพอใจร่วมกัน ความเห็นพ้องกัน (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554) - ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยนั้นต้องเป็นความเสมอภาคที่ยึดหลักความยึดเหนี่ยวกันในสังคม (Social Coherence) ไม่ใช่ความเสมอภาคแบบตัวใครตัวมัน (Individualistic) หรือความเสมอภาคแบบไม่ยอมเสียเปรียบกัน ถ้าคนหนึ่งได้ 5 ส่วน คนอื่นๆ ก็ต้องได้ 5 ส่วนเท่ากัน น้อยกว่านี้เป็นไม่ยอมกัน ต้องแย่งชิงกัน ขัดแย้ง ทะเลาะเบาะแว้งกัน แต่เสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยนี้หมายถึงสุขทุกข์เสมอกัน หากใครในสังคมมีความสุข คนอื่นๆ ก็พร้อมที่จะสุขด้วย และหากใครในสังคมมีความทุกข์ คนอื่นๆ ก็พร้อมที่จะทุกข์ด้วย พร้อมที่จะช่วยกันทั้งยามสุขและ

	ทุกข์ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่กีดกันกัน มิใช่คอยแต่จะอิงฉาวิชา ไม่ให้ใครได้เปรียบ ใครอยู่ตลอดเวลา ทั้งหมดนี้ก็คือหลัก
--	---

คำหลัก	คำอธิบาย
	ภราดรภาพในระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง ซึ่งก็คือความเป็นพี่น้องกัน ไม่แบ่งแยก รังเกียจเหยียดฉันท์กัน มีความสมัครสมานรักใคร่กลมเกลียวกัน (Solidarity) - ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องยึดหลักการประสานกลมกลืน (Harmony) คือ การก้าวไปด้วยกัน ทำงาน และพัฒนาไปพร้อมกัน ด้วยสำนึกความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม ไม่ใช่จำใจต้องประนีประนอม ยอมลดทอนวาทอกให้กัน อันอาจเป็นความจำเป็นต้องอยู่ร่วมกันที่ไม่ยั่งยืน
* แตกต่าง แต่ไม่ แตกแยก	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยไม่จำเป็นต้องมีความคิดเห็น มีความปรารถนา ต้องการเหมือนกันทุกเรื่อง ตรงกันข้าม ระบอบประชาธิปไตยต้องการคนที่มี ความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย เพราะอาจจะทำให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดของสังคมก็ได้ และถ้าไม่มีความคิดเห็นที่แตกต่างหลากหลาย สังคมโลกก็อาจจะไม่พัฒนาเลย เช่น อาจจะยังเชื่อว่าโลกแบนและเป็นศูนย์กลางของจักรวาลอยู่ก็ได้ ประชาธิปไตยจึงไม่ หลบหนีความขัดแย้ง หากแต่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจะต้องช่วยกันทำให้ ความขัดแย้งนั้นนำไปสู่การสร้างสรรค์ - ตามหลักประชาธิปไตยสากล ห้ามไม่ให้เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความ เชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง
- ใช้หลักสันติวิธี	- สันติวิธี หมายถึง วิธีที่จะก่อให้เกิดความสงบ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554) - จุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของประชาธิปไตยก็เพื่อให้ประชาชนไม่ต้องทะเลาะ ทำร้ายประหัตประหารกันด้วยความรุนแรงอันอาจนำมาซึ่งความไม่สงบสุข แตกแยก กันทั่วไป ดังนั้น ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องเรียนรู้ที่จะใช้หลักสันติวิธี ด้วย
- ยึดหลักเสียงข้าง มากและเคารพสิทธิ ของเสียงข้างน้อย (Majority Rule and Minority Right)	- ฝ่ายที่เป็นเสียงข้างมาก ไม่ควรใช้เสียงข้างมากละเมิดสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน ของฝ่ายเสียงข้างน้อย ดังที่เรียกว่า “ปกครองโดยเสียงข้างมากและเคารพสิทธิของ เสียงข้างน้อย (Majority Rule and Minority Rights)” เช่น ฝ่ายเสียงข้างมากไม่ พึงใช้มติเพื่อจัดสรรงบประมาณให้แก่พื้นที่ของพวกตนโดยไม่คำนึงถึงความ เดือดร้อนและความจำเป็นของคนส่วนน้อย
- เห็นความสำคัญใน ประโยชน์ของส่วนรวม	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องรู้จักแยกแยะประโยชน์ของส่วนตัวกับ ประโยชน์ของส่วนรวม ตามปกติคนส่วนใหญ่มักเห็นประโยชน์ของส่วนตนเป็นสำคัญ แต่ในการอยู่ร่วมกันในสังคมทุกคนต้องเห็นความสำคัญในประโยชน์ของส่วนรวม เช่น แม้ว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งจะหยิบยื่นประโยชน์ให้แก่เราเป็นการส่วนตัว แต่ในการ ใช้สิทธิเลือกตั้งเราต้องยึดหลักประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

คำหลัก	คำอธิบาย
- มีจิตสำนึกรวมหมู่ (Team Spirit) และทำงานเป็นหมู่คณะ (Team Working)	- ประชาธิปไตยตั้งอยู่บนพื้นฐานการอยู่ร่วมกันในสังคม คนในระบอบประชาธิปไตยจึงต้องมีความเป็นกลุ่ม เป็นสังคมเดียวกันเสมอ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และพร้อมที่จะรับผลที่อาจเกิดขึ้นได้ร่วมกัน (Accountability)
- มีจิตสาธารณะ (PublicMindedness) และการมีจิตอาสา (Volunteerism) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน	- ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของทุกคนในสังคมและสังคมจะอยู่ร่วมกันอย่างผาสุกได้นั้น ทุกคนนอกจากจะมีชีวิตส่วนตัวของแต่ละคนแล้ว ทุกคนยังต้องเสียสละ พร้อมทั้งจะเสนอตัวช่วยกันรับผิดชอบในกิจการที่เป็นสาธารณะ ทั้งในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และประชาคมโลก
ปัญญารธรรม - ยึดหลักเหตุผล ความจริง และ ความถูกต้อง	- การใช้เสียงข้างมากนั้นอาจบอกได้แต่ความชอบ ความพึงพอใจ ความต้องการ แต่ไม่สามารถตัดสินความจริง ความถูกต้องได้ทั้งหมด ดังนั้น ประชาธิปไตยที่ดี จำเป็นต้องตั้งอยู่บนหลักความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม หรือหลักธรรมาธิปไตย ด้วยเหตุนี้เสียงข้างมากในระบอบประชาธิปไตยจึงจำเป็นต้องรับฟังเสียงข้างน้อย ด้วยเหตุผล หากเสียงข้างน้อยมีเหตุผลที่ดีกว่าฝ่ายเสียงข้างมากก็ควรที่จะยอมรับความคิดเห็นของเสียงข้างน้อย และความจริง ความถูกต้อง การที่จะเป็นสังคม ประชาธิปไตยที่ยึดหลักเหตุผล ความจริง ความถูกต้องได้ คนในสังคมมีสติปัญญา มีความรู้ และมีคุณธรรม ด้วยการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ

คำหลัก	คำอธิบาย
- รู้ทันข้อมูลข่าวสาร (Information Literacy) และรู้ทันสื่อ (Media Literacy)	- ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่สื่อและข้อมูลข่าวสารมีความสำคัญมากขึ้น คนในระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องเห็นความสำคัญ ติดตาม และสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในข้อมูลข่าวสารเพื่อให้รู้เท่าทัน รวมถึงต้องรู้และเข้าใจวิธีการและกระบวนการผลิตสื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศดีพอสมควร เนื่องจากผู้ผลิตสื่อสามารถใช้สื่อและข้อมูลข่าวสารโน้มน้าวให้ประชาชนทุกคนเชื่อ คล้อยตาม และทำสิ่งที่ผู้ผลิตสื่อต้องการ ยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบันประชาชนยังสามารถเป็นผู้ผลิตสื่อและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเอง เช่น การนำเสนอ หรือแบ่งปัน (Share) สารผ่านสื่อสังคมสมัยใหม่และสื่อออนไลน์ต่างๆ การกระทำดังกล่าวจะต้องกระทำด้วยความมีสติ พิจารณาไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดขึ้น
- ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการเมือง	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยจำเป็นต้องรู้ทันข่าวสาร โดยเฉพาะข่าวสารทางการเมืองอย่างน้อยต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการเมือง เพื่อให้ทราบว่ามีผลกระทบต่อประชาชนอย่างไร ประชาชนควรสนับสนุน หรือคัดค้าน ควรเตรียมตัวอย่างไร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนต้องใช้ในการตัดสินใจในทางการเมืองและการเลือกตั้ง
- มีความกล้าหาญทางจริยธรรม (Moral Courage) กล้าที่จะยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง (Moral Assertiveness)	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยนอกจากจะต้องซื่อสัตย์สุจริตและมีความโปร่งใสแล้ว จะต้องกล้าที่จะยืนหยัดในความจริง ความถูกต้อง ไม่ปล่อยให้ความเท็จ ความไม่ถูกต้องดำรงอยู่ กล้าที่จะพูด แสดงออก และคัดค้าน ทั้งนี้ ครูต้องฝึกให้ผู้เรียนมีความกล้าหาญทางจริยธรรม และกล้าที่จะยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องอย่างมีวิจารณญาณโดยคำนึงถึงความปลอดภัยด้วย เพื่อที่จะยืนหยัดในความจริงและความถูกต้องให้ยืนยงมากที่สุด
- มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ ประเมินค่า สืบสาวหาสาเหตุ แก้ปัญหา สร้างสรรค์ รวมถึงทักษะการใช้เหตุผล การตั้งคำถาม การวิจัย การค้นคว้า การรวบรวมข้อมูล การโต้แย้ง อันจำเป็นต้องใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เช่น การพูดคุยแลกเปลี่ยน เสวนา อภิปราย โต้เถียง การออกเสียงประชามติ การเลือกตั้ง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองอื่นๆ
- ทักษะการสื่อสารในระบอบประชาธิปไตย	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องมีทักษะการสื่อสารในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ การฟัง การอ่าน การค้นคว้า การจับใจความ การสรุปความ การย่อความ การขยายความ การตีความ การแปลความ การพูด การเขียน การโต้เถียง การอภิปราย การวิจารณ์ การกล้าแสดงออก การแสดงความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

คำหลัก	คำอธิบาย
- พัฒนาความรู้ ความคิด จิตใจ พฤติกรรมและการ ทำงานของตนเอง อยู่เสมอ	- ในระบอบประชาธิปไตยถือว่าประชาชนเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ คุณภาพของประชาธิปไตยจึงอยู่ที่คุณภาพของประชาชน ดังนั้น ประชาชนในระบอบ ประชาธิปไตยต้องพัฒนาความรู้ ความคิด เจตคติ พฤติกรรมและการทำงานของตนเอง อยู่เสมอ จึงจะสามารถทำให้ประชาธิปไตยสำเร็จผลด้วยดีได้
- มีส่วนร่วม ทางการเมืองอย่าง สร้างสรรค์	- ในระบอบเผด็จการประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างจำกัดเพียงในฐานะผู้ได้ ปกครอง แต่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่าง สร้างสรรค์ในฐานะเจ้าของประเทศได้หลากหลายวิธี แต่ทั้งนี้ต้องพัฒนาประชาชนให้มี ส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีคุณภาพ
- มีความรู้ พื้นฐานทาง การเมือง (Political Literacy)	- ประชาชนในระบอบประชาธิปไตยต้องมีความรู้พื้นฐานทางการเมือง ได้แก่ ความหมายและความสำคัญของการเมืองการปกครอง ระบอบการเมืองการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย สถาบันและกระบวนการ ทางการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา การบริหารราชการแผ่นดินของไทยในปัจจุบัน การเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น สภาพปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหา การเมืองการปกครองของไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมืองการ ปกครองของไทย

ภาคผนวก

โรงเรียนอนุบาลนครปฐม
99 ถ.เทศบาล ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมือง จ.นครปฐม 73000
034-256256

Facebook : โรงเรียนอนุบาลนครปฐม

Website: <http://anubannkp.ac.th/>